
અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

બી.એસ.એન.એલ.

વિ.

રિલાયન્સ કમ્યુનિકેશન લિ.

(સિવિલ અપીલ નં. ૬૭૦૬/૨૦૧૦)

નવેમ્બર ૨૯, ૨૦૧૦

[એસ.એચ. કાપડિયા, સી.જે.આઈ., કે.એસ. પનિક્કર રાધાકૃષ્ણન અને

સ્વતંત્ર કુમાર, જે.જે.]

દૂરસંચાર:

અંતર-જોડાણ કરાર — કલમ ૬.૪.૬ — તેનું અર્થઘટન — બીએસએનએલ અને રિલાયન્સ કંપની વચ્ચેનો અંતર-જોડાણ કરાર — ખોટી રીતે માર્ગિત કરાયેલા કોલ્સ — કલમ ૬.૪.૬ હેઠળ દંડની વસૂલી — કલમ ૬.૪.૬ દંડાત્મક છે કે નુકસાનની પૂર્વઅનુમાનિત રકમ — ઠરાવ્યું: કલમ ૬.૪.૬ દંડાત્મક નથી, પરંતુ કરારમાં પ્રવેશ કરતી વેળાએ અનુમાનિત નુકસાન માટે વાજબી વળતરની પૂર્વઅનુમાનિત રકમ છે. અંતર-જોડાણ કરાર હેઠળ, યુનિફાઇડ એક્સેસ સર્વિસ લાઇસન્સ (યુએએસએલ)–રિલાયન્સ કંપની તેના એક્સચેન્જ/પોઇન્ટ ઓફ ઇન્ટરકનેક્શન (પીઓઆઇ) ની અખંડિતતા જાળવવા માટે બાધ્ય છે — કોલનું સ્વરૂપ, તે સ્થાનિક હોય કે રાષ્ટ્રીય કે આંતરરાષ્ટ્રીય, સંબંધિત કોલિંગ લાઇન આઇડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઇ) દ્વારા દર્શાવ્યા મુજબ, અંતર-જોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક [એક્સેસ ડેક્સિટ ચાર્જ (એડીસી) સહિત] વસૂલવા માટેનો આધાર છે — જ્યારે ગેટવે બાયપાસ કૌભાંડ થાય છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ(ઓ) સ્થાનિક પીઓઆઇ પર આવે છે, જેને નિર્દિષ્ટ ટ્રંક ગ્રુપ/પીઓઆઇ તરફ મોકલવામાં આવતાં નથી, ત્યારે માત્ર આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે/પીઓઆઇ અને રાષ્ટ્રીય પીઓઆઇનો બાયપાસ જ થતો નથી, પરંતુ દરેક પીઓઆઇ પર વિગતવાર બિલિંગ નોંધો જાળવવાની ફરજનું પણ ઉદ્બંધન થાય છે — આ બધાના પરિણામે અંતર-જોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક (આઇયુસી) ની ચુકવણી નીચા દરે થાય છે અને સાથે સાથે કસૂરવાર યુએએસએલ માટે ખર્ચમાં પણ ઘટાડો થાય છે — તેથી, ભૂલકર્તા યુએએસએલ માર્કિંગનો આશરો લે છે — વધુમાં, કલમ ૬.૪.૬ કોલ્સ માટે લાગુ કરવામાં

આવેલ ઉચ્ચ આઈયુસી દરને માત્ર અગાઉના અંતિમ બે મહિના સુધી મર્યાદિત કરે છે અને છેલ્લા ત્રણ વર્ષ અથવા વધુ લાંબા ગાળા માટે નહીં — તેથી, ટ્રિબ્યુનલનો એ આદેશ કે કલમ ૬.૪.૬ હેઠળ બીએસએનએલની માંગ દંડાત્મક સ્વરૂપની છે અને તેથી વિવાદિત માંગને રદ કરવામાં આવે, તે રદ કરવામાં આવે છે — મુદ્દો કાયદા મુજબ નવેસરથી નિર્ણય કરવા માટે ટ્રિબ્યુનલને પરત મોકલવામાં આવે છે।

આંતર-જોડાણ કરાર — યુનિફાઈડ એક્સેસ સર્વિસ લાઈસન્સ (યુએએસએલ) ધારકોની તે હેઠળની ફરજો — સમજાવવામાં આવી.

પ્રતિવાદીઓ-રિલાયન્સ કંપનીએ પોતાના પોતાના સર્કલોમાં તેમના નેટવર્કોના આંતરસંયોજન માટે ટેલિકોમ્યુનિકેશન્સ વિભાગ (હાલ બીએસએનએલ) સાથે બીએસઓ આંતરસંયોજન કરારમાં પ્રવેશ કર્યો હતો. આ કરારમાં સ્થાનિક કોલ, રાષ્ટ્રીય દીર્ઘ અંતર કોલ અને આંતરરાષ્ટ્રીય દીર્ઘ અંતર કોલનો સમાવેશ થતો હતો. દરેક ટ્રંક સમૂહના કોલ સમર્પિત પોર્ટ્સ મારફતે જોડાયેલા હોય છે અને અન્ય ટ્રંક સમૂહોથી ભિન્ન દરે શુલ્કપાત્ર હોય છે. નિશ્ચિત પોર્ટ દ્વારા સંભાળવામાં આવેલા કોલોની સંખ્યાને આધારે સંબંધિત અવધિ માટે ચૂકવાપાત્ર પ્રચલિત કોલ શુલ્કના દરે બીએસએનએલ દ્વારા રિલાયન્સ પાસેથી શુલ્ક વસૂલવામાં આવતું હતું. બીએસઓ વ્યવસ્થાના સ્થાને નવી વ્યવસ્થા અમલમાં આવી અને પ્રતિવાદીને યુનિફાઈડ એક્સેસ સર્વિસ લાઈસન્સ (યુએએસએલ) આપવામાં આવ્યું. બીએસએનએલને ગુજરાતમાં તેના ગ્રાહકો પાસેથી અનેક ફરિયાદો મળી કે તેમને સ્થાનિક કોલિંગ લાઈન આઈડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઈ) નંબરો સાથે

આંતરરાષ્ટ્રીય દીર્ઘ અંતર કોલ (આઈએલડી) મળી રહ્યા હતા. બીએસએનએલે રિલાયન્સ (આરઆઈએલ) સામે રૂ. ૯,૮૯,૬૮,૮૯૨/- ની "દંડ" સાથે વ્યાજની રકમનો બિલ ઊભો કર્યો, આ આધારે કે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ એક નિશ્ચિત નંબર (૦૨૮૧૩૦૪૧૦૦૦) પરથી, જે રિલાયન્સના નેટવર્કના એક નિશ્ચિત ગ્રાહકનો હતો, સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય કોલ તરીકે તેના નેટવર્ક પર પહોંચાડવામાં આવ્યા હતા અને તેથી તે ખોટી રીતે માર્ગિત/છેડછાડ કરાયેલા કોલ હતા. ટ્રિબ્યુનલે વિવાદિત માંગણી રદ કરી, એમ ઠરાવ્યું કે આંતરસંયોજન કરારની કલમ ૬.૪.૬ હેઠળ બીએસએનએલની વિવાદિત માંગણી દંડાત્મક સ્વરૂપની છે; કે ઉક્ત કલમ હેઠળ અનધિકૃત કોલોની શોધ બીએસએનએલ દ્વારા કરવી જરૂરી હતી અને આવી શોધના કિસ્સામાં એવા કોલો ઉપર લાગુ પડતા સર્વોચ્ચ આઈયુસી મુજબ શુલ્ક વસૂલવાનું હતું; કે બીએસએનએલ વિવાદિત માંગણીમાં અનધિકૃત કોલો અને સીએલઆઈ વિના/ફેરફાર કરાયેલા સીએલઆઈવાળા કોલો વચ્ચે ભેદ દર્શાવવામાં નિષ્ફળ ગયું હતું; કે રિલાયન્સને સુનાવણીની કોઈ તક આપવામાં આવી નહોતી; અને કે દંડની રકમ બીએસએનએલને થયેલા વાસ્તવિક નુકસાનને અનુરૂપ નહોતી. તેથી, અપીલકર્તાઓએ હાલની અપીલ દાખલ કરી.

અપીલ મંજૂર કરતાં, અદાલતે

નિર્ધારિત થયું: ૧.૧ આંતર-જોડાણ કરાર એવી શરતો અને નિયમો નિર્ધારિત કરે છે જેઓ હેઠળ બે અનુજ્ઞાપત્રધારકો અથવા સેવા પ્રદાતાઓ તેમના પોતાના ગ્રાહકોને પરસ્પરના નેટવર્ક સુધી અવિરિછન્ન પ્રવેશ મળી રહે તે માટે તેમના નેટવર્કને આંતર-જોડાણ કરે છે. તે બાધ્યક કરાર છે, જે આંતર-જોડાણ સંબંધિત વ્યવસ્થાઓ, જેમાં વાણિજ્યિક, તકનીકી અને કાર્યાત્મક પાસાઓનો સમાવેશ થાય છે, તે સંદર્ભે કરારકર્તા દરેક પક્ષને બાંધે છે. તેમ છતાં, આવા દરેક કરારનો વ્યાપ અને વિષયવસ્તુ ભિન્ન હોઈ શકે છે. ઉક્ત કરાર હેઠળ, આંતર-જોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક (આઈ.યુ.સી.)ની ચુકવણીઓને ચાર શીર્ષકો હેઠળ વહેંચવામાં આવે છે: (૧) ઉદ્ભવ શુલ્ક; (૨) વહન શુલ્ક; (૩) સમાપન શુલ્ક; અને (૪) પ્રવેશ ઘાટા શુલ્કની ચુકવણી. એ.ડી.સી. ચુકવણી, એક ધારણા તરીકે, સેલ્યુલર, યુનિફાઈડ એક્સેસ સર્વિસિસ, રાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરની અને આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરની ગ્રાહકો દ્વારા ચૂકવાતી ફી છે. તેના બદલામાં કોઈ સેવા આપવામાં આવતી ન હોવાથી આ ચુકવણી કર સ્વરૂપની છે. અલાભકારી વિસ્તારોમાં બીએસએનએલના સ્થિર નેટવર્કના વિકાસ માટે આંતરિક સહાયરૂપ થવા એ.ડી.સી.ની ચૂકવણીઓ કરવામાં આવે છે. અનુજ્ઞાપત્રધારક(ઓ) તેમની સમાયોજિત કુલ આવકના આધારે એ.ડી.સી.ની ચુકવણીઓ કરે છે. આ ચુકવણીઓ બાદમાં બીએસએનએલને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવે છે. આ રીતે, આઈ.યુ.સી. શુલ્ક એ એક સેવા પ્રદાતા દ્વારા બીજા સેવા પ્રદાતાને કૉલની શરૂઆત કરવા, પરિવહન કરવા અથવા સમાપ્ત કરવા માટે નેટવર્ક તત્વોના ઉપયોગ બદલ કરવામાં આવતી ચુકવણી છે. બીએસએનએલને

સ્થિર નંબરો પર કરાયેલા આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ માટે એ.ડી.સી.ની ચુકવણી મળે છે. આ ચુકવણીઓ તે વસૂલ કરનાર રાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના અનુજ્ઞાપત્રધારક(ઓ) અથવા આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના અનુજ્ઞાપત્રધારક(ઓ) દ્વારા કરવામાં આવે છે. સેલ્યુલર અને મર્યાદિત ગતિશીલતા નંબરો પરથી થતા તમામ આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ માટે પણ બીએસએનએલને એ.ડી.સી.ની ચુકવણી મળે છે. આ ચુકવણીઓ આઈ.એલ.ડી.ઓ.ઓ. દ્વારા વસૂલ કરી બીએસએનએલને આપવામાં આવે છે. એ જ રીતે, આંતરરાષ્ટ્રીય રોમિંગ ગ્રાહકો તરફથી થતા કૉલ અંગેની એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ હોસ્ટ સેવા પ્રદાતાઓ દ્વારા વસૂલ કરી બીએસએનએલને ચૂકવવામાં આવે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ માટેની એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ રાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના અથવા સ્થાનિક કૉલ માટેની સમાન ચુકવણીઓ કરતાં વધુ છે. પરિણામે, કેટલીક અનુજ્ઞાપત્રધારક સંસ્થાઓ એ.ડી.સી.ની ચુકવણી ટાળવા માટે ચાતુર્યપૂર્ણ યોજનાઓમાં પ્રવૃત્ત થવા પ્રેરાઈ છે. એવી જ એક યોજના ‘માર્કિંગ’ છે. કૉલ માર્કિંગ ત્યારે થાય છે જ્યારે કોઈ અનુજ્ઞાપત્રધારક ઈરાદાપૂર્વક આવતી આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલની ઓળખ તેને અન્ય સેવા પ્રદાતાને આંતર-જોડાણ બિંદુ, એટલે કે, પી.ઓ.આઈ. પર સોંપે તે પહેલાં બદલી નાખે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ કરનાર પક્ષની ઓળખ નષ્ટ કરી દેવામાં આવે છે (અથવા આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલિંગ લાઈન ઓળખ પૂરી રીતે દૂર કરી દેવામાં આવે છે) અને તે આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલને એવો દેખાવ અપાય છે જાણે તે સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય નંબરમાંથી આવ્યો હોય. આ પદ્ધતિ દ્વારા આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ માટે વધારાના દરે

વસૂલાત થતી એ.ડી.સી. ચુકવણીથી બચી શકાય છે. આજના સમયમાં તમામ ખાનગી સ્વચાલિત શાખા વિનિમય પ્રણાલીઓ (પીબીએક્સ) કમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ છે. કૉલર આઈ.ડી. (સી.આઈ.ડી.) એક સંકેત છે. મોટા ભાગના ગ્રાહકો પાસે તેમના નિવાસસ્થાને કૉલર આઈ.ડી. પ્રદર્શન એકમ હોય છે, જે કૉલર આઈ.ડી.ના સંકેતો પ્રાપ્ત કરે છે અને કૉલનો સ્વભાવ પણ દર્શાવે છે — એટલે કે, તે સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય. જ્યારે પણ કોઈ મોબાઈલ ગ્રાહક માટેનો કૉલ મોબાઈલ નેટવર્કની બહારથી આવે છે અથવા તેનાથી વિપરીત સ્થિતિ હોય છે, ત્યારે તે કૉલ વિશેષ પ્રકારના ગેટવે સ્વિચ મારફતે માર્ગિત થાય છે, જેને ગેટવે મોબાઈલ સ્વિચિંગ સેન્ટર કહેવામાં આવે છે. તે મોબાઈલ સ્વિચિંગ સેન્ટર અને જાહેર સ્વિચ્ડ ટેલિફોન નેટવર્ક વચ્ચેનું આંતર-જોડાણરૂપ કાર્ય કરે છે. તેમ છતાં, પી.ઓ.આઈ. (આંતર-જોડાણ બિંદુ) પર જ યુનિફાઈડ એક્સેસ સર્વિસ લાઈસન્સ (યુ.એ.એસ.એલ.)ના મોબાઈલ નેટવર્કનું જી.એમ.એસ.સી. આંતર-જોડાણ માંગનારની સુવિધા દ્વારા (જે રિલાયન્સ છે) બીએસએનએલના જી.એમ.એસ.સી. સાથે જોડાય છે. પી.ઓ.આઈ.ના બે પ્રકાર છે, એટલે કે, આંતરરાષ્ટ્રીય અને સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. કરાર હેઠળ, યુ.એ.એસ.એલ. એ વાતની ખાતરી કરવા સંમત થાય છે કે દરેક પી.ઓ.આઈ. પર પૂરી પાડવામાં આવતી તેની આંતર-જોડાણ સુવિધાઓ આંતર-જોડાણ માટેના નિર્ધારિત ધોરણોને અનુરૂપ હશે અને પી.ઓ.આઈ.ની પોતાની બાજુએ આવી તમામ આંતર-જોડાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવા, સ્થાપિત કરવા, ચકાસવા વગેરે માટે યુ.એ.એસ.એલ. જવાબદાર રહેશે. તેથી, દરેક પી.ઓ.આઈ.ની બે

બાજુ હોય છે. વર્તમાન મામલે, પી.ઓ.આઈ.ની એક બાજુ બીએસએનએલની છે અને બીજી બાજુ રિલાયન્સની છે. [પરિછેદ ૧૬] [૭૫૩-એફ-એચ; ૭૫૪-એ-એચ; ૭૫૫-એ-સી]

૧.૨ કોલિંગ લાઇન આઈડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઈ) નો અર્થ નેટવર્ક ક્ષમતા દ્વારા ઉત્પન્ન થતી એવી માહિતી છે, જે આંતરસંલગ્ન બીએસએનએલના નેટવર્ક મારફતે કોલિંગ નંબરની ઓળખ કરે છે અને તેને આગળ મોકલે છે. કલમ ૨.૧.૧૩ મુજબ, ટ્રંક ગ્રુપ પીઓઆઈનો એક ભાગ છે. જણાવાયેલા પાસાઓ માત્ર પ્રૌદ્યોગિકી સંબંધિત જ નથી, પરંતુ બિલિંગ અને હિસાબી હેતુઓ માટે પણ જાળવવામાં આવે છે. તેઓ આઈએલડીઓના ઇન્ટરનેશનલ ગેટવે એક્સચેન્જ ખાતે (ઇન્ટરનેશનલ પીઓઆઈ), એનએલડીઓના એનએલડીઓ ટ્રંક ઓટોમેટિક એક્સચેન્જ ખાતે (નેશનલ પીઓઆઈ) અને બીએસઓના લોકલ ટેલિફોન એક્સચેન્જ ખાતે (સમજ માટે લોકલ પીઓઆઈ) સીડીઆર અને વિગતવાર બિલિંગ નોંધોના સ્વરૂપમાં માહિતી ઉત્પન્ન કરે છે. દરેક તબક્કે બિલિંગ નોંધ ઉત્પન્ન થાય છે જેથી જો કોઈ યુએએસએલ બીએસએનએલના નેટવર્કનો ઉપયોગ કરતું હોય, તો અગાઉકતે આવનારા આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ માટે અવધિ વગેરેના આધારે ચુકવણી કરવી પડે અને લોકલ કોલ અથવા રાષ્ટ્રીય કોલના કિસ્સામાં પણ, જેમાં અંતરના પરિમાણનો સમાવેશ થાય છે, તે મુજબ ચુકવણી કરવી પડે. કલમ ૨.૧.૧૩ મુજબ, યુએએસએલની સંપૂર્ણ મોબાઇલ, મર્યાદિત મોબાઇલ અને સ્થિર સેવા નેટવર્ક માટે બીએસએનએલ સાથે અલગ પીઓઆઈ હશે, અને સેટ અપ ખર્ચ, પોર્ટ ચાર્જ્સ વગેરે માટે તેનો અલગ રીતે

વ્યવહાર કરવામાં આવશે. કલમ ૨.૧.૧૫.૩.૩ મુજબ, આંતરરાષ્ટ્રીય કોલના હેતુસર, યુએએસએલએ કોલ બીએસએનએલને ઉત્પત્તિસ્થાનના લોંગ ડિસ્ટન્સ ચાર્જિંગ સેન્ટર (અર્થાત્ એલડીસીસી ટેક્સ) ખાતે હસ્તાંતરિત કરવો પડશે. કલમ ૬.૪.૭ મુજબ, શેડ્યૂલ ૧ માં નિર્ધારિત મુજબ માસિક પ્રમાણપત્રના સ્વરૂપે જરૂરી તમામ માહિતી યુએએસએલ દ્વારા બીએસએનએલને સોંપવામાં આવશે. તે આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના કોલો (આવતા અને જતા બંને) બાબતે બીએસએનએલને એનએલડીઓ/આઈએલડીઓ તરીકે છોડીને અન્ય માર્ગે રૂટ કરાચેલા ટ્રાફિકની વિગતો દર્શાવશે. તે ઉપરાંત આઈએસડી કોલો (આવતા અને જતા બંને) અંગે, અન્યોમાં, એડીસીના બિલિંગ અને વસૂલાત માટેની પ્રક્રિયા પણ દર્શાવે છે. આ બાબત એટલા માટે પણ સંબંધિત છે કે કલમ ૨.૧.૫.૨ મુજબ વિવિધ સેવા ક્ષેત્રના અન્ય ટેલિકોમ સેવા પ્રદાતાઓના સંપૂર્ણ મોબાઈલ સબસ્ક્રાઈબરોના કોલો (રાષ્ટ્રીય રોમિંગ) અથવા અન્ય દેશના (આંતરરાષ્ટ્રીય રોમિંગ) કોલો, તે સેવા ક્ષેત્રના બીએસએનએલના ગેટવે ટેક્સ ખાતે અલગ ટ્રંક ગ્રુપ પર યુએએસએલ દ્વારા બીએસએનએલને હસ્તાંતરિત કરવાના રહેશે. કલમ ૨.૧.૮.૨ મુજબ, નિર્ધારિત પીઓઆઈ સિવાયના કોઈપણ પીઓઆઈ પર ટ્રાફિક પહોંચાડી કોઈ પણ પક્ષ દ્વારા ટ્રાફિકનો બાયપાસ કરવામાં આવશે નહીં, અને જો રૂટિંગમાં અનધિકૃત વળાંક ધ્યાનમાં આવે, તો બીએસએનએલને તે વિસ્તારમાં તે પીઓઆઈને વિરિછન્ન કરવાની મુક્તતા રહેશે. આ રીતે, કરાર મુજબ જો રિલાયન્સ જેવા યુએએસએલને તેના એક્સચેન્જ ખાતે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ પ્રાપ્ત થાય, તો તેની પ્રાથમિક ફરજ કરાર હેઠળ તેની ઓળખ કરવાની અને

તેને બીએસએનએલના યોગ્ય ટ્રંક ગ્રુપ સુધી મોકલવાની રહેશે. જો આંતરરાષ્ટ્રીય કોલો રિલાયન્સના લોકલ પીઓઆઈ પર આવે, તો પછીના પક્ષ પર કરાર હેઠળ એ ફરજ છે કે તે કોલ લોકલ છે કે રાષ્ટ્રીય છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય છે તેની ઓળખ કરે અને તે મુજબ તેને બીએસએનએલના યોગ્ય ટ્રંક ગ્રુપ તરફ મોકલે. કલમ ૨.૮.૧ માં પણ (જે નેટવર્ક અખંડિતતા અને સ્કીનિંગ વિષયક છે) એવું નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે કે ખોટા ટ્રાન્સમિશનને અટકાવવું યુએએસએલની ફરજ રહેશે. હકીકતમાં, કલમો ૨.૮.૨ અને ૨.૮.૩ મુજબ, ટીઈસીની ઇન્ટર-વર્કિંગ સ્પેસિફિકેશનની બહારના સંકેતો શોધી શકાય તે માટે પોતાના ગેટવે ખાતે યોગ્ય સ્કીનિંગ કાર્ય સ્થાપિત કરવું યુએએસએલની ફરજ રહેશે. તેના અનુસંધાને, કલમ ૬.૪.૬(એ) અન્યોમાં એવો ઉપબંધ કરે છે કે નિર્ધારિત ન હોય એવા ટ્રંક ગ્રુપ પર આવતા કોલો (જેમ કે લોકલ પીઓઆઈ પર ઉતરતા આંતરરાષ્ટ્રીય કોલો), જો શોધાઈ આવે, અને જેના માટે લાગુ પડતો આઈયુસી દર વધુ હોય, તો એવા અનધિકૃત કોલો માટે ઉચ્ચતર આઈયુસી દર લાગુ પડશે. એવા કિસ્સામાં, બીએસએનએલને તે પીઓઆઈની પ્રોવિઝનિંગની તારીખથી [હાલના કિસ્સામાં વડોદરા ખાતે] અથવા તેના પૂર્વવર્તી બે મહિનાથી, જે ઓછું હોય, તે સમયગાળા માટે આ પીઓઆઈઓ પર નોંધાયેલા તમામ કોલો બદલ યુએએસએલ પાસેથી ઉચ્ચતર આઈયુસી વસૂલ કરવાની મુક્તતા રહેશે. તેવી જ રીતે, કલમ ૬.૪.૬(બી) મુજબ, જો યુએએસએલ આંતરરાષ્ટ્રીય કોલને લોકલ કોલ તરીકે ઢાંકે અથવા છદ્મરૂપે આપે, તો એવા યુએએસએલને તે પીઓઆઈની પ્રોવિઝનિંગની તારીખથી અથવા તેના પૂર્વવર્તી બે મહિનાથી, જે ઓછું હોય, તે

સમયગાળા માટે બીએસએનએલને આંતરરાષ્ટ્રીય કોલો માટે નિર્ધારિત ઉચ્ચતર આઈયુસી દર ચૂકવવો પડશે. તેથી, જો યુએએસએલના ટેલિફોનમાંથી ઉત્પન્ન થઈ આગળ મોકલાયેલા કોલો માટે સીએલઆઈનું માર્કિંગ થાય, તો આવા દુરુપયોગને રોકવું તે યુએએસએલની પ્રાથમિક ફરજ રહેશે અને તેમાં નિષ્ફળ જાય તો બીએસએનએલને કલમ ૬.૪.૬ અમલમાં મૂકવાની મુક્તતા રહેશે.

[પરિષ્દે ૧૬] [૭૫૫-ડી-એચ; ૭૫૬-એ-એચ; ૭૫૭-એ-બી]

૧.૩ કલમ ૬.૪.૬ આરોપને તે પહેલાંના પ્રથમ બે મહિના સુધી મર્યાદિત કરે છે. કલમ ૬.૪.૬ હેઠળનો આરોપ કોલોની સંખ્યાપર આધારિત નથી અને સેવાઓના દુરુપયોગનો સમયગાળો પણ છેલ્લા પહેલાંના બે મહિના સુધી મર્યાદિત છે. તેથી, જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે, ત્યારે તેને કોલનું સ્વરૂપ જાણીતું હોય છે. આંતરરાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. અને સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. વચ્ચે તફાવત છે. તે પી.ઓ.આઈ.નો બિલિંગ રેકૉર્ડ કોલનું સ્વરૂપ દર્શાવે છે. વિગતવાર બિલિંગ રેકૉર્ડ જાળવવું (સી.ડી.આર. તથા નિર્ધારિત પ્રરૂપમાં માસિક પ્રમાણપત્ર સહિત) એ યુ.એ.એસ.એલ.ની કરારજન્ય ફરજ છે. વધુમાં, જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલો યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે, ત્યારે આવતો ટ્રાફિક અધિકૃત માર્ગને બાજુએ મૂકી પસાર થાય છે — એટલે કે બી.એસ.એન.એલ.ની આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે એક્સચેન્જ, એન.એલ.ડી.ઓ.ની એન.એલ.ડી.ઓ. ટ્રંક એક્સચેન્જ અને બી.એસ.ઓ.ની સ્થાનિક ટેલિફોન એક્સચેન્જને. તેથી, ભંગ કરનાર યુ.એ.એસ.એલ. બિલિંગ રેકૉર્ડો જાળવવામાં

નિષ્ફળ જાય છે (દરેક તબક્કે સી.ડી.આર. સહિત). પરિણામે વિગતો ગુપ્ત રાખવામાં આવે છે, જેના કારણે ભંગ કરનાર યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા આઈ.યુ.સી. શુલ્કની ઓછી ચુકવણી થાય છે, અને તેથી તે સંબંધિત સમયે આઈ.યુ.સી.નો મુખ્ય ઘટક રહેલા એ.ડી.સી.નું ઓછું ભરણ કરવાની ગેરઅધિકૃત લાભ મેળવે છે, અને તે સેવાઓ પ્રદાન કરવાની કિંમત ઘટાડે છે, જેના અનુસંધાને “સમાન સ્પર્ધાત્મક માહોલના સિદ્ધાંત”નો ભંગ થાય છે, જે નિયમનાત્મક વ્યવસ્થામાં અત્યંત મહત્વનો છે, કારણ કે આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં સેવાઓના ભાવનિર્ધારણની મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા છે. ઉપરોક્ત કાર્યપદ્ધતિ ભંગ કરનાર યુ.એ.એસ.એલ.ને તેનું ઉત્પાદન (સેવાઓ) વિદેશમાં એવા દરે વેચવાની સગવડ આપે છે, જે બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા વસૂલવામાં આવતા દરોની સરખામણીએ ઓછા હોઈ શકે છે (જે પોતે પણ સ્પર્ધક સેવા પ્રદાતા છે). આવી ગેરઅધિકૃત કોલોથી ભંગ કરનાર યુ.એ.એસ.એલ.ને ફક્ત ખર્ચમાં ઘટાડાથી વધુ નફો જ મળતો નથી, પરંતુ સ્પર્ધાત્મક દરોથી નીચા દરે વધુ વ્યવસાય પણ મળે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કોલોને સ્થાનિક કોલ તરીકે ઢાંકી રજૂ કરવાની પરિસ્થિતિમાં પણ સ્થિતિ એ જ છે. જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલો યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે, ત્યારે પાછળનો પક્ષ તેના અંતે રહેલી દર્શન પદ્ધતિથી (તેના અંતે રહેલા ગ્રાહકની જેમ) જાણે છે કે કોલ પર આંતરરાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. દર્શાય છે અને તેથી જ તેનું ઢાંકપોષ કરવામાં આવે છે. અન્યથા, સી.એલ.આઈ.ને ઢાંકવાની કોઈ જરૂર રહેતી નથી. બન્ને પરિસ્થિતિઓમાં, એટલે કે કલમો ૬.૪.૬(એ) અને ૬.૪.૬(બી) હેઠળ, સમાન આર્થિક અને નાણાકીય

પરિણામો ઉપજે છે અને એ જ કારણસર કલમ ૬.૪.૬ નુકસાનના વાજબી પૂર્વઅંદાજની જોગવાઈ કરે છે. આવી દરેક ગેરઅધિકૃત કોલને અનુસરવી શક્ય નથી, ખાસ કરીને તેનું સ્વરૂપ, તે કયા સ્થળેથી ઉદ્ભવી હતી તે જાણવું; અને જો એવું શક્ય પણ હોય, તો આવી કોલોને અનુસરવાનો ખર્ચ, જો વાસ્તવિક નુકસાન નિર્ધાર્ય હોય તો, તેનાથી ઘણો વધુ થઈ શકે; તેથી કલમ ૬.૪.૬માં ‘અંદાજિત અને વ્યવહાર માપદંડ’ આપવામાં આવ્યો છે, જે નુકસાનનો વાજબી પૂર્વઅંદાજ છે. [પરા ૧૬] [૭૫૭-સી-એચ; ૭૫૮-એ-ડી]

૨.૧ નુકસાનનું ચોક્કસપણે મૂલ્યાંકન કરવું મુશ્કેલ હોય તે હકીકત એ અનુમાનને વધુ મજબૂત બનાવે છે કે પક્ષકારો વચ્ચે સંમત થયેલી રકમ તેનું અંદાજન કરવાનો વાસ્તવિક પ્રયાસ દર્શાવે છે અને નીચલી અદાલતમાં પુરાવાની મુશ્કેલીઓને દૂર કરવાનો પ્રયાસ કરે છે. કોઈ શરત દંડાત્મક ગણાય છે, જો તે “ભૂલ કરનાર પક્ષકારને કરારનું પાલન કરાવવા માટે તેના પર ધાક બેસાડવાના હેતુથી નિર્ધારિત ચૂકવણી” માટે જોગવાઈ કરતી હોય. બીજી તરફ, જો આવી શરત ભંગના પરિણામે થનારી હાનિનું પૂર્વેથી અંદાજન કરવાનો પ્રયાસ હોય, તો તે પૂર્વનિર્ધારિત વળતર સંબંધિત શરત ગણાય. કોઈ શરત દંડાત્મક છે કે વળતરના પૂર્વ અંદાજરૂપ છે તે પ્રશ્ન તેના અર્થઘટન પર અને કરારમાં પ્રવેશ કરતી વેળાએ રહેલી આસપાસની પરિસ્થિતિઓ પર આધારિત છે. કરારભંગ થવા પર ચૂકવવાપાત્ર રકમને કરારમાં ‘દંડ’ અથવા ‘પૂર્વનિર્ધારિત વળતર’ તરીકે વર્ણવવામાં આવી હોય તે વર્ગીકરણ માટે સંબંધિત બાબત છે, પરંતુ નિર્ણાયક નથી. [ફકરો ૧૭] [૭૫૮-જી-એચ; ૭૫૯-એ-બી]

ચિટી ઑન કોન્ટ્રાક્ટ્સ ૩૦મી આવૃત્તિ, પરિચ્છેદ ૨૬-૧૨૬; જી.એચ. ટ્રાઈટેલ દ્વારા લો ઑફ કોન્ટ્રાક્ટ ૧૦મી આવૃત્તિ — નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો.

૨.૨ ઇન્ટરકનેક્ટ કરારને નિયમનકારી વ્યવસ્થાના પરિપ્રેક્ષ્યમાં જોવો જોઈએ. સેવા તરીકે ટેલિકોમ, ઇન્ટરકનેક્ટ કરારને ઘેરી રહેલી મુખ્ય પરિસ્થિતિઓમાંની એક તરીકે વિચારવા યોગ્ય સર્વાધિક મહત્વપૂર્ણ પરિસ્થિતિ છે. ઇન્ટરકનેક્ટ કરાર હેઠળ, યુ.એ.એસ.એલ. તેના એક્સચેન્જ/પી.ઓ.આઈ.ની અખંડિતતા જાળવવા બંધાયેલ છે. બી.એસ.એન.એલ. સહિત દરેક સેવા પ્રદાતા બજારમાં એક ભાગીદાર/હિતધારક છે. દરેક યુ.એ.એસ.એલ. સમાન સ્પર્ધાત્મક અવસર મેળવવા હકદાર છે. સંબંધિત સી.એલ.આઈ. દ્વારા દર્શાવાતા કૉલનું સ્વરૂપ, ભલે તે સ્થાનિક હોય કે રાષ્ટ્રીય કે આંતરરાષ્ટ્રીય, આઈ.યુ.સી. (એ.ડી.સી. સહિત) વસૂલ કરવાનો આધાર છે. જો કૉલોનું ખોટું રૂટિંગ કરીને અથવા છુપાવટ દ્વારા સેવાઓ પૂરી પાડવાનો ખર્ચ ઓછો કરવામાં આવે, તો સંબંધિત ઓપરેટરને અન્ય સ્પર્ધાત્મક ઓપરેટરોની સરખામણીએ માત્ર ભારતીય બજારમાં જ નહીં પરંતુ આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં પણ અયોગ્ય લાભ મળે છે. બિલિંગ હાલના કેસના અત્યંત જીવંત પાસાંમાંનું એક છે. ટેકનોલોજીના કારણે, કોઈ આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવી શકે, પરંતુ ત્યારે તે કૉલની ઓળખ માટે સંબંધિત ઓપરેટર જવાબદાર રહે છે. જે કૉલ યોગ્ય રીતે રૂટ કરવામાં આવ્યા હોય તેવા કિસ્સામાં, સબસ્ક્રાઈબર પાસેની ડિસ્પ્લે સ્ક્રીન સ્પષ્ટ દર્શાવે છે કે કૉલમાં આંતરરાષ્ટ્રીય કે સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. છે. તેવી જ રીતે, જ્યારે ગેટવે બાયપાસ કૉલમાં બને છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ(ઓ) સ્થાનિક

પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે અને નિર્દિષ્ટ ટ્રંક ગ્રુપ/પી.ઓ.આઈ. તરફ મોકલવામાં આવતા નથી, ત્યારે માત્ર આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે/પી.ઓ.આઈ. અને રાષ્ટ્રીય પી.ઓ.આઈ.નો બાયપાસ જ થતો નથી, પરંતુ દરેક પી.ઓ.આઈ. પર વિગતવાર બિલિંગ નોંધો જાળવવાની ફરજનો પણ ભંગ થાય છે. [પરા ૧૮] [૭૫૯-અ-૬]

૨.૩ આ બધાનું પરિણામ એ થાય છે કે આઈ.યુ.સી.નું ચુકવણીદર નીચા દરે થાય છે અને સાથે સાથે ભંગકારી યુ.એ.એસ.એલ. માટે ખર્ચમાં ઘટાડો પણ થાય છે, જેનાથી તેને માત્ર નફામાં વધારો જ થતો નથી પરંતુ આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં અન્ય સ્પર્ધકોની સરખામણીએ (બી.એસ.એન.એલ. સહિત) તેને લાભ પણ મળે છે, કારણ કે ભંગકારી યુ.એ.એસ.એલ. આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં પોતાના ઉત્પાદનનો દર સહેલાઈથી ઓછો રાખી શકે છે અને તે અર્થમાં બી.એસ.એન.એલ.ને નુકસાન થાય છે. તે જ રીતે, માર્કિંગ પણ થાય છે, કારણ કે યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ ઉતરે ત્યારે પણ આંતરરાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. સરળતાથી ઓળખી શકાય છે, તેથી ભંગકારી યુ.એ.એસ.એલ. માર્કિંગનો આશ્રય લે છે. તેથી, માત્ર માસ્ક કરાયેલા નંબર પરથી આવતી આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલને જ ગણતરીમાં લઈ શકાય તેમ નથી. તેથી, ખંડ ૬.૪.૬(એ) અને ૬.૪.૬(બી) નુકસાનની પૂર્વઅનુમાનિત રકમ માટે જોગવાઈ કરે છે. [પરા ૧૯] [૭૬૦-એ-સી]

૩.૪ કલમ ૬.૪.૬(એ) અને ૬.૪.૬(બી) માત્ર છેલ્લા અગાઉના બે મહિનાના કૉલ્સ માટે જ લાગુ કરાયેલ ઉચ્ચ આઈ.યુ.સી. દરને મર્યાદિત કરે છે અને છેલ્લા

ત્રણ વર્ષ અથવા તેથી વધુ લાંબા ગાળાને નહીં. આ સમયમર્યાદાઓ એ દર્શાવતું સૂચક છે કે કલમ ૬.૪.૬ દંડાત્મક નથી, પરંતુ કરારમાં પ્રવેશ કરતી વેળાએ અનુમાનિત થયેલ નુકસાન માટે વાજબી વળતરની પૂર્વઅંદાજિત રકમ છે. નિર્ધારિત વળતરનો હેતુ વિવાદવહિવટ ટાળવાનો અને વાણિજ્યિક નિશ્ચિતતા પ્રોત્સાહિત કરવાનો ઉપયોગી છે અને તેથી, અદાલતે નિર્ધારિત વળતર તરીકે વર્ણવેલ કલમોને દંડાત્મક ગણવામાં અતિસચેત ન થવું જોઈએ. આ સિદ્ધાંત નિયમનકારી વ્યવસ્થાઓ માટે પણ સંબંધિત છે. વળતરને ‘દંડાત્મક’ અથવા ‘નિર્ધારિત વળતર’ તરીકે વર્ગીકૃત કરતી વખતે, આ કરારોની કિંમતીકરણની સંકલ્પના અને સંચાલકોને આપવામાં આવેલ સમાન સ્પર્ધાત્મક પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખવી આવશ્યક છે, કારણ કે બીએસએનએલને થયેલ નુકસાનનું માપન ખર્ચ અને કિંમતીકરણના આધારે થાય છે અને તેથી, સંબંધિત અવધિ દરમિયાનના તમામ કોલ્સનું અવલોકન કરવું પડે છે. કારણ કે કલમ ૬.૪.૬ વાજબી વળતરની પૂર્વઅંદાજિત રકમનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૪નું ઉલ્લંઘન થતું નથી. [પરા ૧૯] [૭૬૦-ડી-એચ] વિક્રમ રાઘવન દ્વારા ભારતનો સંચાર કાયદો, પૃષ્ઠ ૬૩૯ – નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો.

૩.૪ આથી સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે આ ચુકાદો માત્ર એડેન્ડા સાથે વંચાતા ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ ની વ્યાખ્યા સુધી જ મર્યાદિત છે. કલમ ૬.૪.૬ બીએસએનએલને થયેલ નુકસાન માટે વાજબી વળતરના પૂર્વઅંદાજનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. તેથી, પડકારાયેલ ચુકાદો રદ કરવામાં આવે છે અને

બાબતને નિર્ધારિત કાયદા અનુસાર નવી સિરેથી નિર્ણય કરવા માટે ટી.ડી.એસ.એ.ટી.ને પરત મોકલવામાં આવે છે. તેમ છતાં, એ ઉજાગર કરવામાં આવે છે કે બીએસએનએલ દ્વારા રિલાયન્સને સંબોધિત તા. ૧૩મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪ના પત્રમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે કોલ્સે વડોદરા એસ.એસ.એ.માં મે. રિલાયન્સ ઇન્ફોકોમ લિ.ના કરેલીબાગ, પાણીગેટ, અલકાપુરી, મકરપુરા, પાદરા, ડભોઈ અને મિયાગામ એક્સચેન્જોના પીઓઆઈઝ પર લેવિંગ કર્યું હતું. વધુમાં, એવો પણ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે સંબંધિત સમયગાળા દરમિયાન નંબર ૨૮૧૩૦૪૧૦૦૦ રિલાયન્સ પાસે બિનફાળવેલ નંબર હતો. આ પાસાંની હકીકતોના આધાર પર ટી.ડી.એસ.એ.ટી. દ્વારા તપાસ કરવાની જરૂર છે. [પરા ૨૦] [૭૬૧-એ-ડી]

ફતેહ ચંદ્ર વિ. બલકિશન દાસ (૧૯૬૪) ૧ એસસીઆર ૫૧૫; ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિ. મોટોરોલા ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ (૨૦૦૯) ૨ એસસીસી ૩૩૭; મૌલા બક્સ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા (૧૯૬૯) ૨ એસસીસી ૫૫૪; યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. રમણ આચર્ન ફાઉન્ડ્રી (૧૯૭૪) ૨ એસસીસી ૨૩૧ – નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો.

ચુકાદા સંદર્ભ:

(૧૯૬૪) ૧ એસ.સી.આર. ૫૧૫ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો
પરિચ્છેદ ૧૦

(૨૦૦૯) ૨ એસસીસી ૩૩૭ નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો. પરા ૧૦

(૧૯૬૯) ૨ એસસીસી ૫૫૪ નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો. ફરો ૧૦

(૧૯૭૪) ૨ એસ.સી.સી. ૨૩૧

નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો.

પરિચ્છેદ ૧૦

દિવાની અપીલ અધિકારક્ષેત્ર : દિવાની અપીલ નં. ૬૭૦૬ ઓફ ૨૦૧૦.

નવી દિલ્હી સ્થિત વિદ્વાન ટેલિકોમ વિવાદ સમાધાન અને અપીલીય ટ્રિબ્યુનલના તા. ૨૪.૦૫.૨૦૧૦ના ચુકાદો અને આદેશમાંથી.

ગોપાલ સુબ્રમણિયમ, એસ.જી., સી.એસ. વૈદનાથન, રામજી શ્રીનિવાસન, પ્રતિભા એમ. સિંહ, તેજવીર સિંહ ભાટી, ગૌરવ શર્મા, અભિનવ મુખર્જી, સુરભિ મહેતા, તન્મય મહેતા, અખિલ સિબલ, મનાલી સિંઘલ, સંતોષ સચિન, આકર્ષ કમરા, અભિજાત પી. મેઘ, મન્સૂર અલી શોકત, અપૂર્વા મિશ્રા, રમેશ કુમાર પુખરભામ, એસ. ગણેશ, નવીન ચાવલા, રૂબી આહૂજા, મનુ અગ્રવાલ, જતિન મોંગિયા, રૌનક ઢિલ્હોન, માણિક કરંઝાવાલા (એમ. કરંઝાવાલા એન્ડ કો. માટે) હાજર રહેનારા પક્ષકારો.

અદાલતનો ચુકાદો નીચે મુજબ આપવામાં આવ્યો હતો દ્વારા

એસ.એચ. કાપડિયા, ન્યાયાધીશ.

૧. ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ (બીએસએનએલ) અને એમ/એસ. રિલાયન્સ ઇન્ફોકોમ લિમિટેડ વચ્ચેના ઇન્ટરકનેક્ટ કરારમાંની કલમ ૬.૪.૬ દંડાત્મક છે કે નુકસાનની પૂર્વઅંદાજિત રકમ છે, તે પ્રશ્ન આ દિવાની અપીલમાં નિર્ધારણ માટે ઉદ્ભવે છે—

હકીકતો

૨. ૧૮મી માર્ચ, ૧૯૯૭ના રોજ, રિલાયન્સે તેમના સંબંધિત વર્તુળોની અંદર તેમના નેટવર્કોના પરસ્પર જોડાણ માટે દૂરસંચાર વિભાગ (ડીઓટી) સાથે બીએસઓ ઇન્ટરકનેક્ટ કરારમાં પ્રવેશ કર્યો હતો. ઓક્ટોબર, ૨૦૦૦માં, બીએસએનએલની સ્થાપના થતાં, ઉપરોક્ત બીએસઓ કરાર ડીઓટી પાસેથી બીએસએનએલે સંભાળી લીધો હતો. નવેમ્બર, ૨૦૦૩માં, બીએસઓ પ્રણાલીની જગ્યાએ યુનિફાઇડ એક્સેસ સર્વિસિસ પ્રણાલી અમલમાં આવી, જેના દ્વારા સેવા પ્રદાતાઓને એક જ એકીકૃત પરવાના અંતર્ગત મૂળભૂત તેમજ મોબાઇલ ટેલિફોની સેવાઓ બન્ને માટે પરવાનો આપવામાં આવ્યો હતો. રિલાયન્સને ૧૪મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩થી યુનિફાઇડ એક્સેસ સર્વિસ પ્રદાતા તરીકે કાર્ય કરવાની મંજૂરી અપાઈ હતી, જોકે તેને ઔપચારિક રીતે ૨૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪ના રોજ ૧૪મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩થી અમલમાં આવતો યુનિફાઇડ એક્સેસ સર્વિસ પરવાનો એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૬ની એક પરિશિષ્ટ દ્વારા, કરારમાં ૧૪મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩થી પૂર્વલક્ષી અસરથી ઔપચારિક સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો. આ કરાર સ્થાનિક કોલ, રાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના કોલ (એનએલડીસી) અને આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના કોલ (આઈએલડી) સાથે સંબંધિત છે. દરેક ટ્રંક જૂથના કોલ નિર્ધારિત પોર્ટો મારફતે જોડવામાં આવે છે અને તે અન્ય ટ્રંક જૂથોથી ભિન્ન દરે શુલ્કપાત્ર હોય છે. તેથી, કોઈ ચોક્કસ પોર્ટ દ્વારા સંચાલિત કોલોની સંખ્યાના આધારે, તે ચોક્કસ ટ્રંક જૂથ માટે ચૂકવવાપાત્ર હાલના કોલ-શુલ્કના દરે, બીએસએનએલ દ્વારા રિલાયન્સ પાસેથી શુલ્ક વસૂલવામાં આવે છે.

૩. ૨૪મી જૂન, ૨૦૦૩ના રોજ, ડીઓટીએ એક પરિપત્ર બહાર પાડી નિર્દિષ્ટ કર્યું હતું કે કોલિંગ લાઇન આઇડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઇ) સાથે કોઇપણ પરિસ્થિતિમાં છેડછાડ કરી શકાય નહીં અને આવી છેડછાડ અટકાવવા માટે સેવા પ્રદાતાઓને કેવી રીતે પગલાં લેવા તે બાબતે પણ દિશાનિર્દેશો આપ્યા હતા. ૨૮મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૪ના તેના પરિપત્ર દ્વારા, ઉપરોક્ત ડીઓટીનો પરિપત્ર તથા ભારતના ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી (ટ્રાઇ) દ્વારા ૨૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના રોજ બહાર પાડવામાં આવેલા આઇયુસી નિયમો સાથે મળીને અમલમાં મૂકવામાં આવ્યા હતા.

૪. સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪માં, બીએસએનએલને ગુજરાતમાં તેના ગ્રાહકો પાસેથી અનેક ફરિયાદો પ્રાપ્ત થઈ હતી કે તેમને સ્થાનિક સીએલઆઇ નંબરો સાથે આઇએલડી કોલ્સ મળી રહ્યા હતા. આ અહેવાલોના આધારે, બીએસએનએલે સ્થાનિક સીએલઆઇ નંબર, એટલે કે, ૦૨૮૧-૩૦૪૧૦૦૦ પર કોલ કરીને પોતાની જાતે તપાસ કરી હતી. આ તપાસ પમી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪, ૬ઠ્ઠી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪ અને ૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪ના રોજ કરવામાં આવી હતી. દરેક વખતે જ્યારે આ નંબર પર કોલ કરવામાં આવ્યો ત્યારે સામેના છેડેથી એવો પ્રતિભાવ મળ્યો હતો કે આ નંબર અસ્તિત્વમાં નથી. તેથી, ૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪ના રોજ, બીએસએનએલે આ બાબતની જાણ રિલાયન્સને કરી હતી, ત્યારે રિલાયન્સે પણ તે જ બાબતે ડીઓટીને પોતાનો અહેવાલ મોકલ્યો હતો. ડીઓટીને આપવામાં આવેલા ઉક્ત અહેવાલમાં, રિલાયન્સે જણાવ્યું હતું કે આઇએલડી કોલ્સનું ખોટું રૂટિંગ તેના એક ગ્રાહક, વિઝ., એમ/એસ. રાજ

એન્ટરપ્રાઇઝિસ દ્વારા કરવામાં આવી રહ્યું હતું (જેને ૬૦ કોલ સર્કિટ્સ આપવામાં આવ્યા હતા). રાજ એન્ટરપ્રાઇઝિસને ફાળવાયેલા નંબરોની શ્રેણી ૨૮૧૩૦૪૧૦૦૦ થી ૨૮૧૩૦૪૧૧૯૯ સુધીની હતી, એટલે કે, ૨૦૦ નંબરો.

૫. ૧૩મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪ના રોજ, બી.એસ.એન.એલ. એ રિલાયન્સને નોટિસ આપી હતી કે રિલાયન્સ પાસે વડોદરાની વિવિધ એક્સચેન્જોમાં પી.ઓ.આઈ. છે; કે ઉપરોક્ત પી.ઓ.આઈ. પર સી.ડી.આર.માં દર્શાવ્યા મુજબ બી.એસ.એન.એલ. તરફ આવતા ટ્રાફિકની દેખરેખ દરમિયાન એવું જાણવા મળ્યું હતું કે ૨૮૧ ૩૦૪૧૦૦૦ તરીકે સી.એલ.આઈ. ધરાવતા અસંખ્ય કોલ્સ હતા; કે આવા કોલ્સ જથી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪થી પ્રાપ્ત થયા છે અને તેથી, બી.એસ.એન.એલ. જુલાઈ, ૨૦૦૪થી રિલાયન્સના પી.ઓ.આઈ. પર આવતા તમામ કોલ્સ માટે પ્રતિ મિનિટ રૂ. ૫.૬૫ના દરે ચાર્જ વસૂલશે. નોંધનીય છે કે પ્રતિ મિનિટ રૂ. ૫.૬૫ રિલાયન્સના ટેક્સ પી.ઓ.આઈ. પર આવતા આઈ.એસ.ડી. કોલ્સનો દર છે ('ટેક્સ' શબ્દનો અર્થ ટ્રંક ઓટોમેટિક એક્સચેન્જ થાય છે).

૬. ૨૫મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪ના રોજ, બીએસએનએલએ પોતાના તમામ અધિકારીઓને પરિપત્ર જારી કર્યો, જેના દ્વારા આઈએલડી કોલોના રૂટિંગમાં અનધિકૃત ડાયવર્ઝનની સતત ચાલતી પ્રથા અંગે, ખાસ કરીને રિલાયન્સના કેસના સંદર્ભ સાથે, તેમના ધ્યાન પર લાવવામાં આવ્યું. પરિપત્રમાં ઉલ્લેખિત કરવામાં આવ્યું છે કે, યદ્યપિ રિલાયન્સ એવો દાવો કરે છે કે સીએલઆઈમાં છેડછાડ ૧૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪થી બંધ કરવામાં આવી છે, તેમ છતાં એવું

જાણાયું છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો રિલાયન્સના સ્થાનિક પીઓઆઈ પર, ઇન્ટ્રા સર્કલ ટર્મિનેટિંગ ટ્રાફિક માટે નિર્ધારિત ટ્રંક ગ્રુપમાં, વિવિધ એસડીસીસી ટેન્ડમ એક્સચેન્જોમાં, અન્ય એસડીસીએના રિલાયન્સ નેટવર્કના સીએલઆઈ સાથે, જે એસટીડી કોડ અને ૩૦૩૯ XXXX થી ભિન્ન છે, પહોંચાડવામાં આવી હતી.

૭. ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૫ના રોજ, બીએસએનએલે રિલાયન્સ (આરઆઈએલ) પર ગેરકાયદેસર રીતે કૉલ્સના રૂટિંગ બદલ મહિનાઓ જુલાઈ, ૨૦૦૪થી ઑક્ટોબર, ૨૦૦૪ માટે ૧૫મી ઑક્ટોબર, ૨૦૦૪થી ૧૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૫ સુધી વાર્ષિક ૨૧% વ્યાજ સાથે રૂપિયા ૯,૧૭,૨૭,૭૪૬ની "દંડરાશિ" આદાય કરતાં કુલ રૂપિયા ૯,૮૯,૬૮,૮૯૨/-નું બિલ ઉપસ્થિત કર્યું. ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૫નું આ બિલ, બીએસએનએલની વડોદરા એકમ દ્વારા ઉપરોક્ત જુલાઈ, ૨૦૦૪થી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪ના સમયગાળા માટે રૂપિયા ૬.૮૯ કરોડનું ૧૫મી ઑક્ટોબર, ૨૦૦૪ના રોજ ઉપસ્થિત કરાયેલ કામચલાઉ બિલને અતિરોહિત કરતું હતું. ઉક્ત બિલમાં પ્રતિ મિનિટ રૂપિયા ૫.૬૫નો દર લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો. આ માંગણી તે આધારે કરવામાં આવી હતી કે પી.ઓ.આઈ.માં ૨૮૧ ૩૦૪૧૦૦૦ તરીકે સીએલઆઈ ધરાવતા અનેક કૉલ્સ શોધી કાઢવામાં આવ્યા હતા, જે રાજકોટની મેસર્સ રાજ એન્ટરપ્રાઇઝીસને અપાયેલા આઈએસડીએનબી પી.આર.આઈ. જોડાણ સંબંધિત હતા. રિલાયન્સના કહેવા મુજબ, તેના પી.ઓ.આઈ.માં પ્રાપ્ત થયેલા કૉલ્સ "ગ્રે માર્કેટ" કૉલ્સ હતા. તેઓ ન તો ખોટી રીતે રૂટ કરાયેલા હતા અને ન તો તેમના સીએલઆઈ સાથે ચેડાં કરવામાં આવ્યા હતા. અંતે, બીએસએનએલ અને રિલાયન્સ વચ્ચે વિસ્તૃત પત્રવ્યવહાર બાદ,

ઉપરોક્ત આક્ષેપિત માંગણી વિરુદ્ધ રિલાયન્સ દ્વારા અરજી નં. ૨૭૫ ઓફ ૨૦૦૯ દાખલ કરવામાં આવી.

૮. પડકારવામાં આવેલ ચુકાદા દ્વારા, ટી.ડી.સેટ દ્વારા એવો નિર્ણય આપવામાં આવ્યો છે કે ઇન્ટરકનેક્ટ કરારની કલમ ૬.૪.૬ હેઠળ બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા કરવામાં આવેલી પડકારવામાં આવેલ માંગ દંડાત્મક સ્વરૂપની છે; કે ઉક્ત કલમ હેઠળ બી.એસ.એન.એલ.એ અનધિકૃત કોલ્સ શોધવા જરૂરી હતા અને આવી શોધ થવા પામે તો આવા કોલ્સ પર લાગુ પડતા સર્વોચ્ચ આઈ.યુ.સી. મુજબ શુલ્ક વસૂલ કરવાના હતા; કે હાલની પડકારવામાં આવેલી માંગમાં બી.એસ.એન.એલ. પર અનધિકૃત કોલ્સ અને સી.એલ.આઈ. વિના/પરિવર્તિત સી.એલ.આઈ. ધરાવતા કોલ્સ વચ્ચે ભેદરેખા દોરવાની ફરજ હતી, જે વર્તમાન કેસમાં કરવામાં આવી નથી; કે રિલાયન્સને સુનાવણીની કોઈ તક આપવામાં આવી નહોતી અને અંતમાં, દંડની રકમ બી.એસ.એન.એલ.ને થયેલ વાસ્તવિક નુકસાનને અનુરૂપ નહોતી. પરિણામે, પડકારવામાં આવેલી માંગ રદ કરવામાં આવી હતી. ટી.ડી.સેટના તા. ૨૪ મે, ૨૦૧૦ના પડકારવામાં આવેલ ચુકાદાથી અસંતુષ્ટ થઈ, બી.એસ.એન.એલ.એ આ દીવાની અપીલ દ્વારા આ અદાલતનો દરવાજો ખટખટાવ્યો છે.

રજૂઆતો

૯. કલમ ૬.૪.૬ ના અર્થઘટન બાબતે, બીએસએનએલ તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ગોપાલ સુબ્રમણિયમએ રજૂ કર્યું કે ઉક્ત કલમ માત્ર ભંગ સિવાયની કોઈ ઘટના બનવા પર રિલાયન્સ દ્વારા નિર્ધારિત રકમની

ચૂકવણી કરવાનો નિર્દેશ કરે છે અને પરિણામે દંડાત્મક જોગવાઈ તથા પૂર્વનિર્ધારિત નુકસાનભરપાઈ વચ્ચેનો ભેદ લાગુ પડતો નથી, કારણ કે એવો ભેદ માત્ર કરારભંગ થવા પર ચૂકવવાપાત્ર રકમ માટે જ લાગુ પડે છે અને ત્યારે લાગુ પડતો નથી જ્યારે કોઈ કલમ ભંગ સિવાયની ઘટના બનવા પર રકમ ચૂકવવાની જોગવાઈ કરે. આ સંદર્ભે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલે રજૂ કર્યું કે આ કરાર દૂરસંચાર સેવાઓને લગતો છે, જે મૂડીપ્રધાન ઉપક્રમ છે અને જેમાં અવિરિછન્ન તથા અવરોધરહિત સેવા આવશ્યક છે. આવી સેવાઓમાં વિશ્લેષ થવાથી માત્ર બીએસએનએલ અને રિલાયન્સને જ આર્થિક નુકસાન થતું નથી, પરંતુ બંને કંપનીઓના વિશાળ સંખ્યાના ગ્રાહકોને પણ નુકસાન થાય છે. વધુમાં, વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલે રજૂ કર્યું કે બદલાયેલ (છુપાવાયેલ) સીએલઆઈ ધરાવતા કોલને શોધવો અથવા અવરોધવો બીએસએનએલ માટે તકનીકી રીતે અશક્ય છે. તેમજ, કોઈ નિશ્ચિત દિવસે એક જ પીઓઆઈ લાખો મિનિટના કોલો સંભાળે છે, જે બીએસએનએલને સોંપવામાં આવે છે, અને આવી પરિસ્થિતિમાં કયો કોલ સાચો છે અને કયો કોલ સીએલઆઈ વિનાનો અથવા બદલાયેલ સીએલઆઈ ધરાવતો છે તે વ્યાપારિક રીતે નક્કી કરવું શક્ય નથી. તેથી, કલમ ૬.૪.૬ નું અર્થઘટન ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિ જ્ઞાનને ધ્યાનમાં રાખીને કરવું જોઈએ અને જો આ રીતે વાંચવામાં આવે તો સ્પષ્ટ થાય છે કે ઉક્ત કલમ કરારમાં વ્યાપારિક સાવચેતતા તરીકે સામાન્ય માર્ગદર્શક નિયમરૂપે સામેલ કરવામાં આવી છે અને તેથી તેનું અર્થઘટન પણ તે જ રીતે થવું જોઈએ. વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, કોઈ કલમ દંડાત્મક સ્વરૂપની છે તે સાબિત કરવાનો ભાર તે પક્ષ પર છે

જેણે તેના આધારે દાવો કર્યો હોય. વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, કલમ ૬.૪.૬ બીએસએનએલને કરાર સમાપ્ત કરવાનો અથવા વધારાની રકમની ચૂકવણી પર કરાર ચાલુ રાખવાનો વિકલ્પ આપે છે અને તેથી તેને દંડાત્મક જોગવાઈ તરીકે વર્ણવી શકાય નહીં, પરંતુ કરાર ચાલુ રાખવાના વિકલ્પના મૂલ્ય તરીકે વર્ગીકૃત કરવી જોઈએ. તેથી, વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, કલમ ૬.૪.૬ કરાર હેઠળ ક્ષમ્ય ડિફોલ્ટ દર્શાવે છે, કારણ કે ઉક્ત કલમ હેઠળની ચૂકવણીના પરિણામે કરાર ચાલુ રહે છે. પરિણામે, ઉક્ત કલમ હેઠળ ચૂકવવામાં આવેલી રકમને કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૪ હેઠળ લાવી શકાય નહીં. વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, કલમ ૬.૪.૬ માં રહેલી પરિસ્થિતિ કરારના પાલનની વૈકલ્પિક પદ્ધતિ સમાન છે. અંતમાં, વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, જ્યાં કોઈ કરારમાં ડિફોલ્ટ થવા પર રકમ ચૂકવવાની જોગવાઈ હોય, ત્યાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ વાસ્તવિક નુકસાન કરતાં વધુ હોઈ શકે છતાં, જો કરાર સમાન સોદાકીય શક્તિ ધરાવતા પક્ષો વચ્ચે થયેલો હોય અને જ્યાં સુધી ચૂકવવાપાત્ર રકમ અતિશય ન હોય, ત્યાં સુધી તેને દંડાત્મક ગણવી જોઈએ નહીં. તે જ રીતે, જ્યાં ડિફોલ્ટ થવા પર સંમત રકમ ચૂકવવાપાત્ર બને અને સંબંધિત ડિફોલ્ટથી દાવેદારને થતું નુકસાન ચોક્કસ રીતે કે ચુકિતપૂર્ણ રીતે પણ નિર્ધારિત કરી શકાય તેમ ન હોય, ત્યાં આવી રકમને દંડાત્મક તરીકે વર્ગીકૃત કરી શકાય નહીં અને એકવાર કોઈ શરત દંડાત્મક નથી એવું માન્ય ઠરે, પછી વાસ્તવિક નુકસાનનો પ્રત્યક્ષ પુરાવો આપવાની જરૂર રહેતી નથી.

૧૦. ઇન્ટરકનેક્ટ કરારની કલમ ૬.૪.૬ ના અર્થઘટન અંગે, રિલાયન્સ તરફથી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સી.એસ. વૈદનાથન અને ટાટા ટેલિસર્વિસેસ લિમિટેડ તરફથી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી રામજી શ્રીનિવાસને રજૂ કર્યું કે ગ્રે માર્કેટના અસ્તિત્વ અને બીએસએનએલ તથા એમટીએનએલ જેવી સરકારી સંચાલિત સંસ્થાઓ સહિત વિવિધ ટેલિકોમ સેવા પ્રદાતાઓ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી ટેલિકોમ સુવિધાઓનો ઉપયોગ કરનાર દુષ્કૃત્યો દ્વારા તેની કામગીરી અંગે પક્ષકારો વચ્ચે કોઈ વિવાદ નથી. આ સંદર્ભમાં વિદ્વાન વકીલે બીએસએનએલ દ્વારા રજૂ કરાયેલ સંકલન પર આધાર મૂક્યો. વિદ્વાન વકીલે પોતાની ઉપરોક્ત દલીલના સમર્થનમાં આંકડાકીય માહિતી પર પણ આધાર મૂક્યો. વિદ્વાન વકીલે બીએસએનએલ દ્વારા તેના ક્ષેત્ર કચેરીઓને પરિપત્ર સ્વરૂપે જારી કરાયેલા તા. ૨૫.૧૦.૨૦૦૪ના નિર્દેશો પર પણ આધાર મૂક્યો, જેમાં જેને “ગેટવે બાયપાસ કૌભાંડ” કહેવામાં આવે છે તે શોધવા માટે તેઓએ કયા પગલાં લેવા જોઈએ તે સૂચવવામાં આવ્યું હતું. કલમ ૬.૪.૬ ના અર્થઘટન અંગે વિદ્વાન વકીલે રજૂ કર્યું કે ઉક્ત કલમમાં ભારે દંડાત્મક પરિણામ નિર્ધારિત છે; કે ઉક્ત કલમ કૉલ્સમાં ચેડાં કરવાના/ખોટી રૂટિંગના એવા કેસોમાં લાગુ પડે છે, જે ઓપરેટરની તરફથી કોઈ ખામીના કારણે થયેલા હોય અને અન્યથા નહીં; અને હાલના કેસમાં જે કૃત્યો અંગે ફરિયાદ કરવામાં આવી છે તે રિલાયન્સને નહીં પરંતુ એક કપટપૂર્ણ સબ્સ્ક્રાઇબરને આભારી છે, તેથી કલમ ૬.૪.૬ નો અમલ કરવામાં આવી શકતો નથી. અન્ય શબ્દોમાં, વિદ્વાન વકીલોના મતાનુસાર, ટેલિકોમનો ગ્રે માર્કેટ વ્યવહારિક હકીકત છે, જે તમામ ટેલિકોમ સેવા સંચાલકોને અસર કરે છે, અને

તે ખાનગી સંચાલકની ભૂલ હોય કે ન હોય તેનાથી પર, એકતરફી કલમ ૬.૪.૬ લાગુ કરવા માટેનું કારણ બની શકે નહીં. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલે વધુમાં રજૂ કર્યું કે “કડક દીવાની જવાબદારી” અંગે બીએસએનએલની દલીલ સંપૂર્ણપણે ગેરસ્થાને છે, કારણ કે આવી જવાબદારી લાદવાની કોઈ વૈધાનિક સત્તા બીએસએનએલ પાસે નથી. કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૪ ની લાગુ પડતતા અંગે વિદ્વાન વકીલે રજૂ કર્યું કે વિવિધ ટેલિકોમ સેવા પ્રદાતાઓ વચ્ચેનો ઇન્ટરકનેક્શન મૂળતઃ સબ્સ્ક્રાઇબરોના હિતમાં છે. વધુમાં, એવો ઇન્ટરકનેક્શન લાયસન્સ દ્વારા ફરજિયાત કરવામાં આવ્યો છે; ઇન્ટરકનેક્શન ચાર્જિસ ૧૯૯૭ના અધિનિયમની કલમ ૧૧ હેઠળ ટ્રાઇ દ્વારા નિયંત્રિત થાય છે; કોઈપણ સેવા પ્રદાતા નિયામક દ્વારા નિર્ધારિત કરતાં વધુ ઇન્ટરકનેક્શન ચાર્જિસ વસૂલ કરી શકતો નથી; અને બીએસએનએલ અને રિલાયન્સ વચ્ચેના ઇન્ટરકનેક્શન કરારની કલમ ૬.૪.૬ બીએસએનએલના આગ્રહથી સામેલ કરાયેલ એકતરફી દંડાત્મક જોગવાઈ છે. વધુમાં, બીએસએનએલ જે વસૂલ કરી શકે તે અથવા તો તેમના ઇન્ટરકનેક્શન દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી સેવાઓ માટેનું પ્રતિફળ છે અથવા તો ઉક્ત કરારની કોઈપણ કલમના ભંગના કિસ્સામાં વળતરરૂપ નુકસાનભરપાઈ છે. આવું આ માટે છે કે કરાર અધિનિયમ એક કરારપક્ષકાર (બીએસએનએલ) દ્વારા બીજા કરારપક્ષકાર (રિલાયન્સ) પાસેથી અન્ય કોઈ રકમ પ્રાપ્ત કરવાની કલ્પના કરતું નથી. વધુમાં, ઇન્ટરકનેક્શન દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી સેવાઓ માટેનું પ્રતિફળ ટ્રાઇ દ્વારા નિયંત્રિત હોવાથી બીએસએનએલને મનગમતી રકમ વસૂલવાની છૂટ નથી. બીજી તરફ, ટ્રાઇના

નિયમનો ઇન્ટરકનેક્શન કરારના ભંગના કિસ્સામાં નુકસાનભરપાઈની માત્રા અથવા દંડ માટે કોઈ જોગવાઈ કરતા નથી. તેથી, જો બીએસએનએલના વિદ્વાન વકીલની રજૂઆત મુજબ ભંગ પહેલાં જ કલમ ૬.૪.૬ લાગુ પડે, અને જો કલમ ૬.૪.૬ વળતરાત્મક ન હોય, તો માંગવામાં આવેલી રકમ પ્રતિફળ વિના ગણાશે અને અયોગ્ય તથા અવિચારી ગણાશે. વિદ્વાન વકીલોના મતાનુસાર, ઇન્ટરકનેક્ટ કરારની કલમ ૬.૪.૬ માત્ર કરારજન્ય હક પ્રદાન કરે છે. વિદ્વાન વકીલોના મત અનુસાર, બીએસએનએલ ન તો વિધાનકારી, કારોબારી કે પોલીસ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી સર્વભૌમ સત્તા છે અને ન તો બીએસએનએલ કોઈ નિયામક છે. કરારની શરતોના ભંગ બદલ કોઈ દંડ લાદવાની સત્તા તેને સોંપવામાં આવી નથી અને એવી સત્તાઓ બીએસએનએલને સોંપી પણ શકાતી નથી, કારણ કે બીએસએનએલ ૧૯૯૪ અને ૧૯૯૯ની રાષ્ટ્રીય ટેલિકોમ નીતિ હેઠળના અનેક સંચાલકોમાંનો એક છે. વધુમાં, જાહેર હિત તેવું માગે ત્યારે લાયસન્સની કોઈપણ શરતો અને નિયમોના ઉલ્લંઘન બદલ દંડ અથવા કડક દીવાની જવાબદારી લાદવા માટે ડીઓટી અથવા ટ્રાઈ નિયામક અથવા પોલીસ સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકે. પરંતુ, બીએસએનએલ પાસે કડક દીવાની જવાબદારી લાદવાની કોઈ વૈધાનિક, નિયામક અથવા પોલીસ સત્તા નથી. વધુમાં, કડક દીવાની જવાબદારીને ત્યાં માન્યતા અપાઈ છે અને જાળવી રાખવામાં આવી છે, જ્યાં રાજ્યએ કરબાબતની જવાબદારીઓના ઉલ્લંઘન સંદર્ભે વિધાનકારી સત્તાનો ઉપયોગ કરીને તે લાદી હોય. અતિ જોખમી પ્રવૃત્તિ અથવા ઉત્પાદન જવાબદારી સંબંધિત અપકૃત્ય આધારિત કાર્યવાહી માં પણ અદાલતો

દ્વારા તેને માન્યતા અપાઈ છે અને અમલમાં મૂકવામાં આવી છે, પરંતુ તેવા કેસોમાં પણ જવાબદારી “કડક” એટલા અર્થમાં છે કે બેદરકારી સાબિત કરવાની જરૂર નથી; તેમ છતાં નુકસાનભરપાઈની માત્રા સાબિત કરવી જ પડશે અને તે માત્ર વળતરાત્મક જ હશે, દંડાત્મક નહીં, કારણ કે દંડાત્મક જવાબદારી માત્ર વિધાન દ્વારા જ લાદી શકાય. વિદ્વાન વકીલોના મતાનુસાર, કડક દીવાની જવાબદારી અથવા પરિપૂર્ણ જવાબદારીની સંકલ્પના કરાર કાનૂનની યોજના, તાત્પર્ય અને અભિપ્રાયથી સદંતર વિપરીત છે. કલમ ૬.૪.૬ અંગે વિદ્વાન વકીલે રજૂ કર્યું કે ઉક્ત કલમ ઇન્ટરકનેક્શન ચાર્જિસ સંબંધિત અધ્યાય ૮ માં આવે છે અને તે “ખોટી રીતે રૂટ કરાયેલા કોલ્સ” વિષે છે. વિદ્વાન વકીલોના મતાનુસાર, ઉક્ત કલમ ૬.૪.૬ સંપૂર્ણપણે તે કરારશરતના ભંગ પર આધારિત છે, જેમાં નિર્દિષ્ટ ટ્રંક રૂટમાં કોલ્સ હસ્તાંતરિત કરવાના અથવા યોગ્ય સીએલઆઈ સાથે કોલ્સ હસ્તાંતરિત કરવાના હોય. વધુમાં, કલમ ૬.૪.૬ (ડી) ઉપકલમ (એ) તરફ સંકેત આપે છે અને ઉપકલમ (બી) પણ ભંગ માટેના ઉપચારરૂપ છે, ઉપરાંત બીએસએનએલને પીઓઆઈનું ડિસકનેક્શન કરવા અથવા દુરુપયોગ માટે ઇન્ટરકનેક્ટ કરારને તાત્કાલિક સ્થગિત કરવાનો જે હક છે તેનાથી અલગ છે. તેથી, ઉપકલમો (એ) અને (બી) તથા (ડી) નો અમલ માત્ર ત્યારે જ થઈ શકે જ્યારે નિર્દિષ્ટ ટ્રંક રૂટમાં કોલ્સ હસ્તાંતરિત કરવાની અથવા યોગ્ય સીએલઆઈ સાથે કોલ્સ હસ્તાંતરિત કરવાની શરતનો ભંગ થયો હોય; અને તેથી એવું કહેવું ખોટું છે કે કરારના ભંગ પહેલાં જ કલમ ૬.૪.૬ લાગુ પડે છે અને ભંગ માટે ઉપચારની જોગવાઈ માત્ર કલમ ૮.૨ અથવા ૮.૩ માં જ છે. વધુમાં, એવું

દલીલ કરવું પણ સમાન રીતે ખોટું છે કે ભંગ અથવા નુકસાનભરપાઈ માટેની જોગવાઈ માત્ર સામાન્ય શરતોની કલમ ૧૧ માં જ સમાયેલ છે. વિદ્વાન વકીલોના મત અનુસાર, કલમ ૬.૪.૬ માત્ર ત્યારે જ વાજબી વળતર અથવા વળતરાત્મક નુકસાનભરપાઈના સ્વરૂપમાં હોઈ શકે, જ્યારે ચાર્જિસ ભંગકારી કોલ્સ સંબંધે વસૂલ કરવામાં આવે અને કાયદેસર કોલ્સ સંબંધે નહીં. અન્ય કોઈપણ અર્થઘટન નુકસાનભરપાઈના વળતરાત્મક સ્વભાવને વિરુદ્ધ જશે અને વિધાનસભાકીય મંજૂરી વિના, તથા કરારના એક પક્ષકાર દ્વારા સર્વભોમ, પોલીસ અને નિયામક સત્તાઓનું અપહરણ કરીને, દંડ લાદવા સમાન ગણાશે. વિદ્વાન વકીલે રજૂ કર્યું કે બે મહિનાની સમયમર્યાદા એ વાતથી કલમ ૬.૪.૬ ને વાજબી અથવા વળતરાત્મક બનાવી શકતી નથી, જો તમામ કોલ્સને, તે યોગ્ય રીતે રૂટ કરાયેલા હોય કે ખોટી રીતે, અથવા સીએલઆઈ સાથે હોય કે સીએલઆઈ વિના અથવા છુપાવેલા સીએલઆઈ સાથે હોય, સર્વોચ્ચ આઈયુસી દરે ચાર્જ કરવામાં આવે. વિદ્વાન વકીલોના મતાનુસાર, આવી જોગવાઈ પ્રત્યક્ષ રીતે જ દંડાત્મક સ્વભાવની ગણાશે. વિદ્વાન વકીલે રજૂ કર્યું કે ટેકનોલોજી દરેક ભેસ બદલાયેલા કોલને શોધી કાઢવાની સગવડ આપતી નથી એવી બીએસએનએલની દલીલમાં કોઈ સાર નથી. વિદ્વાન વકીલોના મત અનુસાર, ટેકનોલોજીના અભાવની આ દલીલ બીએસએનએલને વધુમાં વધુ એટલી હદ સુધી જ ઉપલબ્ધ થઈ શકે કે ભંગકારી સબ્સ્ક્રાઈબર, જેમ કે રાજ એન્ટરપ્રાઈઝિસ,ના તમામ કોલ્સને અનધિકૃત કોલ્સ તરીકે ગણવામાં આવે. પરંતુ તેનાથી આગળ, અન્ય સબ્સ્ક્રાઈબરોના કોલ્સ, જેમની બાબતમાં

ગેરકાયદેસરતાનો એક શબ્દ પણ નથી, તેમને ભંગકારી કોર્ટ્સ સાથે એકત્રિત કરી શકાય નહીં, કારણ કે તે દંડ લાદવા સમાન થશે. વિદ્વાન વકીલે રજૂ કર્યું કે કરાર અધિનિયમ હેઠળ કોઈપણ પક્ષકારને કરારના કોઈપણ ભંગ બદલ દંડાત્મક નુકસાનભરપાઈ વસૂલ કરવાનો હક નથી. વધુમાં, અધિનિયમની કલમ ૭૩ મુજબ, કરારના કોઈપણ ભંગથી જેને નુકસાન થયું હોય તે પક્ષકારને કરારનો ભંગ કરનાર પક્ષકાર પાસેથી તે કારણે થયેલા એવા કોઈપણ નુકસાન અથવા હાનિ બદલ વળતર મેળવવાનો હક છે, જે સ્વાભાવિક રીતે ઘટનાઓના સામાન્ય પ્રવાહમાં તેવા ભંગમાંથી ઉદ્ભવે છે. આવી વળતરરકમ કોઈ દૂરનાં અથવા પરોક્ષ નુકસાન અથવા હાનિ માટે આપવાની નથી. વિદ્વાન વકીલોના મતાનુસાર, કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૩ મુજબ નુકસાન અથવા હાનિ માટે વળતર મેળવવા માટે એવો દાવો કરનાર પક્ષકારે કથિત નુકસાન અથવા હાનિ સાબિત કરવી આવશ્યક છે. જોકે, કલમ ૭૪ નુકસાન અથવા હાનિ સાબિત કરવાની સામાન્ય કાનૂની આવશ્યકતામાં અપવાદ ઊભો કરે છે. કલમ ૭૪ના અર્થમાં, જ્યારે કરારનો ભંગ થાય છે, ત્યારે જો આવા ભંગની સ્થિતિમાં ચૂકવવાનારી રકમ કરારમાં નિર્ધારિત કરવામાં આવી હોય, અથવા જો કરારમાં દંડરૂપે અન્ય કોઈ જોગવાઈ ન હોય, તો ભંગ અંગે ફરિયાદ કરનાર પક્ષને, ભલે તેનાથી વાસ્તવિક નુકસાન અથવા હાનિ થયાનું સાબિત થયું હોય કે ન થયું હોય, કરારનો ભંગ કરનાર પક્ષ પાસેથી, તેમ નિર્ધારિત રકમથી વધુ નહીં હોય તેવી ચુક્તિયુક્ત વળતર રકમ અથવા, જે લાગુ પડે તે મુજબ, નિર્ધારિત દંડ મેળવવાનો હક છે. આથી, વિદ્વાન વકીલના મતે, કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૪માંથી એવું અનુસરિત થાય છે કે કરારમાં ભંગની

સ્થિતિમાં ચૂકવવાની કોઈ રકમ નિર્ધારિત કરવામાં આવી હોય કે તેમાં અન્ય કોઈ દંડાત્મક જોગવાઈ સમાયેલ હોય, તે છતાં ભંગ અંગે ફરિયાદ કરનાર પક્ષને માત્ર ચુક્તિયુક્ત વળતર મેળવવાનો જ હક છે. વૈકલ્પિક રીતે, વિજ્ઞાન વકીલે રજૂઆત કરી કે કારણ કે ખંડ ૬.૪.૬ નુકસાન અથવા હાનિ માટેના ચુક્તિયુક્ત વળતરથી વધુ રકમની ચુકવણીનો ઉપબંધ કરે છે, તે હદ સુધી તે કાનૂની રીતે અમલપાત્ર નથી. આ સંદર્ભમાં વિજ્ઞાન વરિષ્ઠ વકીલે આ ચુકાદાઓ પર આધાર મૂક્યો છે, ફત્તેહ ચંદ વિ./સ. બાલકિશન દાસ [(૧૯૬૪) ૧ એસ.સી.આર. ૫૧૫]; ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિ./સ. મોટોરોલા ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ [(૨૦૦૯) ૨ એસ.સી.સી. ૩૩૭]; મૌલા બક્ષ વિ./સ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [(૧૯૬૯) ૨ એસ.સી.સી. ૫૫૪] અને યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ./સ. રમણ આચર્ન ફાઉન્ડ્રી [(૧૯૭૪) ૨ એસ.સી.સી. ૨૩૧]. વિજ્ઞાન વકીલના મતે ખંડ ૬.૪.૬ સંપૂર્ણપણે એકતરફી દંડાત્મક જોગવાઈ છે, કારણ કે તે અપીલકર્તાને ભંગના કારણે રિલાયન્સ પાસેથી રકમ વસૂલવાનો હક આપે છે, અને તેનો ઉલટો હક આપતો નથી. વિજ્ઞાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી કે વર્તમાન કેસમાં બી.એસ.એન.એલ.એ આક્ષેપ કર્યો છે કે તેની નેટવર્ક પર આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સને સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય કોલ્સ તરીકે ચોક્કસ નંબર (૦૨૮૧૩૦૪૧૦૦૦), જે રિલાયન્સના નેટવર્કના ચોક્કસ સબસ્ક્રાઇબર (રાજ એન્ટરપ્રાઇઝેસ)નો છે, તેમાંથી પહોંચાડવામાં આવ્યા છે અને તેથી તે ખોટી રીતે રૂટ કરાયેલા/છેડછાડ કરાયેલા કોલ્સ છે. પરંતુ, બી.એસ.એન.એલ. આવા કોલ્સને ચોક્કસપણે ઓળખવામાં અસમર્થ છે. અન્ય શબ્દોમાં,

બી.એસ.એન.એલ. એ સાબિત કરવાની સ્થિતિમાં નથી કે ઉક્ત નંબર પરથી પહોંચાડવામાં આવેલા કયા ચોક્કસ કોલ્સ હકીકતમાં આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ હતા, જે સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય કોલ્સ તરીકે પહોંચાડવામાં આવ્યા હતા. તેમ છતાં, ખંડ ૬.૪.૬ લાગુ કરીને, બી.એસ.એન.એલ. માત્ર ઉક્ત નંબર પરથી પહોંચાડવામાં આવેલા તમામ કોલ્સ માટે સર્વોચ્ચ સંભવિત આઈ.યુ.સી. દરે જ વસૂલવા માંગતું નથી, પણ વધુમાં સંબંધિત મહિનામાં સંબંધિત પી.ઓ.આઈ. પર પહોંચાડવામાં આવેલા તમામ કોલ્સ માટે તેમજ તેની અગાઉના બે મહિનાના તમામ કોલ્સ માટે, જે અન્ય સબસ્ક્રાઈબર્સના સંપૂર્ણપણે અલગ નંબરોના છે અને જેઓ અંગે ખોટું રૂટિંગ અથવા છેડછાડનો બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા કશો પણ આક્ષેપ નથી, સર્વોચ્ચ દરે વસૂલવા માંગે છે. બીજા શબ્દોમાં, એવા નંબરો અને કોલ્સ બાબતે પણ, જેના સંબંધમાં ભંગ, ખોટું રૂટિંગ અથવા છેડછાડનો કોઈ આક્ષેપ નથી, બી.એસ.એન.એલ. સર્વોચ્ચ આઈ.યુ.સી. દરે વસૂલવા માંગે છે, જેનો બી.એસ.એન.એલ.ને થયેલા નુકસાન અથવા હાનિ સાથે કોઈ સંબંધ જ નથી. રજૂ કરવામાં આવે છે કે આ હદ સુધી ખંડ ૬.૪.૬ કલમ ૭૪ના વિરુદ્ધ જાય છે અને તેથી તે અમલપાત્ર નથી. બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા દુરુપયોગ થયો હોવાનું ઓળખાયેલા નંબર સાથે જરાય સંબંધ ન ધરાવતા નંબરો અને કોલ્સ માટે વસૂલાત કરવી એ રિલાયન્સ ઉપર ભયપ્રેરક દંડ લાદવા સમાન છે, જેનો બી.એસ.એન.એલ.ને આક્ષેપિત ખોટા રૂટિંગ અથવા છેડછાડને કારણે થયેલા નુકસાન સાથે કોઈ સંબંધ નથી, અને તેથી બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા દાવો કરાયેલ રકમ “વળતર”ના ક્ષેત્રમાં આવતી નથી અને કાનૂની રીતે વસૂલપાત્ર

નથી. વધુમાં વધુ, કલમ ૭૪ના અર્થમાં ચુકિતચુકત વળતર એટલું આવરી શકે કે રાજ એન્ટરપ્રાઇઝેસના નંબર પરથી પ્રાપ્ત તમામ કૉલ્સ માટે ખંડ ૬.૪.૬માં નિર્ધારિત દરે વસૂલાત કરવામાં આવે, ભલે તે બધા કૉલ્સ હકીકતમાં સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય કૉલ્સ તરીકે પહોંચાડવામાં આવેલા આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ્સ હતા તે સાબિત કરવાની જરૂર ન હોય, પરંતુ તેનાથી વધુ નહીં. આ સંદર્ભમાં વિદ્વાન વકીલે નિર્દેશ કર્યો કે વર્તમાન કેસમાં રાજ એન્ટરપ્રાઇઝેસમાંથી થયેલા કૉલ્સ સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબર ૨૦૦૪ મહિનાઓ માટે આશરે એક લાખ છે. પરંતુ, સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબર માટે પી.ઓ.આઈ. પર કુલ કૉલ્સની સંખ્યા આશરે ૩૪ લાખ છે અને જો જુલાઈ તથા ઓગસ્ટ ૨૦૦૪ના તમામ કૉલ્સ પણ ઉમેરવામાં આવે, તો વધારાના આશરે ૩૫ લાખ કૉલ્સ થાય છે અને તેથી ખંડ ૬.૪.૬ના અનુસંધાને સર્વોચ્ચ દરે વસૂલાત વધુમાં વધુ ૬૯ લાખ કૉલ્સ માટે જ થઈ શકે, ઉપરાંત તે સબસ્ક્રાઈબરના એક લાખ કૉલ્સ માટે, જેના નંબર સંબંધે ખોટું રૂટિંગ/છેડછાડનો આક્ષેપ બી.એસ.એન.એલ.એ કર્યો છે. અંતમાં, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે બી.એસ.એન.એલ.ની આ દલીલમાં કોઈ જ ગુણ નથી કે ખંડ ૬.૪.૬ ભંગ સિવાયની અન્ય કોઈ ઘટનાના બનવા પર રકમ ચૂકવવાની જોગવાઈ કરે છે અને તેથી કલમ ૭૪ લાગુ પડશે નહીં. વિદ્વાન વકીલના મતે જો આવી દલીલ સ્વીકારવામાં આવે, તો તે વિસ્મયજનક પરિણામે પહોંચાડશે, કારણ કે તેનો અર્થ એવો થશે કે કૉલ્સનું ખોટું રૂટિંગ અને સી.એલ.આઈ. સાથે છેડછાડ કરવું કરારના ભંગ કરતાં કરારનું પાલન ગણાશે. વધુમાં, બી.એસ.એન.એલ.ના પોતાના મતે તેમણે ઊભા કરેલા બિલો દંડરૂપે છે. તે

૨૧.૦૩.૨૦૦૫ના બિલ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. ઉપરોક્ત કારણોને આધારે રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત કોઈપણ દલીલમાં ગુણ નથી. બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા જારી કરાયેલ માંગણી નોટિસ અને વિરોધન નોટિસની માન્યતા બાબતે આવતા, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા જારી કરાયેલી માંગણી નોટિસો અમાન્ય છે, કારણ કે તે ઇન્ટરકનેક્ટ કરારમાં કોઈ જોગવાઈ વિના ૨૦૦૪માં ઊભી કરવામાં આવી હતી. બીજું એ કે, બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા ઊભા કરાયેલા બિલો, સ્વીકાર્ય રીતે, ઇન્ટરકનેક્ટ કરારની કોઈ જોગવાઈના અનુસંધાને નહીં, પરંતુ બી.એસ.એન.એલ. (હેડક્વાર્ટર્સ)ના તા. ૨૮.૧.૨૦૦૪ના પત્રના અનુસંધાને જારી કરાયા હતા, જે માત્ર ટ્રાઈના ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના આઈ.યુ.સી. નિયમનના અમલીકરણ માટે જ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો. તેથી, વિદ્વાન વકીલના મતે, તા. ૧૩.૧૦.૨૦૦૪, ૧૫.૧૦.૨૦૦૪ અને ૨૧.૩.૨૦૦૫ના બિલો અમાન્ય છે. વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે ખંડ ૬.૪.૬ એક અનુવર્ધન દ્વારા, જે તા. ૨૮.૨.૨૦૦૬ના રોજ હસ્તાક્ષરિત થયું, તેમાં ઉમેરવામાં આવ્યો હતો. ઉક્ત અનુવર્ધન તા. ૧૪.૧૧.૨૦૦૩થી પાછલી તારીખથી અમલમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ વચ્ચેના સમયગાળા દરમિયાન પક્ષકારો વચ્ચે અમલમાં રહેલી લાગુ પડતી આઈ.યુ.સી. વસૂલાત, જેમાં એ.ડી.સી. તથા આંતરસંયોજન વ્યવસ્થાઓનો સમાવેશ થાય છે અને જેમાં આઈ.યુ.સી. વસૂલાત પણ સમાવેશ પામતી હતી, તે માટે અપવાદ રાખવામાં આવ્યો હતો. બીજું એ કે, ઉક્ત ખંડ ૬.૪.૬ આઈ.યુ.સી. વસૂલાતના ક્ષેત્રમાં આવે છે, જેને અપવાદરૂપે અલગ રાખવામાં

આવ્યું હતું. સ્વીકાર્ય રીતે, સંબંધિત સમયે, ટ્રાઈએ લાગુ પડતી આઈ.યુ.સી. વસૂલાત નિર્ધારિત કરી હતી, જેમાં કૉલના સ્વરૂપ (સ્થાનિક, રાષ્ટ્રીય, આંતરરાષ્ટ્રીય) મુજબ ચોક્કસ ઓળખાયેલી વસૂલાત લાગુ પડતી હતી. પરંતુ લાગુ પડતી આઈ.યુ.સી. વસૂલાતમાં સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય કૉલ માટે ઉપલબ્ધ સર્વોચ્ચ આંતરરાષ્ટ્રીય દરે વસૂલાતની કલ્પના નહોતી, જે બી.એસ.એન.એલ. હવે કથિત રીતે ખંડ ૬.૪.૬નો આશરો લઈને કરવા માંગે છે. તેથી, વિદ્વાન વકીલના મતે, અનુવર્ધનની સ્પષ્ટ શરતો પરથી જ સ્પષ્ટ થાય છે કે ખંડ ૬.૪.૬ આંતરસંયોજન વસૂલાત શીર્ષકવાળા પ્રકરણમાં આવે છે, “જેને સ્પષ્ટપણે પાછલી તારીખથી અમલમાંથી બહાર રાખવામાં આવ્યું છે”. વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં ખંડ ૬.૪.૬ જેવી દંડાત્મક જોગવાઈનો એવો કથિત પાછલી તારીખથી અમલ સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૦(૧)નું ઉલ્લંઘન કરે છે. રજૂ કરવામાં આવે છે કે બી.એસ.એન.એલ. ૨૦૦૪માં ગેરકાયદેસર રીતે જારી કરાયેલા બિલોને ૨૦૦૬માં અનુસંધાને ઇન્ટરકનેક્ટ કરારમાં બાદમાં ઉમેરવામાં આવેલી જોગવાઈઓના આધારે માન્ય બનાવી શકતું નહોતું, જ્યારે ખંડ ૬.૪.૬ને પાછલી અસર આપવામાં આવી ન હતી અને અનુવર્તી અનુવર્ધનમાં કોઈ સ્પષ્ટ જોગવાઈના અભાવે તે બિલોને માન્યતા આપી શકાતી નથી. કોઈ પણ રીતે, વિદ્વાન વકીલના મતે તા. ૨.૨.૨૦૦૮ની વિચ્છેદન નોટિસ એન.એલ.ડી. ઇન્ટરકનેક્ટ કરાર હેઠળના આક્ષેપિત ગેરકાયદેસર રૂટિંગ માટે હતી; બીજું એ કે, ઉક્ત એન.એલ.ડી. ઇન્ટરકનેક્ટ કરાર તા. ૧.૧૧.૨૦૦૨ના રોજ હસ્તાક્ષરિત થયો હતો, જેમાં તા. ૨૮.૨.૨૦૦૬ના

અનુવર્ધનમાં અસ્તિત્વ ધરાવતા સ્વરૂપમાં ખંડ ૬.૪.૬ નહોતો; બીજું એ કે, એન.એલ.ડી. માટેના ઇન્ટરકનેક્ટ કરારમાં રહેલો ખંડ ૬.૪.૬, ઇન્ટરકનેક્ટ કરારના તા. ૨૮.૨.૨૦૦૬ના અનુવર્ધનમાં રહેલા ખંડ ૬.૪.૬થી ભિન્ન હતો; અને એન.એલ.ડી. ઇન્ટરકનેક્ટ કરારનો ખંડ ૬.૪.૬ સર્વોચ્ચ દરે, અને તે પણ અગાઉના બે મહિના માટે, વસૂલાત કરવાની જોગવાઈ કરતો નહોતો. વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે એન.એલ.ડી. કરારનું અનુવર્ધન તા. ૧૭.૧૧.૨૦૦૫ના રોજ હસ્તાક્ષરિત થયું હતું, જેમાં ખંડ ૬.૪.૬ (એ), (બી), (સી) અને (ડી)નો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ ઉક્ત કરાર પાછલી અસરવાળો નહોતો અને તા. ૧૭.૧૧.૨૦૦૫ના અનુવર્ધનના હસ્તાક્ષરની તારીખથી જ અમલમાં આવ્યો હતો. પરિણામે, વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર બીએસએનએલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વિવાદિત બિલો ગેરકાયદેસર અને અમાન્ય હતાં, કારણ કે તે પક્ષકારો વચ્ચેના આંતરસંયોજન કરારની જોગવાઈઓ અનુસાર ઉઠાવવામાં આવ્યા નહોતાં. ઉપરોક્ત કારણોસર, વિદ્વાન વકીલે રજૂ કર્યું કે બીએસએનએલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ દીવાની અપીલમાં કોઈ સાર નથી અને તેથી તે નામંજૂર કરવામાં આવવી જોઈએ. સંબંધિત જોગવાઈઓની:

૧૧.(૧) પરસ્પર જોડાણ કરાર તા. ૧૮મી માર્ચ, ૧૯૯૭

૨.૪ નં.ન યોજના

૨.૪.૧ એસ.ડી.સી.એ. માટેના સમાન ક્ષેત્ર કોડો ડી.ઓ.ટી. તેમજ પરવાનાધારકના નેટવર્ક બંને માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે. તેમ છતાં, ડી.ઓ.ટી. અને પરવાનાધારકના એક્સચેન્જો માટે ભિન્નતા દર્શાવતા એક્સચેન્જ

કોડો ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે, અર્થાત્ તાજેતરની રાષ્ટ્રીય મૂળભૂત યોજનાનુસાર એસ.ડી.સી.એ.ની અંદર સંલગ્ન નંબરિંગ યોજના અનુસરવામાં આવશે.

૨.૪.૫ અલગ એક્સચેન્જ કોડો અથવા નંબર શ્રેણીઓનું ફાળવણી ડી.ઓ.ટી. અને પરવાનાધારકના એક્સચેન્જોને ટેલિકોમ સત્તાધિકારી દ્વારા કરવામાં આવશે. ડી.ઓ.ટી. અને પરવાનાધારકના એક્સચેન્જોને ફાળવેલ તેમાંથી બિનઉપયોગિત એક્સચેન્જ કોડો અથવા નંબર શ્રેણીઓના ઉપયોગ અંગે શ્રેષ્ઠતમ ઉપયોગ માટે ટેલિકોમ સત્તાધિકારી દ્વારા સમયાંતરે સમીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨.૫ કોલિંગ લાઇન પ્રસ્તુતિ

૨.૫.૧ લાઇસન્સધારકનું નેટવર્ક કોલિંગ લાઇન ઓળખ પ્રસારિત કરવા અને પ્રાપ્ત કરવા સક્ષમ હોવું જોઈએ, જેમાં પ્રવેશ કોડ, વિસ્તાર કોડ અને ગ્રાહક નંબરનો સમાવેશ થવો જોઈએ.

અધ્યાય ૬

અંતરસંયોજન શુલ્ક

૬.૧ ડી.ઓ.ટી. નેટવર્ક સાથે પરસ્પર જોડાણ

૬.૧.૧ અનુચ્છેદ ૨.૧.૨ અને ૨.૧.૩ હેઠળ જે રીતે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે તે મુજબ લાયસન્સધારકના જાળાને ડી.ઓ.ટી.ના જાળાથી પરસ્પર જોડાણ કરવા માટેની કડીઓ ઉપલબ્ધ કરાવવાની જવાબદારી લાયસન્સધારકની રહેશે.

૬.૨ વિગતવાર બિલિંગ

૬.૨.૧ પરવાનાધારકના નેટવર્કમાંથી ઉદ્ભવતી અને ડી.ઓ.ટી. દ્વારા સ્વીકારવામાં આવતી દરેક એસ.ટી.ડી./ આઇ.એસ.ડી. કૉલ માટે, એલ.ડી.સી.સી. ટેક્સમાં વિગતવાર બિલિંગ અને/ અથવા સમૂહ બિલિંગનો રેકૉર્ડ ઉત્પન્ન કરવામાં આવશે. આ હેતુસર વિગતવાર બિલિંગના હેતુ માટે કૉલ કરનાર સભ્યની ઓળખ પરવાનાધારક દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવશે.

૬.૪ પ્રવેશ શુલ્ક

૬.૪.૧ પ્રવેશ શુલ્કની ગણતરી કરવાના હેતુસર, જે બિંદુએ કૉલ્સ ડી.ઓ.ટી.ના નેટવર્કને સોંપવામાં આવે છે, તેને ઉત્પત્તિ બિંદુ તરીકે માનવામાં આવે છે. કૉલ્સનું માપન, ડી.ઓ.ટી.ના લાગુ પડતા દરે, પ્રવેશના બિંદુથી ગંતવ્ય સુધી કરવામાં આવશે.

૬.૪.૩ લાયસન્સધારકના એલ.ડી.સી.સી. ટી.એ.એક્સ./ એસ.ડી.સી.સી. ટેન્ડમ/ સ્થાનિક વિનિમયમાંથી કોઈપણ ડી.ઓ.ટી. એલ.ડી.સી.સી. ટી.એ.એક્સ. પર પહોંચાડવામાં આવેલ ટ્રાફિકનું માપન, ડી.ઓ.ટી.ના એલ.ડી.સી.સી. ટી.એ.એક્સ.ના આવનારા જંકશનો પર, ગંતવ્ય મુજબના તે પલ્સ દરે કરવામાં આવશે, જે તે જ સ્ટેશન ખાતે સ્થાનિક રીતે ઉત્પન્ન થયેલ કૉલ્સ પર લાગુ પડે છે જ્યાં ડી.ઓ.ટી.નો એલ.ડી.સી.સી. ટી.એ.એક્સ. સ્થિત છે.

૬.૪.૫ પરવાનાધારકના જાળમાંથી ઉદ્ભવતા અને ડી.ઓ.ટી. દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલા આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ્સ માટે (સંદર્ભ પરિછેદ ૬.૨.૧), ડી.ઓ.ટી. આંતરસંયોજનના બિંદુએ માપવામાં આવેલા પ્રતિ એકમ કૉલ દીઠ

રૂપિયા ૦.૭૦ ના દરે આઈ.એસ.ડી. પ્રવેશ શુલ્ક તરીકે માસિક ધોરણે પરવાનાધારકને બિલ કરશે. આંતરરાષ્ટ્રીય વાહકને (હાલમાં વિદેશ સંચાર નિગમ લિમિટેડ) ચુકવણી કરવાની જવાબદારી ડી.ઓ.ટી.ની રહેશે.

(૨) સ્થળાંતર પછીના ઇન્ટરકનેક્ટ કરારના પરિશિષ્ટ, તારીખ ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૬, જ્યારે એમ/એસ રિલાયન્સ ઇન્ફોકોમ લિમિટેડે (અગાઉ એમ/એસ રિલાયન્સ ટેલિકોમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતી) ગુજરાત સર્કલ સેવા વિસ્તારમાં તેમની બેઝિક સેવા જાળને બી.એસ.એન.એલ.ની જાળ સાથે આંતરસંયોજન કરવા માટે ૧૮.૩.૧૯૯૭ના રોજ દૂરસંચાર વિભાગ {હવે ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ [જેને અહીં પછી બી.એસ.એન.એલ. (અગાઉ ડી.ઓ.ટી. તરીકે ઓળખાતું) કહેવાશે]} સાથે ઇન્ટરકનેક્ટ કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે.

જ્યાંકે, ભારતના રાષ્ટ્રપતિએ મેસર્સ રિલાયન્સ ઇન્ફોકોમ લિમિટેડને [પછીથી યુએએસએલ (અગાઉ લાઇસન્સધારક તરીકે ઓળખાતી) કહેવાતી] ગુજરાત સર્કલના સેવા ક્ષેત્રમાં મૂળભૂત ટેલિફોન સેવા પૂરી પાડવા માટે, ભારતીય ટેલિગ્રાફ અધિનિયમ, ૧૮૮૫ ની કલમ ૪(૧) હેઠળ, તેવી લાઇસન્સમાં નિર્દિષ્ટ શરતો અને નિયમોના આધારે, ૧૮મી માર્ચ ૧૯૯૭ના રોજ લાઇસન્સ નં. ૧૭-૬/૯૫-બીએસ-૨/ગુજરાત આપ્યો હતો.

અને જ્યારે યુ.એ.એસ.એલ.એ, લાઇસન્સદાતાની પરવાનગીથી, ઉપરોક્ત દર્શાવેલ સેવા વિસ્તાર માટે ૧૪મી નવેમ્બર ૨૦૦૩ના રોજ એકીકૃત પ્રવેશ સેવા લાઇસન્સ વ્યવસ્થામાં સ્થાનાંતર કર્યું છે, ત્યારબાદ ઉક્ત લાઇસન્સ કરારને

૨૧મી સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૪ના રોજ, સુધારેલ લાઇસન્સ નં. ૧૦-૦૫/૨૦૦૪-બી.એસ.-૨/આર.આઇ.એલ./ગુજરાતમાં નિર્ધારિત શરતો અને નિયમો મુજબ, ૧૪મી નવેમ્બર ૨૦૦૩થી અમલમાં આવે તે રીતે સુધારી અને પુનઃસંશોધિત કરવામાં આવ્યો હતો, અને તેથી ઉક્ત આંતર-જોડાણ કરારમાં અહીં જોડાયેલ અધ્યાયો, અનુબંધો અને અનુસૂચિઓમાં વર્ણવ્યા મુજબ ૧૪મી નવેમ્બર ૨૦૦૩થી અમલમાં આવે તે રીતે સુધારો અને પુનઃસંશોધન કરવું આવશ્યક છે.

અને જ્યારે ઈન્ટરકનેક્ટ ઉપયોગ શુલ્ક (આઈયુસી) નિયમન ૧લી મે ૨૦૦૩થી અમલમાં આવ્યું હતું, જેને ૨૯મી ઓક્ટોબર ૨૦૦૩ના રોજ સુધારીને ૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૪થી અમલમાં લાવવામાં આવ્યું હતું અને તેને વધુમાં ૬મી જાન્યુઆરી ૨૦૦૫ના રોજ સુધારીને ૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫થી અમલમાં લાવવામાં આવ્યું હતું.

હવે વધુમાં નીચે મુજબ સંમતિ કરવામાં આવે છે:

૧. પ્રત્યેક પક્ષ, અર્થાત્ બીએસએનએલ તેમજ યુએએસએલ, અહીં વર્ણવેલ શરતો અને નિયમોને આથી સંમતિ આપે છે, જે મૂળ કરાર સાથે પરિશિષ્ટો તરીકે જોડાશે, અને સંયુક્ત કરાર, જેને આ પછી "કરાર" તરીકે ઓળખવામાં આવશે, ૧૪મી નવેમ્બર ૨૦૦૩થી અમલમાં આવશે; પરંતુ આ પરિશિષ્ટ પર હસ્તાક્ષર કરવાની તારીખ સુધીના આ અંતરવર્તી સમયગાળા દરમિયાન, બીએસએનએલના કોર્પોરેટ કાર્યાલય દ્વારા નિર્ધારિત લાગુ પડતા ઈન્ટરકનેક્શન ઉપયોગ શુલ્કો (આઈયુસી) જેમાં એડીસીનો સમાવેશ થાય છે,

ઈન્ટરકનેક્શનની વ્યવસ્થાઓ તથા સંલગ્ન બિલ વ્યવસ્થાઓ માટે તે અપવાદ રહેશે.

૨. દરેક પક્ષ, અર્થાત્, બીએસએનએલ તેમજ યુએએસએલ, આ દ્વારા નીચે મુજબ સંમત થાય છે:

ક) પોતાની જાળને બીજી પક્ષની જાળ સુવિધાઓ સાથે આંતરજોડાણ કરવું; અને

બ) આ ઈન્ટરકનેક્ટ કરારમા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલી સેવાઓ, સુવિધાઓ અને માહિતી બીજી પક્ષકારને ઉપલબ્ધ કરાવવી.

ક) અન્ય પરસ્પર-જોડાયેલ પક્ષકારને આંતરજોડાણ ટ્રાફિકના વહન અને એવી ટેકનિકલ તથા કાર્યાત્મક ગુણવત્તાની ખામી શોધ સેવા પ્રદાન કરવી, જે ગુણવત્તા દરેક પક્ષકાર પોતાને પ્રદાન કરે છે તેની સમકક્ષ હોય.

૨(૨) યુ.એ.એસ.એલ. એ સુનિશ્ચિત કરવું કે પરસ્પર જોડાણના દરેક બિંદુએ (પી.ઓ.આઈ.) પૂરી પાડવામાં આવતી તેની પરસ્પર જોડાણ સુવિધાઓ, આ કરારની જોગવાઈઓ અનુસાર નિર્ધારિત સંબંધિત પૂર્તિ તારીખ સુધી, સેવાની ગુણવત્તાના (ક્યુ.ઓ.એસ.) લાગુ પડતા ધોરણો અને પરસ્પર જોડાણ માટેની તકનીકી વિશિષ્ટતાઓને અનુરૂપ હોય.

૨(૩) યુએએસએલ પરસ્પર જોડાણ બિંદુ (પીઓઆઈ) ની પોતાની બાજુએ આવેલી તમામ પરસ્પર જોડાણ સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરાવવા, સ્થાપિત કરવા, પરીક્ષણ કરવા, કાર્યરત બનાવવા અને જાળવી રાખવા માટે જવાબદાર રહેશે, જો અન્યથા પરસ્પર સંમતિથી નક્કી કરવામાં ન આવ્યું હોય.

૨(૧૧) વધુમાં એવું સંમત કરવામાં આવે છે કે આ કરારની કોઈપણ શરતનો યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા કોઈપણ પ્રકારનો ભંગ થવા પર બી.એસ.એન.એલ.ને યુ.એ.એસ.એલ. ઉપર હર્જનો વસૂલ કરવાનો અધિકાર રહેશે. બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા આંકવામાં આવેલ અને વસૂલ કરવામાં આવેલ હર્જનાની રકમ અંતિમ રહેશે અને યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા તેને પડકારી શકાશે નહીં.

અધ્યાય – ૧

વ્યાખ્યાઓ

આ કરારમાં, શબ્દો અને અભિવ્યક્તિઓને, વિષયવસ્તુ અથવા સંદર્ભ સાથે અસંગત ન હોય ત્યાં સુધી, અનુક્રમે નીચે દર્શાવ્યા મુજબના અર્થો આપવામાં આવશે:

"યુએએસએલ" નો અર્થ એવો નોંધાયેલ ભારતીય કંપની થાય છે, જેને એકીકૃત પ્રવેશ સેવા પ્રદાન કરવા માટે પરવાનો આપવામાં આવ્યો છે.

સીએલઆઈ અથવા "કોલિંગ લાઈન આઈડેન્ટિફિકેશન": તેનો અર્થ નેટવર્કની એવી ક્ષમતા દ્વારા ઉત્પન્ન થતી માહિતી, જે પરસ્પર સંકળાયેલ બીએસએનએલની / યુએએસએલની નેટવર્ક મારફતે કોલ કરનાર નંબરની ઓળખ કરી તેને આગળ મોકલે છે.

"મૂળભૂત યોજના": તેનો અર્થ ટેલિકોમ વિભાગ દ્વારા સમયાંતરે સુધારાતી અને જારી કરવામાં આવેલી નંબરિંગ યોજના, ટ્રાફિક રૂટિંગ અને સ્વિચિંગ યોજના તથા ટ્રાન્સમિશન યોજના એવો થાય છે।

"ગેટવે સ્વિચ": ગેટવે સ્વિચ એવી સ્વિચ તરીકે વ્યાખ્યાયિત થાય છે, જેને ગેટવે કાર્યો નિભાવવાની ક્ષમતા હોય, જેમ કે આઈટીઉ-ટીની સીસીએસઝ સિગ્નલિંગ પ્રણાલી આધારિત સંકેતો મોકલવા અને સ્વીકારવાની કાર્યાત્મક ક્ષમતા, બહુ-પરિચાલક પરિસ્થિતિમાં અન્ય પરિચાલકોના નેટવર્કને પરિચાલકની ઓળખ, શુલ્ક ક્ષેત્રની માહિતી વગેરે જેવી વિવિધ પ્રકારની માહિતી મોકલવા અને સ્વીકારવાની કાર્યાત્મક ક્ષમતા, તેમજ કોલિંગ લાઇન ઓળખના વહન કરવાની ક્ષમતા, બહુ-પરિચાલક પરિસ્થિતિમાં હિસાબોની યોગ્ય પતાવટ માટે કોલની બધી આવશ્યક વિગતો આપતી ઑફ-લાઇન બિલિંગ પ્રણાલી માટે કોલ ડેટા નોંધ ઉત્પન્ન કરવાની ક્ષમતા અને સુરક્ષા નિરીક્ષણ કાર્યો.

"રાષ્ટ્રીય દીર્ઘ અંતર સેવા સંચાલક (એનએલડીઓ)": તેનો અર્થ એવો દૂરસંચાર સંચાલક થાય છે, જે આઈટીયુ દ્વારા વ્યાખ્યાયિત અવાજ, ડેટા, ફેક્સ, લખાણ, વિડિયો અને મલ્ટી મીડિયા વગેરે જેવી વિવિધ પ્રકારની દૂરસંચાર સેવાઓનો સમાવેશ કરી શકે તેવી, રાષ્ટ્રીય દીર્ઘ અંતર સેવા માટેના અનુજ્ઞાપત્રની વ્યાપ્તિની અંદર દીર્ઘ અંતરની દૂરસંચાર સેવા વહન કરવા માટે જરૂરી ડિજિટલ ક્ષમતા પૂરી પાડે છે.

"પોઇન્ટ ઓફ ઇન્ટરકનેક્શન (પીઓઆઈ)" એ એવો બિંદુ છે જ્યાં યુએએસએલના સંપૂર્ણ મોબાઇલ નેટવર્કના જીએમએસસી અને બીએસએનએલના ગેટવે સ્વીચ અથવા યુએએસએલના મૂળભૂત સેવા નેટવર્કના લોકલ / ટેન્ડમ / ટેક્સ એક્સચેન્જ અને બીએસએનએલના લોકલ / ટેન્ડમ / ટેક્સ, પરસ્પર સંકલન માંગનાર દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી પરસ્પર

સંકલનની સુવિધા દ્વારા પરસ્પર સંકળાયેલા હોય છે અને જ્યાં નિર્દિષ્ટ નેટવર્ક – નેટવર્ક ઇન્ટરફેસ ધોરણો લાગુ પડે છે.

"પી.એસ.ટી.એન." નો અર્થ જાહેર સ્વિચ્ડ ટેલિફોન નેટવર્ક થાય છે.

"શોર્ટ ડિસ્ટન્સ ચાર્જિંગ સેન્ટર (એસડીસીસી)": તેનો અર્થ રાષ્ટ્રીય મૂળભૂત યોજનામાં વ્યાખ્યાયિત મુજબ, લાંબા અંતરના ટ્રંક કોલ્સના શુલ્ક આદાય કરવા માટે તે હેતુસર જાહેર કરવામાં આવેલા શોર્ટ ડિસ્ટન્સ ચાર્જિંગ વિસ્તારની અંદરના વિશિષ્ટ એક્સચેન્જ એવો થાય છે.

"યુનિફાઇડ એક્સેસ સેવાઓ": તેનો અર્થ એવો છે કે તારયુક્ત અથવા તારરહિત ટેલિગ્રાફી દ્વારા સંદેશાઓના વહન માટે ટેલિકોમ્યુનિકેશન પ્રણાલી મારફતે પૂરી પાડવામાં આવતી ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવા. યુનિફાઇડ એક્સેસ સેવાઓનો અર્થ માત્ર તાત્કાલિક સમયમાં લાઇસન્સધારકના નેટવર્ક ઉપર અવાજ અથવા બિન-અવાજ સંદેશાઓના પ્રસારણ સાથે સંબંધિત છે. સેવા હેઠળ અવાજ કે બિન-અવાજ કોઈપણ સંદેશાના પ્રસારણનો સમાવેશ થતો નથી, જોકે સેલ બ્રોડકાસ્ટ માત્ર સેવાના અભિગ્રાહકોને જ પરવાનગીપાત્ર છે. અભિગ્રાહકને (બધા પ્રકારના, પૂર્વચુકવણી તેમજ પશ્ચાત્યુકવણી) નોંધણીના નેટવર્ક બિંદુએ નોંધાયેલ અને પ્રમાણીકૃત કરવાનું રહેશે અને મંજૂર થયેલી નંબરિંગ યોજના લાગુ પડશે.

નીચે દર્શાવ્યા મુજબ નીચેના સંક્ષેપોનો પૂર્ણ અર્થ માનવામાં આવશે:

યુએએસપી: યુનિફાઇડ એક્સેસ સર્વિસ પ્રોવાઇડર"

પ્રકરણ – ૨

પરસ્પર જોડાણ સંબંધિત તકનીકી મુદ્દાઓ

૨.૧ બીએસએનએલ નેટવર્ક સાથે આંતરસંયોજકતા

૨.૧.૧ લાઈસન્સ કરારની કલમ ૨.૬ મુજબ, લાઈસન્સધારક (યુ.એ.એસ.એલ.) એ સેવા પ્રદાન કરવા માટે આવશ્યક સમગ્ર પાયાભૂત સુવિધા માટે પોતાની સ્વતંત્ર વ્યવસ્થા કરવી પડશે. તેથી, યુ.એ.એસ.એલ. તેના દરેક સેવા ક્ષેત્રની અંદર પોતાના પ્રસારણ જોડાણો સાથે પોતાનું સ્વતંત્ર નેટવર્ક વિકસાવી શકે છે.

૨.૧.૩ યુ.એ.એસ.એલ. લાઈસન્સ કરારમાં જે સેવાઓને અનુમતિ આપવામાં આવી છે અને જેના વિષે બંને પક્ષકારો વચ્ચે વધુમાં પરસ્પર સંમતિ થયેલી હોય, તે સેવાઓ સિવાય, બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા પ્રદાન કરાયેલ પ્રવેશ સુવિધા મારફતે બી.એસ.એન.એલ.ના ગ્રાહકોને કોઈપણ પ્રકારની સેવા, સીધી કે અન્ય કોઈ રીતે, પ્રદાન કરશે નહીં.

૨.૧.૪ પરવાનામાં નિર્દિષ્ટ યુ.એ.એસ.એલ.ના નેટવર્ક અને પરવાણાધારક આઈ.એલ.ડી.ઓ.ઓ. દ્વારા સંચાલિત વિદેશી સંચાર નેટવર્ક વચ્ચેની આંતરસંયોજકતા બી.એસ.એન.એલ.ના ટી.એ.એક્સ. દ્વારા અથવા તે હેતુ માટે વિધિવત્ પરવાણાધારક અન્ય કોઈ સંચાલકના ટી.એ.એક્સ. દ્વારા રહેશે.

૨.૧.૫.૨ વિવિધ સેવા ક્ષેત્રના અન્ય ટેલિકોમ સેવા પ્રદાતાઓના સંપૂર્ણ મોબાઈલ ગ્રાહકોના કૉલ્સ (રાષ્ટ્રીય રોમિંગ) અથવા અન્ય દેશના (આંતરરાષ્ટ્રીય રોમિંગ), જેઓ યુ.એ.એસ.એલ.ના જાળામાં રોમિંગ કરી રહ્યા હોય, તેઓને શુલ્ક વસૂલાત અને માર્ગનિર્ધારણના હેતુસર અલગથી ગણવામાં આવશે.

૨.૧.૮.૧ યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા બી.એસ.એન.એલ. પાસેથી પ્રાપ્ત કરવામાં આવેલી કોઈપણ સુવિધા કોઈપણ રીતે તૃતીય પક્ષને પુનર્વેચાણ અથવા ભાડે આપવામાં આવશે નહીં.

૨.૧.૮.૨ આ કરાર હેઠળ અનુમતિ આપવામાં આવેલ હોય અથવા સહમતિ થયેલ હોય તે સિવાય, કોઈપણ પક્ષ દ્વારા ટ્રાફિકને અન્ય કોઈ બિંદુએ પહોંચાડીને ટ્રાફિકનો બાયપાસ કરવામાં આવશે નહીં. માર્ગનિર્ધારણમાં અનધિકૃત વાળવણી ધ્યાનમાં આવે તે સ્થિતિમાં, બીએસએનએલ, યુએએસએલને એક અઠવાડિયું પૂર્વે જાણ કરીને, તે વિસ્તારમાં પીઓઆઈને વિરિછન્ન કરવા માટે મુક્ત રહેશે. વધુમાં, બીએસએનએલના સંસાધનોનો ઉપયોગ જે હેતુ માટે તેઓ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા હોય તે જ હેતુ માટે કરવામાં આવશે અને કરાર વિના અથવા બીએસએનએલની સ્પષ્ટ લેખિત સંમતિ વિના આવા સંસાધનોનો ઉપયોગ કરીને કોઈ અન્ય સેવા પ્રદાન કરવામાં આવશે નહીં.

૨.૧.૧૨ આંતરસંયોજનની વ્યવસ્થા સ્વિચિંગ, રૂટિંગ, શુલ્કનિર્ધારણ અને નંબરિંગ સંબંધિત રાષ્ટ્રીય મૂળભૂત યોજનાના અનુરૂપ રહેશે.

૨.૧.૧૩ યુ.એ.એસ.એલ.ની સંપૂર્ણ મોબાઈલ, મર્યાદિત મોબાઈલ અને સ્થિર સેવાઓના નેટવર્ક માટે બી.એસ.એન.એલ. સાથે અલગ પી.ઓ.આઈ. રહેશે, જેને સ્થાપના ખર્ચ, પોર્ટ શુલ્ક વગેરે સહિત તમામ હેતુઓ માટે સ્વતંત્ર રીતે ગણવામાં આવશે. અલગ પી.ઓ.આઈ. અને તેમાંના વિવિધ ટ્રંક જૂથોની રચના અનુસૂચિ ૧ – પરિશિષ્ટ અમાં સંબંધિત કોષ્ટકોમાં નિર્દિષ્ટ મુજબ કરવી રહેશે.

સી.એમ.ટી.એસ. નેટવર્ક માટે નિર્દિષ્ટ પી.ઓ.આઇ. અને ટ્રંક જૂથોના કોષ્ટકો યુ.એ.એસ.એલ.ના સંપૂર્ણ મોબાઇલ નેટવર્ક માટે લાગુ પડશે.

૨.૧.૧૫.૩ એસટીડી/ આઈએસડી કોલ્સ માટે આંતર-સંયોજકતા

૨.૧.૧૫.૩.૧ એસટીડી/આઈએસડી કોલ્સ માટેની આંતરસંયોજકતા બીએસએનએલના એલડીસીસી ટેક્સ અને યુએએસએલના એલડીસીસી ટેક્સ વચ્ચે રહેશે. જો યુએએસએલ પાસે એલડીસીસીમાં પોતાનો ટેક્સ ન હોય, તો એલડીસીએમાં આવેલ એસડીસીએની અંદર યુએએસએલના એસડીસીસી ટેન્ડમ/સ્થાનિક એક્સચેન્જમાંથી થતા એસટીડી/આઈએસડી કોલ્સ યુએએસએલ દ્વારા બીએસએનએલના એલડીસીસી ટેક્સને સોંપવામાં આવશે.

૨.૧.૧૫.૩.૩ ઇન્ટર સર્કલ અને આંતરરાષ્ટ્રીય કોલના હેતુસર, યુએએસએલ મૂળ એલડીસીસી ટીએએક્સ ખાતે કોલ બીએસએનએલને હસ્તાંતર કરશે.

૨.૧.૧૬ યુ.એ.એસ.એલ.ના ગ્રાહક દ્વારા ઉદ્ભવિત અને અન્ય કોઈ સેવા પ્રદાતાના નેટવર્કમાં સમાપ્તિ માટે નિર્ધારિત ટ્રાન્ઝિટ કોલોના હેતુસર, યુ.એ.એસ.એલ. સ્થાનિક કોલો માટે એસ.ડી.સી.સી. ટેન્ડમ ખાતે અલગ ટ્રંક સમૂહો પર અને આંતરિક સર્કલ તથા આંતર-સર્કલ એસ.ટી.ડી. કોલો માટે ઉદ્ભવિત એલ.ડી.સી.સી. ટી.એ.એક્સ. પર, અનુસૂચિ ૧ માં દર્શાવેલ દરો મુજબ આવો ટ્રાફિક પ્રસારિત કરી શકશે. જોકે, બી.એસ.એન.એલ. સમયાંતરે દરોમાં સુધારો કરવાનો તેમજ અન્ય નેટવર્કો માટે ટ્રાન્ઝિટ સુવિધા પસંદગીપૂર્વક પરત ખેંચવાનો હક અનામત રાખે છે. બી.એસ.એન.એલ.ને અન્ય નેટવર્કોમાંથી ઉદ્ભવિત કોલોને યુ.એ.એસ.એલ. નેટવર્ક સુધી ટ્રાન્ઝિટ કરાવવા અને

પ્રસ્તાવિત કરવા માટે પણ સ્વતંત્રતા રહેશે. ટ્રાન્ઝિટ ટ્રાફિક માટે પણ કોઈપણ પક્ષ સી.એલ.આઈ. દબાવી શકશે નહીં. જો કોઈ ટ્રાન્ઝિટ સેવાના દરો અનુસૂચિમાં ઉપલબ્ધ ન હોય, તો તે બાબત અંગે અલગથી પરસ્પર સહમતિ કરવામાં આવશે. વિગતવાર તકનીકી વ્યવસ્થાઓ અંગે અલગથી સહમતિ કરવામાં આવશે.

૨.૪ નં.ન યોજના

૨.૪.૧ મૂળભૂત સેવાઓ માટે એસ.ડી.સી.એ.ઓ. / એલ.ડી.સી.એ.ઓ. માટેના સમાન વિસ્તાર કોડો બી.એસ.એન.એલ. અને યુ.એ.એસ.એલ. બન્ને નેટવર્ક માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે. તેમ છતાં, બી.એસ.એન.એલ. અને યુ.એ.એસ.એલ.ના એક્સચેન્જો માટે ભિન્નતા દર્શાવતા એક્સચેન્જ કોડો ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે, અર્થાત્ તાજેતરની રાષ્ટ્રીય મૂળભૂત યોજનાનાં અનુસંધાને સંલગ્ન નંબરીકરણ યોજના અનુસરવામાં આવશે.

૨.૪.૩ કોલ કરનાર પક્ષ તરફથી પ્રાપ્ત થયેલા બધા અંકો, જેમાં '૦' નો સમાવેશ થાય છે, ઇન્ટરફેસ મારફતે પસાર કરવામાં આવશે (આરઓડી=૧). સી.સી.એસ.૭ સંકેતનના કિસ્સામાં, પ્રારંભિક '૦' ને સરનામાના સ્વરૂપના સૂચક (એન.એ.આઈ.) માં યોગ્ય રીતે સંકેતિત કરવામાં આવશે.

૨.૪.૫ મૂળભૂત સેવાઓ માટે અલગ એક્સચેન્જ કોડો અથવા નંબર શ્રેણીઓ, લાયસન્સદાતા દ્વારા બીએસએનએલ અને યુએએસએલના એક્સચેન્જોને ફાળવવામાં આવશે. બીએસએનએલ અને યુએએસએલના એક્સચેન્જોને ફાળવવામાં આવેલી તેમાંથી ઉપયોગમાં ન લેવાયેલા એક્સચેન્જ કોડો અથવા

નંબર શ્રેણીઓના ઉપયોગની, શ્રેષ્ઠતમ ઉપયોગિતા માટે, લાયસન્સદાતા દ્વારા સમયાંતરે સમીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨.૫ કોલિંગ લાઇન રજૂઆત

૨.૫.૧ બીએસએનએલ અને યુએએસએલનું નેટવર્ક, જ્યાં જ્યાં તકનીકી રીતે શક્ય હોય ત્યાં, કોલિંગ લાઇન આઇડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઇ)નું પ્રેષણ અને સ્વીકાર કરશે. યુએએસએલના સંપૂર્ણ મોબાઇલ/ સીએમટીએસ નેટવર્કમાંથી કોલિંગ લાઇન આઇડેન્ટિફિકેશનમાં ૯૩ સહિતનો મોબાઇલ ગ્રાહક નંબર સમાવિષ્ટ રહેશે અને તેના મૂળભૂત સેવાઓના નેટવર્કમાંથી સીએલઆઇમાં એક્સેસ કોડ, વિસ્તાર કોડ અને ગ્રાહક નંબર સમાવિષ્ટ રહેશે. બીએસએનએલ તરફથી કોલિંગ લાઇન આઇડેન્ટિફિકેશનમાં તકનીકી શક્યતા મુજબ વિસ્તાર કોડ અને ગ્રાહક નંબર સમાવિષ્ટ રહેશે.

૨.૫.૪ બીએસએનએલ સાથેના પી.ઓ.આઇ. પર હસ્તાંતરિત કરવામાં આવતા કોલ્સના સીએલઆઇમાં યુએએસએલ દ્વારા કોઈ છેડછાડ/ ફેરફાર કરવામાં આવશે નહીં. આ બાબતે લાઇસન્સદાતાની સૂચનાઓનું યુએએસએલ દ્વારા પાલન કરવામાં આવશે; તેવું ન થવા પામે તો, આ કસ્ટમરમાં અન્યત્ર નિર્ધારિત અન્ય પગલાં ઉપરાંત, એક અઠવાડિયાની નોટિસ આપ્યા પછી, યુએએસએલનો સંબંધિત પી.ઓ.આઇ. દુરુપયોગના આધારે વિરિછન્ન કરવામાં આવશે.

૨.૫.૫ બી.એસ.એન.એલ.ના તે સ્વયં, જેઓમાં સીએલઆઇ આધારિત કોલ અવરોધન કરવાની ક્ષમતા નથી અથવા જેઓમાં સીડીઆર આધારિત ઓફલાઇન બિલિંગ કરવાની ક્ષમતા નથી, તેઓ પરસ્પર જોડાણ બિંદુની જોગવાઈ કરવા

માટે તકનીકી રીતે અશક્ય ગણાશે. તેમ છતાં, યુ.એ.એસ.એલ. આ બાંહેધરી આપે છે કે બી.એસ.એન.એલ.ના સ્વિચોમાં આવી ક્ષમતાઓના અભાવે, તે પરસ્પર સંમતિથી નક્કી થયેલ અને તેથી આ કરારમાં ઉલ્લેખિત પરસ્પર જોડાણ ટ્રાફિકના માપન અને બિલિંગના હેતુસર એમ.સી.યુ. આધારિત વ્યવસ્થાઓ સહિત તમામ શરતો અને નિયમોનું પાલન કરશે અને આ વ્યવસ્થા વિવાદનો વિષય બનશે નહીં, તો બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા એવા સ્વિચોમાં, જો અન્યથા તેમ કરવું શક્ય હોય, યુ.એ.એસ.એલ.ને પી.ઓ.આઈ. ઉપલબ્ધ કરાશે. વધુમાં એ પણ સંમત કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત બાબતો અંગે કોઈ નિયમનકારી/ ન્યાયિક હસ્તક્ષેપ થાય તેવી સ્થિતિમાં, આ કરાર હેઠળ જેટલી હદ સુધી તે યુ.એ.એસ.એલ.ને લાગુ પડતું હોય તેટલી હદ સુધી અન્ય કોઈ પણ ઓપરેટરને આપવામાં આવેલ સમાન રાહત/ લાભ મેળવવાનો અને તેનાથી લાભાન્વિત થવાનો અધિકાર યુ.એ.એસ.એલ.ને રહેશે.

૨.૯ નેટવર્ક અખંડિતતા અને તપાસ

૨.૯.૧ ટી.ઈ.સી. નં. જી/પી.એન.આઈ.-૦૩/૦૧ સપ્ટે. ૯૫ ની ઇન્ટરવર્કિંગ વિશિષ્ટતા સાથે અનુરૂપ ન હોય તેવો કોઈપણ સિગ્નલિંગ સંદેશ જોડાણકારક જાળમાં પ્રસારીત ન થાય તે નિવારવાની જવાબદારી યુ.એ.એસ.એલ. ની રહેશે, અથવા જેમ સમયાંતરે તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હોય તેમ. તે જ રીતે બી.એસ.એન.એલ. પણ પોતાના જાળમાં તે જ બાબત સુનિશ્ચિત કરશે.

૨.૯.૨ ઉપર ઉલ્લેખિત ટી.ઈ.સી. નં. જી/પી.એન.આઈ.-૦૩/૦૧ સપ્ટે. ૯૫ ની આંતરસંચાલન વિનિર્દેશથી બહારના સંકેતો શોધી કાઢવા માટે

યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા તેના ગેટવે એક્સચેન્જમાં અથવા તેના જાળમાં અન્યત્ર સ્કીનિંગ કાર્ય માટે કાર્યક્ષમ વ્યવસ્થા સ્થાપિત કરવામાં આવશે. તે જ રીતે, બી.એસ.એન.એલ. પણ તેના જાળમાં એ જ બાબત સુનિશ્ચિત કરશે.

૨.૯.૩ સ્કીનિંગ વ્યવસ્થામાં તેવા સંદેશાવ્યવહારનો ઇનકાર કરવો અથવા તેવી માહિતી ક્ષેત્રોનો ત્યાગ કરવો સામેલ રહેશે, જે નિર્ધારિત અનુરૂપ ન હોય. નેટવર્કની અખંડિતતા સુરક્ષિત રહે અને જાળવવામાં આવે તેની જવાબદારી યુ.એ.એસ.એલ./બી.એસ.એન.એલ.ની રહેશે.

અધ્યાય ૬

આંતરસંયોજન શુલ્ક

૬.૨ વિગતવાર બિલિંગ

૬.૨.૧ યુએએસએલના નેટવર્કમાંથી ઉદ્ભવતા અને બીએસએનએલ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવતા દરેક એસટીડી/આઈએસડી કોલ માટે, શક્ય હોય ત્યાં વિગતવાર બિલિંગ હિસાબ અને/અથવા જથ્થાબંધ બિલિંગ હિસાબ એલડીસીસી ટેક્સમાં તૈયાર કરવામાં આવશે. આ હેતુસર યુએએસએલ વિગતવાર બિલિંગના હેતુ માટે કોલ કરનાર ગ્રાહકની ઓળખ પૂરી પાડશે.

૬.૪. પરસ્પર જોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક

૬.૪.૧ યુ.એ.એસ.એલ. નેટવર્કમાં ઉદ્ભવતા અને બી.એસ.એન.એલ. નેટવર્કને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવતા કોલ્સ માટે યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા બી.એસ.એન.એલ.ને પરસ્પરજોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક (આઈ.યુ.સી.) ચુકવપાત્ર રહેશે. તેવી જ રીતે, બી.એસ.એન.એલ. નેટવર્ક દ્વારા હસ્તાંતરિત કરવામાં

આવતા અને યુ.એ.એસ.એલ. નેટવર્કમાં સમાપ્ત થતા કોલ્સ માટે બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા યુ.એ.એસ.એલ.ને પરસ્પરજોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક ચુકવપાત્ર રહેશે. પરસ્પરજોડાણ ઉપયોગ શુલ્કમાં, જે લાગુ પડે તે મુજબ, સમાપ્તિ શુલ્ક, વહન શુલ્ક, ટ્રાન્ઝિટ શુલ્ક અને પ્રવેશ ખાધ શુલ્ક (એ.ડી.સી.) નો સમાવેશ થાય છે.

૬.૪.૩ યુ.એ.એસ.એલ.ના જી.એમ.એસ.સી.માંથી બી.એસ.એન.એલ.ના કોઈપણ એલ.ડી.સી.સી. ટી.એ.એક્સ. પર પહોંચાડવામાં આવતો સંપૂર્ણ મોબાઈલ નેટવર્કમાંથી / તરફનો ટ્રાફિક, બી.એસ.એન.એલ.ના એલ.ડી.સી.સી. ટી.એ.એક્સ.ના આવનારા / જનાર જંકશનો પર માપવામાં આવશે.

૬.૪.૬ ખોટી રીતે રાઉટ થયેલ કોલ્સ

(એ) અનધિકૃત કોલ્સ એટલે કે તે ટ્રંક સમૂહ માટે નિર્ધારિત કોલ્સ સિવાયના કોલ્સ, જો શોધાઈ આવે અને જેના માટે લાગુ પડતો આઈ.યુ.સી. તે ટ્રંક સમૂહમાં નિર્ધારિત કોલ્સ માટે લાગુ પડતા આઈ.યુ.સી. કરતાં વધુ હોય, તો બીએસએનએલ તેવા અનધિકૃત કોલ્સ માટે જેમ લાગુ પડે તેમ સર્વોચ્ચ લાગુ પડતો આઈ.યુ.સી. યુએએસએલ પાસેથી વસૂલ કરશે, અને તે પણ આ પીઓઆઈની જોગવાઈ થયાની તારીખથી અથવા અગાઉના બે મહિનાના ગાળામાંથી જે ઓછો હોય તે ગાળા દરમિયાન આ ટ્રંક સમૂહ પર નોંધાયેલા તમામ કોલ્સ માટે.

(બી) સીએલઆઈ આધારિત અવરોધન સુવિધા, જ્યાં જ્યાં તકનિકી રીતે શક્ય હોય ત્યાં પીઓઆઈ પર સક્રિય કરવામાં આવશે, જેથી બીએસએનએલ દ્વારા હસ્તાંતરિત કરવામાં આવતો ટ્રાફિક માત્ર યોગ્ય ટ્રંક જૂથોમાં જ રહે તે સુનિશ્ચિત થાય. જ્યાં સીએલઆઈ આધારિત અવરોધન સક્રિય કરવું તકનિકી રીતે શક્ય ન હોય, ત્યાં આ હેતુ સુનિશ્ચિત કરવા માટે આવનારા ટ્રંક જૂથનું સમયાંતરે નિરીક્ષણ બીએસએનએલ દ્વારા કરવામાં આવશે. યુએએસએલ તરફથી સીએલઆઈ વિના અથવા ફેરફાર કરાયેલ/ચેડાં કરાયેલ સીએલઆઈ સાથે બીએસએનએલને પ્રાપ્ત થતી કૉલ્સ માટે સર્વોચ્ચ દરપટ્ટી મુજબ, અર્થાત આઈએસડી કૉલ્સ મુજબ, શુલ્ક વસૂલવામાં આવશે. જો આવી કૉલ્સ બીએસએનએલને કોઈપણ ટ્રંક જૂથ પર પ્રાપ્ત થાય, તો તેવા સંજોગોમાં આ ટ્રંક જૂથ પર નોંધાયેલ તમામ કૉલ્સ માટે તે પીઓઆઈની પ્રાવધાન તારીખથી અથવા તેના પૂર્વવર્તી બે મહિનાના ગાળામાંથી જે ઓછો હોય તે ગાળાને આધારે, આવનારી આઈએસડી કૉલ્સના આઈયુસી માટે લાગુ પડતા દરે શુલ્ક વસૂલવામાં આવશે.

(સી) જ્યારે બીએસએનએલના નેટવર્કમાં સી.ડી.આર. આધારિત બિલિંગ અમલમાં મુકવામાં આવે છે ત્યારે કેટલાક ટ્રંક જૂથોનું વિલીનીકરણ કરવામાં આવશે. આવા કેસોમાં પણ, જો અનધિકૃત કોલ અથવા આવનારો આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ, સી.એલ.આઈ. વિના કોલ, અથવા છેડછાડ કરાયેલ સી.એલ.આઈ. ધરાવતો કોલ વિલીન કરાયેલા ટ્રંક જૂથ ખાતે બીએસએનએલને સોંપવામાં આવે, તો બીએસએનએલ, યુ.એ.એસ.એલ. પાસેથી, ઉપરોક્ત કલમ ૬.૪.૬(એ) માં અનધિકૃત કોલ માટે અને ઉપરોક્ત કલમ ૬.૪.૬(બી) માં આવનારા

આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ, સી.એલ.આઈ. વિના કોલ, અથવા છેડછાડ કરાયેલ સી.એલ.આઈ. ધરાવતા કોલ માટે નિર્ધારિત મુજબ, લાગુ પડતા સર્વોચ્ચ આઈ.યુ.સી. વસૂલ કરશે; અને તે તે પીઓઆઈની જોગવાઈ થયેલી તારીખથી અથવા તેના પૂર્વવર્તી બે માસ માટે, જે ઓછું હોય તે અવધિ દરમિયાન, આ વિલીન કરાયેલા ટ્રંક જૂથ પર નોંધાયેલા તમામ કોલ માટે આ રીતે વસૂલ કરવામાં આવશે.

(ડી) તે ઉપરાંત, બી.એસ.એન.એલ.ને પીઓઆઈઓનું વિચ્છેદન અથવા દુરુપયોગ હેઠળની આંતરસંયોજન વ્યવસ્થાઓનું કામચલાઉ સ્થગન સહિત અન્ય કાનૂની ઉપાયો હાથ ધરવાનો પણ અધિકાર રહેશે.

૬.૪.૭ અનુસૂચિ ૧ માં નિર્ધારિત મુજબ ટ્રાફિકની વિગતોના માસિક પ્રમાણપત્રમાં આવશ્યક તમામ માહિતી યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા બી.એસ.એન.એલ.ને સમયસર રજૂ કરવી પડશે. આ માહિતીમાં તેની મર્યાદિત મોબાઈલ/ સંપૂર્ણ મોબાઈલ/ સેલ્યુલર પ્રવેશ જાળમાંથી અલગ અલગ દરેક ખાનગી એન.એલ.ડી.ઓ./ આઈ.એલ.ડી.ઓ.ને સોંપાયેલ જતી એસ.ટી.ડી. અને આઈ.એસ.ડી. ટ્રાફિક તથા અલગ અલગ દરેક ખાનગી એન.એલ.ડી.ઓ./ આઈ.એલ.ડી.ઓ. પાસેથી તેની જાળમાં સ્વીકારાયેલ આવતી એસ.ટી.ડી. અને આઈ.એસ.ડી. ટ્રાફિકનો સમાવેશ થાય છે.

૬.૫ બિલિંગ

૬.૫.૨ હાલમાં પી.ઓ.આઈ. માટે સીડીઆર આધારિત બિલિંગ પદ્ધતિ બીએસએનએલના નેટવર્કમાં તમામ સ્થળોએ ઉપલબ્ધ નથી. જ્યાં જ્યાં

બીએસએનએલ પાસે પી.ઓ.આઈ. માટે સીડીઆર આધારિત બિલિંગ પદ્ધતિ ઉપલબ્ધ હોય, ત્યાં બીએસએનએલ સીડીઆરની પ્રક્રિયા આધારે આઈયુસીનું બિલ કરશે. તેમ છતાં, જ્યાં જ્યાં બીએસએનએલના નેટવર્કમાં સીડીઆર આધારિત બિલિંગ પદ્ધતિ ઉપલબ્ધ ન હોય, ત્યાં અનુસૂચિ ૧ માં વર્ણવ્યા મુજબ આઈયુસી પલ્સના આધારે આઈયુસીનું બિલિંગ કરવામાં આવશે. આ આઈયુસી પલ્સ માટે પ્રતિ એમસીયુ શુલ્ક, ઓરિજિનેટિંગ આઈએસડી કૉલ્સ અને ખાસ કરીને નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલી અન્ય કોઈ પણ કૉલ સિવાય, તમામ પ્રકારની કૉલ્સ માટે રૂ. ૦.૧૦ રહેશે, અને તેવા અપવાદરૂપ કેસમાં પ્રતિ એમસીયુ શુલ્ક રૂ. ૧.૨૦ રહેશે. બીએસએનએલ, ઓરિજિનેટિંગ એસડીસીસીથી ટર્મિનેટિંગ એસડીસીસી સુધીના અંતરના આધારે, બીએસએનએલ દ્વારા જરૂરી તકનીકી વ્યવસ્થાઓ અમલમાં મૂકવામાં આવે ત્યારે અને જેમ જરૂરી બને તેમ, એક્સેસ ડેફિસિટ ચાર્જ (એડીસી) વસૂલ કરવાનો અધિકાર અનામત રાખે છે.

૮.૨ સેવા સમાપ્તિ

૮.૨.૧ ઉપરોક્ત કલમ ૮.૧ માં દર્શાવેલ અવધિ માટે આ કરાર ચાલુ રહેશે, જો નીચે દર્શાવેલ ઘટનાઓમાંથી કોઈપણ ઘટના બને નહીં તો:

(એ) પક્ષકારોમાંથી કોઈપણ ભારતીય ટેલિગ્રાફ અધિનિયમની કલમ ૪ હેઠળનું પરવાનો ધરાવવાનું બંધ કરે.

(બી) સક્ષમ અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતી અદાલત દ્વારા કોઈ પક્ષના સમાપન અથવા વિઘટનનો આદેશ કરવામાં આવે છે, અથવા આવા પક્ષ માટે રિસીવર અથવા લિક્વિડેટરની નિમણૂક કરવામાં આવે છે, અથવા જેના સમકક્ષ અસર થાય છે;

(સી) જો રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાના હિતમાં અથવા અન્યથા, લાઈસન્સદાતા/ ટ્રાઈ જેવી સક્ષમ સત્તા દ્વારા એવું આદેશિત કરવામાં આવે કે કરાર સમાપ્ત કરવામાં આવી શકે.

(ડી) જો કલમ ૨.૧.૩, ૨.૧.૫.૧, ૨.૧.૮, ૨.૧.૯.૧, ૨.૧.૯.૨, ૨.૫, ૨.૧૧ અને ૬.૪.૬ માં આવરી લેવાયેલ કોઈપણ તકનિકી અને નાણાકીય જવાબદારીઓનો ભંગ થયો હોય.

જે સ્થિતિમાં, આ કરાર કોઈ વધુ નોટિસ આપ્યા વિના તાત્કાલિક સમાપ્ત ગણાશે.

૮.૨.૨ આ કરારનો સમાપન પણ કોઈપણ પક્ષકાર દ્વારા બીજા પક્ષકારને ૩૦ દિવસની નોટિસ આપીને, તે પરિસ્થિતિમાં કરી શકાય છે કે જેમાં કોઈપણ પક્ષકાર.

(એ) આ કરારની કોઈપણ જોગવાઈનો ભંગ કરે છે; પરંતુ શરતે કે, ભંગ કરનાર પક્ષને અભંગ કરનાર પક્ષ દ્વારા તેની નિષ્ફળતા અંગે લખિતમાં જાણ કરવામાં આવી હોય અને ભંગ કરનાર પક્ષે વીસ (૨૦) કાર્યકારી દિવસોની અંદર પોતાની નિષ્ફળતાનું નિવારણ કર્યું ન હોય; અને આવા સમાપન માટે, જે પ્રમાણે લાગુ પડે તે મુજબ, લાઈસન્સદાતા અથવા ટ્રાઈની મંજૂરી પ્રાપ્ત કરવામાં આવી હોય. એવી સ્થિતિમાં, જો ગ્રાહકોના સર્વસામાન્ય હિતને ધ્યાનમાં રાખીને શરતો સાથે મંજૂરી આપવામાં આવે, તો આંતરસંપર્ક વ્યવસ્થાઓના વિચ્છેદનની અંતિમ કાર્યવાહી અમલમાં આવે તે પહેલાં તે શરતોનું પૂર્ણ પાલન કરવામાં આવશે. તેમ છતાં, શરતે કે, નોટિસ અવધિ દરમિયાન નિયમક/ લાઈસન્સદાતા દ્વારા કોઈ

હસ્તક્ષેપ કરવામાં ન આવે તેવી સ્થિતિમાં, મંજૂરી આપવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે.

(બી) વ્યવસાય ચલાવવાનું બંધ કરે છે.

(સી) કોઈપણ પક્ષ આ કરાર હેઠળ તેની ફરજ બજાવવામાં અસમર્થ હોય. તેમ છતાં, ફોર્સ મેજર ની સ્થિતિમાં નીચે દર્શાવેલી પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવશે:

અનિવાર્ય પરિસ્થિતિ

ઈશ્વરીય આફત, બળવો અથવા નાગરિક અશાંતિ, યુદ્ધ અથવા સૈનિક કામગીરી, રાષ્ટ્રીય આપત્કાળ, આગ, પૂર, વીજળી પડવી, વિસ્ફોટ, જમીન ધસારો, કોઈપણ પ્રકારનો ઔદ્યોગિક વિવાદને કારણે આ કરારનો કોઈ ભંગ થાય તો તે માટે, કોઈ પક્ષ આ કરારના ભંગ બદલ જવાબદાર રહેશે નહીં, સિવાય કે તે અચૂકવણીના અભાવથી થયેલો ભંગ હોય. આવી દૈવયોગ્ય પરિસ્થિતિથી પ્રભાવિત પક્ષે તાત્કાલિક રીતે બીજા પક્ષને તે પરિસ્થિતિઓ અને તેની વિગતની જાણ કરવી પડશે. જો દૈવયોગ્ય પરિસ્થિતિના પરિણામે, આ કરાર હેઠળ પ્રભાવિત પક્ષની પોતાની બાધ્યતાઓના પાલન કરવાની ક્ષમતા માત્ર આંશિક રીતે પ્રભાવિત થાય, તો પણ એવો પક્ષ દૈવયોગ્ય પરિસ્થિતિથી પ્રભાવિત ન થયેલી બાધ્યતાઓના પાલન માટે જવાબદાર રહેશે. જો દૈવયોગ્ય પરિસ્થિતિ સૂચનાની તારીખથી સતત ૯૦ કેલેન્ડર દિવસથી વધુ સમય સુધી ચાલુ રહે અને તે પ્રભાવિત પક્ષને પોતાની બાધ્યતાઓનું સંપૂર્ણપણે અથવા મૂલભૂત ભાગમાં પાલન કરવામાં અવરોધ કરતી જ રહે, તો કોઈપણ પક્ષ બીજા પક્ષને ઓછામાં

ઓછી ૩૦ કેલેન્ડર દિવસની લેખિત નોટિસ આપી આ કરાર સમાપ્ત કરવાનો હકદાર રહેશે.

૮.૩ આંતરસંયોજનની પરત ખેંચણી

(એ) ચૂકવણી ન કરવા બદલ: ચુકવણીમાં ચૂક થાય તેવી સ્થિતિમાં, બીએસએનએલને પીઓઆઈ પરની સેવાઓ પાછી ખેંચવાનો/ સ્થગિત કરવાનો અધિકાર અનામત રહેશે. આ કરાર હેઠળ ઉપલબ્ધ અન્ય ઉપચારો ઉપરાંત રહેશે.

(બી) પરવાનાધારકના દુરુપયોગ અથવા સૂચનાઓના ઉલ્લંઘન હેઠળ. જો બીજી પક્ષ પીઓઆઈનો દુરુપયોગ કરે અથવા એવો કોઈ કૃત્ય કરે કે જે પીઓઆઈના દુરુપયોગ સમાન બને અથવા પરવાનાધારક/ નિયામક દ્વારા જારી કરાયેલ સૂચનાઓના ઉલ્લંઘનનું પરિણામ આપે, તો કોઈપણ પક્ષ સેવાઓને સ્થગિત કરી શકે અથવા પરત ખેંચી શકે.

ઉપરોક્ત (એ) અને (બી) માટેની નોટિસ અવધિ, જો કોઈ હોય, તો તે કરારની સંબંધિત કલમમાં જેમ નિર્ધારિત કરવામાં આવી હોય તેમ રહેશે.

અનુસૂચિ ૧

પરસ્પર જોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક (આઈ.યુ.સી.)

૩. સી.ડી.આર. આધારિત બિલિંગ પ્લેટફોર્મ ઉપલબ્ધ ન હોવાને કારણે, પી.ઓ.આઈ. (પોઈન્ટ ઓફ ઇન્ટરકનેક્ટ) ખાતે બી.એસ.એન.એલ.ને સોંપવામાં આવેલા કોલ્સ માટે લાગુ પડતા આઈ.યુ.સી.ને પરિશિષ્ટ બી મુજબ વિવિધ પલ્સ દરોમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યા છે. પલ્સ દરોની ગણતરી તમામ કોલ્સ માટે પ્રતિ એમ.સી.યુ. (મીટર્ડ કોલ યુનિટ) રૂ. ૦.૧૦ ના દરે કરવામાં

આવી છે, સિવાય કે આઉટગોઇંગ આઈ.એસ.ડી. કોલ્સ, જે પ્રતિ એમ.સી.યુ. ૩. ૧.૨૦ ના દરે માપવામાં આવશે. આઈ.યુ.સી. માટેના બિલો, ઇનકમિંગ ટ્રંક જૂથો પર એમ.સી.યુ.ના જથ્થાબંધ બિલિંગના આધાર પર, બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા આંતરસંકળાયેલા સંચાલક સામે ઊભા કરવામાં આવશે. પરિશિષ્ટ બીમાં (કૌંસમાં) નિર્ધારિત મુજબ, ૧૦ મિલી સેકન્ડની ચોકસાઈ સાથેની પલ્સ અવધિ, જ્યાં જ્યાં બી.એસ.એન.એલ.ના સ્વિચોમાં તકનીકી રીતે શક્ય હોય ત્યાં, બી.એસ.એન.એલ. સાથેના તમામ યુ.એ.એસ.એલ.ના પી.ઓ.આઈ. પર લાગુ કરવામાં આવશે. હાલમાં, પલ્સ અવધિમાં ૧૦ મિલી સેકન્ડની ચોકસાઈનો અમલ બી.એસ.એન.એલ.ના નવી ટેકનોલોજીના સ્વિચો, અર્થાત્ ઈ.ડબ્લ્યુ.એસ.ડી., એ.એક્સ.ઈ.-૧૦, ઓ.સી.બી.-૨૮૩ અને પઈ.એસ.એસ.માં શક્ય છે.

પ. પ્રવેશ પ્રદાતાઓ દ્વારા બી.એસ.એન.એલ.ને આઈ.યુ.સી. માટે ઉઠાવવામાં આવેલા બીલો સાથે એવો પ્રમાણપત્ર જોડાયેલો હોવો જોઈએ કે તેમણે પરિશિષ્ટ-સી મુજબ ઇન્ટ્રા સર્કલ, એન.એલ.ડી. અને આઈ.એલ.ડી. ટ્રાફિકના પરિમાણ અંગે બી.એસ.એન.એલ.ના સર્કલ કચેરી સમક્ષ હસ્તાક્ષરિત પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું છે. તેમના નેટવર્કમાં સમાપ્ત થયેલા ટ્રાફિક માટે પ્રવેશ પ્રદાતાઓને ચૂકવણી કરવા માટે આ બીલોની આગળની પ્રક્રિયા તેમની પાસેથી આ પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત થાય ત્યાર બાદ જ કરવામાં આવશે. માંગ કરવામાં આવે તો, બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા રચાયેલ તકનીકી ઓડિટ ટીમ દ્વારા ચકાસણી માટે ટ્રાફિકનો સંપૂર્ણ રેકૉર્ડ પ્રવેશ પ્રદાતાઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવશે.

બી.એસ.એન.એલ. સિવાયના કોઈ એન.એલ.ડી.ઓ. અથવા આઈ.એલ.ડી.ઓ. મારફતે માર્ગિત સેલ્યુલર / ડબલ્યુ.એલ.એલ. (એમ)માંથી ઇન્ટર-સર્કલ એસ.ટી.ડી. કોલ્સ તથા આઉટગોઇંગ / ઇનકમિંગ આઈ.એસ.ડી. કોલ્સ સંબંધિત એ.ડી.સી.ના બિલિંગ અને વસૂલાત માટેની પ્રક્રિયા અને સેલ્યુલર / ડબલ્યુ.એલ.એલ. (એમ)માંથી સ્થિર નેટવર્ક્સમાં ઇન્ટ્રા-સર્કલ ટ્રાફિક સંબંધિત પ્રક્રિયા પરિશિષ્ટ-ડીમાં સંલગ્ન છે.

૧૧. બીએસએનએલને સોંપવામાં આવતો ટ્રાફિક માત્ર યોગ્ય ટ્રંક જૂથોમાં જ રહે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, જ્યાં જ્યાં તકનિકી રીતે શક્ય હોય ત્યાં ત્યાં પીઓઆઈ પર બીએસએનએલ દ્વારા સીએલઆઈ આધારિત અવરોધ સુવિધા સક્રિય કરવામાં આવી છે. જ્યાં સીએલઆઈ આધારિત અવરોધ સક્રિય કરવું તકનિકી રીતે શક્ય ન હોય, ત્યાં આ હેતુ સિદ્ધ થાય તે માટે બીએસએનએલ દ્વારા આવનારા ટ્રંક જૂથોની સમયાંતરે દેખરેખ રાખવામાં આવશે. ખોટી રીતે માર્ગિત કોલોના કિસ્સામાં, આઈયુસી નીચે મુજબ વસૂલ કરવામાં આવશે:

(એ) અનધિકૃત કોલ્સ, અર્થાત્ તે ટ્રંક ગ્રુપ માટે નિર્દિષ્ટ કરેલા કોલ્સ સિવાયના કોલ્સ, જો શોધાય અને જેના માટે લાગુ પડતો આઈ.યુ.સી. (એ.ડી.સી. સહિત) તે ટ્રંક ગ્રુપમાં નિર્ધારિત કોલ્સ માટે લાગુ પડતા આઈ.યુ.સી. (એ.ડી.સી. સહિત) કરતાં વધુ હોય, તો બીએસએનએલ તે સંબંધિત ખાનગી સંચાલક પાસેથી એવો અનધિકૃત કોલ્સ માટે જે સર્વોચ્ચ લાગુ પડતો આઈ.યુ.સી. (એ.ડી.સી. સહિત) હોય તે વસૂલ કરશે, અને તે પીઓઆઈની જોગવાઈ થયાની તારીખથી અથવા તેના અગાઉના બે મહિના સુધી, જેમાંથી જે ઓછું હોય

તે સમયગાળા માટે, આ ટ્રંક ગ્રુપ પર નોંધાયેલા તમામ કોલ્સ માટે આ દર લાગુ પડશે.

(બી) જ્યાં સીએલઆઈ આધારિત પ્રતિબંધન સક્રિય કરવું તકનીકી રીતે શક્ય ન હોય, ત્યાં સંબંધિત ખાનગી ઓપરેટર પાસેથી સીએલઆઈ વગર અથવા ફેરફાર કરાયેલ/ છેડછાડ કરાયેલ સીએલઆઈ સાથે બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલા કોલ્સ માટે, તે પીઓઆઈની સુવિધા પૂરી પાડ્યાની તારીખથી અથવા તે પહેલાંના બે મહિનાના ગાળામાં આ ટ્રંક ગ્રુપ પર નોંધાયેલા તમામ કોલ્સ માટે, જે ઓછું હોય તે અવધિ માટે, સર્વોચ્ચ સ્લેબ માટે લાગુ પડતો આઈયુસી (અથવા આઈએસડી કોલ્સ માટે લાગુ પડતા એડીસી સહિત આઈએસડી કોલ્સ મુજબ) વસૂલ કરવામાં આવશે.

(સી) જ્યારે બીએસએનએલના નેટવર્કમાં સી.ડી.આર. આધારિત બિલિંગ અમલમાં મૂકવામાં આવે છે ત્યારે કેટલાક ટ્રંક જૂથોનું વિલીનીકરણ કરવામાં આવશે. જો અનધિકૃત અથવા આવતો આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ અથવા સીએલઆઈ વગરનો કોલ અથવા છેડછાડ કરાયેલ સીએલઆઈ ધરાવતો કોલ વિલીન કરાયેલ ટ્રંક જૂથ ખાતે બીએસએનએલને સોંપવામાં આવે, તો બીએસએનએલ સંબંધિત ખાનગી સંચાલક પાસેથી, ઉપરોક્ત કલમ ૧૧(એ) માં અનધિકૃત કોલ માટે તથા ઉપરોક્ત કલમ ૧૧(બી) માં આવતા આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ, સીએલઆઈ વગરના કોલ, છેડછાડ કરાયેલ સીએલઆઈ ધરાવતા કોલ માટે જે રીતે નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે તે મુજબ, લાગુ પડતો સર્વોચ્ચ આઈ.યુ.સી. (એ.ડી.સી. સહિત) વસૂલ કરશે, અને તે પણ આ વિલીન કરાયેલા ટ્રંક જૂથ પર નોંધાયેલા

તમામ કોલો માટે, તે પીઓઆઈની જોગવાઈ થયાની તારીખથી અથવા તે પહેલાંના બે મહિનાના સમયગાળા માટે, જેમાંથી જે ઓછો હોય તે માટે.

(ડી) વધુમાં, બીએસએનએલને દુરુપયોગ હેઠળના પરસ્પર જોડાણના વ્યવસ્થાઓના સંબંધમાં પીઓઆઈઓનું વિરોધાવેશ અથવા અસ્થાયી સ્થગન સહિત અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી કરવાની હકદારી પણ રહેશે.

પરિશિષ્ટ – સી

અન્ય એન.એલ.ડી. / આઈ.એલ.ડી. ઓપરેટરો મારફતે માર્ગિત ટ્રાફિકનું પ્રમાણપત્ર

અને આંતરિક સર્કલ ટ્રાફિક

{સેલ્યુલર ઓપરેટરો અને મૂળભૂત ઓપરેટરો દ્વારા આપવામાં આવનાર}

માસ માટે, ૨૦૦

લાઈસન્સ પ્રાપ્ત સેવા વિસ્તાર

સંચાલકનું નામ.....

સેવાની જાત (સેલ્યુલર / ડબ્લ્યુ.એલ.એલ.-એમ/સ્થિર)....

અવધિ: થી

તા. ના રોજ ખાતે થયેલ.

આથી પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે કે નીચે દર્શાવેલ સિવાય અન્ય રીતે માર્ગિત

કરાયેલ ટ્રાફિકની વિગતો

બીએસએનએલ દ્વારા એનએલડીઓ/ આઈએલડીઓ/ ટ્રાંઝિટ ઓપરેટર તરીકે

નીચેના સંબંધમાં:

(એ) આંતર સર્કલ કોલ્સ (બંને ઉત્પન્ન થતી અને સમાપ્ત થતી) સિવાય
જે નિશ્ચિત નેટવર્ક્સમાંથી ઉદ્ભવ્યા હતા પરંતુ કોલ્સનો સમાવેશ કરતાં હતાં
પોતાના નેટવર્ક્માં અન્ય પરિસરોમાં સમાપ્ત થતું;

(બી) આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના કોલ્સ (બંને આવનારા અને
બહાર જતાં) સ્થિર જાળાઓમાંથી ઉદ્ભવેલા તે સિવાય; અને

(સી) ઇન્ટ્રા સર્કલ કોલ્સ (બંને પ્રારંભ થતા અને સમાપ્ત થતા) તરફથી
સેલ્યુલર/ ડબલ્યુ.એલ.એલ. (એમ) થી સ્થિર નેટવર્ક્સ તરફ અને કોલ્સ
સહિત

ઉપરોક્ત અવધિ દરમિયાન પોતાની જ નેટવર્ક્માં સમાપ્ત થતા કોલ્સ નીચે મુજબ
છે:

*** *** ***

બી. એમ/એસ રિલાયન્સ મારફતે ટ્રાફિકની વિગતો (મિનિટોમાં)
ઇન્ફોકોમ લિ. એનએલડીઓ અને આઇએલડીઓ)

કોલ પ્રકાર	 વર્તુળ	 વર્તુળ	 વૃત્ત	 વર્તુળ ...
૧ ઇન્ટર સર્કલ આઉટગોઇંગ કોલ્સ				

૨	ઇન્ટર વર્તુળ આવનારા કોર્સ				
૩	આઉટગોઇંગ આઈએલડી કોર્સ				
૪	આવનારી આઈએલડી કોર્સ				
***	***	***			

પરિશિષ્ટ – ડી

ઇન્ટર સર્કલ સેલ્યુલર / ડબ્લ્યુ.એલ.એલ. (એમ) માંથી ઉદ્ભવતા કોર્સ, આઈ.એસ.ડી. કોર્સ (ઇનકમિંગ અને આઉટગોઇંગ બન્ને) તથા ઇન્ટ્રા સર્કલ સેલ્યુલર (ડબ્લ્યુ.એલ.એલ. (એમ) થી સ્થિર નેટવર્ક્સ તરફ) જે બી.એસ.એન.એલ. મારફતે એન.એલ.ડી.ઓ./ આઈ.એલ.ડી.ઓ./ ટ્રાન્ઝિટ ઓપરેટર તરીકે માર્ગિત ન થતા હોય, તેવા સંદર્ભમાં એ.ડી.સી.ના બિલિંગ અને વસૂલાત માટેની પ્રક્રિયા.

૧. ટ્રાઈના તા. ૬મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ના આઈ.યુ.સી. નિયમન મુજબ, આવી આંતર-સર્કલ અને આંતરિક-સર્કલ કોર્સ, જે બી.એસ.એન.એલ. મારફતે એન.એલ.ડી.ઓ. અથવા ટ્રાન્ઝિટ ઓપરેટર તરીકે રૂટ કરવામાં આવે છે, તેમાં

એ.ડી.સી.ની રકમ કૉલની શરૂઆત કરનાર ઓપરેટર પાસેથી સીધી જ બી.એસ.એન.એલ.ને પ્રાપ્ત થાય છે. બી.એસ.એન.એલ. મારફતે એન.એલ.ડી.ઓ. તરીકે રૂટ થયેલ આઈ.એલ.ડી. કૉલ્સ માટે, બહાર જતી કૉલ્સના કિસ્સામાં તે કૉલની શરૂઆત કરનાર ઓપરેટર પાસેથી અને અંદર આવતી કૉલ્સના કિસ્સામાં આઈ.એલ.ડી. ઓપરેટર પાસેથી એ.ડી.સી. પ્રાપ્ત કરે છે. જોકે, બી.એસ.એન.એલ.એ સેલ્યુલર/ ડબલ્યુ.એલ.એલ. (એમ) માંથી ઉત્પન્ન થતા આંતર-સર્કલ કૉલ્સ, સેલ્યુલર/ ડબલ્યુ.એલ.એલ. (એમ) નેટવર્કમાં ઉત્પન્ન થતા આઈ.એલ.ડી. કૉલ્સ અને અન્ય એન.એલ.ડી.ઓ./ આઈ.એલ.ડી.ઓ. દ્વારા વહન કરવામાં આવતા સમાપ્ત થતા આઈ.એલ.ડી. કૉલ્સ, અથવા આઈ.એલ.ડી. કૉલ્સ માટે તેના સંયોજનમાંથી પણ એ.ડી.સી. મેળવવાનું રહે છે. ઉપરોક્ત ઉપરાંત, બી.એસ.એન.એલ.એ સ્થિર નેટવર્ક્સ માટેની એવી સેલ્યુલર/ ડબલ્યુ.એલ.એલ. (એમ) માંથી ઉત્પન્ન થતી આંતરિક-સર્કલ કૉલ્સમાંથી પણ એ.ડી.સી. મેળવવાનું રહે છે, જે બી.એસ.એન.એલ. મારફતે રૂટ કરવામાં આવેલી નથી...

(૩) બીએસએનએલ અને રિલાયન્સ વચ્ચે તા. ૧લી નવેમ્બર, ૨૦૦૨ના એનએલડી ઇન્ટરકનેક્ટ કરાર

અધ્યાય - ૧

વ્યાખ્યાઓ

આ કરારમાં, પરિસ્થિતિ પરથી વિપરીત આશય પ્રગટ થતો ન હોય તો, શબ્દો અને અભિવ્યક્તિઓને અનુક્રમે નીચે દર્શાવ્યા મુજબના અર્થો અનુસૂચિત માનવામાં આવશે:

"લઘુ અંતર શુલ્ક વસૂલાત વિસ્તાર (એસ.ડી.સી.એ.)": નો અર્થ એવો કે લાંબા અંતરના કોલ્સ માટે શુલ્ક વસૂલવાના હેતુસર, લાંબા અંતરની શુલ્ક વસૂલાત વિસ્તારને જે ઘણા વિસ્તારોમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યો હોય અને તે મુજબ જાહેર કરવામાં આવ્યો હોય, તેમાંથી એક વિસ્તાર, અને જેના અંદર સ્થાનિક કોલના શુલ્ક તથા સ્થાનિક નં.ન યોજના લાગુ પડે છે. એસ.ડી.સી.એ.ઓ, થોડા અપવાદોને બાદ કરતાં, આવક તહેસીલ / તાલુકા સાથે સુસંગત હોય છે.

અધ્યાય ૨

અંતરસંયોજન સંબંધિત તકનીકી મુદ્દાઓ

૨.૧ બીએસએનએલ નેટવર્ક સાથે પરસ્પર જોડાણતા

૨.૧.૫ આર.આઈ.એલ. સમયાંતરે ટ્રાઈ દ્વારા નિર્દેશિત મુજબ પોતાનો ટ્રાફિક બી.એસ.એન.એલ.ના નેટવર્ક પર સમાપ્ત કરશે. આર.આઈ.એલ. અને બી.એસ.એન.એલ. બંને સમાપન એસ.ડી.સી.એ.માં સી.એલ.આઈ. સાથે એકબીજાના નેટવર્ક પરના તમામ કોલ પહોંચાડશે. સી.એલ.આઈ. વિનાના કોલ નકારવાનો અધિકાર બંને પક્ષો અનામત રાખે છે.

૨.૪ નંબરિંગ યોજના

૨.૪.૧ આર.આઈ.એલ.ને દીર્ઘદૂરી કોલ્સ માટે કેરિયરનું ગતિશીલપણે ચયન કરવા માટે લાઈસન્સદાતા દ્વારા કેરિયર પસંદગી સંકેત ફાળવવામાં આવશે. જે

તમામ કોલ્સ માટે ગતિશીલ કેરિયર પસંદગી સંકેત ડાયલ કરવામાં આવ્યો હશે, તે તમામ કોલ્સ ટેકનિકલ શક્તિને આધીન રહી તદનુસાર માર્ગિત કરવામાં આવશે.

અધ્યાય ૬

અંતરસંયોજન શુલ્ક

૬.૧ બીએસએનએલ નેટવર્ક સાથેની અંતર-જોડાણક્ષમતા

૬.૧.૧ તકનિકી રીતે શક્ય એસ.ડી.સી.સી. ટેન્ડમ એક્સચેન્જ ખાતે આર.આઈ.એલ.ના નેટવર્કને બી.એસ.એન.એલ.ના નેટવર્ક સાથે આંતરસંયોજન કરવા માટેની લિંકોની જોગવાઈ, કલમ ૨.૧.૨ અને ૨.૧.૩ હેઠળ નિર્ધારિત મુજબ, આર.આઈ.એલ.ની જવાબદારી રહેશે.

૬.૪ પ્રવેશ શુલ્ક

૬.૪.૬ જો બીએસએનએલને જણાય કે આવનારા આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ એવા કોઈ અન્ય પોર્ટ પર બીએસએનએલને સોંપવામાં આવી રહ્યા છે અથવા સોંપવામાં આવ્યા છે, જે આવા કોલ્સ વહન કરવા માટે નિર્ધારિત નથી, તો બીએસએનએલને ઉપરોક્ત કલમ ૬.૪.૨ મુજબ આવનારા આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ માટે આરઆઈએલ પાસેથી ન્યૂનતમ પ્રવેશ શુલ્ક વસૂલવાનો અધિકાર રહેશે, અને તે પણ તે પીઓઆઈની પ્રોવિઝનિંગની તારીખથી અથવા તે પહેલાંના બે મહિનાના ગાળામાંથી જે ઓછો હોય તે ગાળામાં આ પોર્ટ્સ પર નોંધાયેલા તમામ કોલ્સ માટે, તેમજ પીઓઆઈઓનું વિરછેદન અથવા આંતરસંયોજન કરારોનું તાત્કાલિક સ્થગન સહિતની અન્ય કાનૂની ઉપાયો હાથ ધરવા ઉપરાંત.

આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ્સ સિવાયના કોઈપણ સમાપન કૉલ્સ સીએલઆઈ વિના આરઆઈએલ પાસેથી સ્વીકારવામાં આવશે નહીં. સીએલઆઈ વિના કૉલ્સના કિસ્સામાં, ઉપરોક્ત કલમ ૬.૪.૨ મુજબ સમાપન શુલ્ક આરઆઈએલ પાસેથી વસૂલવામાં આવશે.

૬.૬.૧ પ્રવેશ શુલ્કનું બિલિંગ બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા આંતરજોડાણ બિંદુએ બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા નોંધાયેલા ટ્રાફિકના સમૂહ બિલિંગના આધારે કરવામાં આવશે. આર.આઈ.એલ. દ્વારા વહન કરવામાં આવેલ અને પી.ઓ.આઈ. ખાતે બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલ દરેક એસ.ટી.ડી./આઈ.એસ.ડી. કૉલ માટે, જ્યાં શક્ય હોય ત્યાં વિગતવાર બિલિંગ હિસાબ અથવા સમૂહ બિલિંગ હિસાબ એસ.ડી.સી.સી. ટેન્ડમમાં ઉત્પન્ન કરવામાં આવશે. આર.આઈ.એલ. વિગતવાર બિલિંગના હેતુસર કૉલ કરનાર ગ્રાહકની ઓળખ પૂરી પાડશે.

નિષ્કર્ષો

(૧) પ્રસ્તાવના

૧૨. ટેલિકોમ્યુનિકેશનનો મૂળભૂત અર્થ એ છે કે માહિતીનું એક સ્થાનથી બીજા સ્થાને પ્રસારણ કરવું. તેમાં ટેલિફોન પરની વાતચીત, ટેલિવિઝન સંકેતો, કમ્પ્યુટર ફાઈલો અને અન્ય પ્રકારના આંકડાઓનો સમાવેશ થાય છે. માહિતીનું પ્રસારણ કરવા માટે, તમને બંને સ્થાનો વચ્ચે એક માધ્યમની જરૂર પડે છે. તે તારની જોડી, રેડિયો સંકેત, ઓપ્ટિકલ ફાઈબર વગેરે હોઈ શકે છે. ટેલિકોમ્યુનિકેશન કંપનીઓ તેમના ગ્રાહકોની માહિતીના પ્રસારણ બદલ

ચુકવણી મેળવે છે, જ્યારે તેઓ પોતે તે માધ્યમની સ્થાપના કરવા અને તેનું જતન રાખવા માટે ચુકવણી કરે છે.

(૨) પરિશિષ્ટો સાથે વાચવામાં આવતા ઇન્ટરકનેક્ટ કરારમાં ઉપયોગમાં લેવાયેલા સંબંધિત તકનીકી શબ્દો

(એ) ગેટવે મોબાઇલ સ્વિચિંગ સેન્ટર (જીએમએસસી): તે એમએસસીનો એક વિશિષ્ટ પ્રકાર છે, જેનો ઉપયોગ મોબાઇલ નેટવર્કની બહારના કૉલોના રૂટિંગ માટે થાય છે. જ્યારે પણ કોઈ મોબાઇલ ગ્રાહક માટેનો કૉલ મોબાઇલ નેટવર્કની બહારથી આવે છે અથવા ગ્રાહક મોબાઇલ નેટવર્કની બહારના કોઈ વ્યક્તિને કૉલ કરવા ઇચ્છે છે, ત્યારે તે કૉલ જીએમએસસી મારફતે રૂટ કરવામાં આવે છે. સંક્ષેપમાં, તે એમએસસી અને પીએસટીએન (નેટવર્ક) વચ્ચે આંતરસંયોજન તરીકે કાર્ય કરે છે.

(બી) પી.એસ.ટી.એન.: તેનો અર્થ જાહેર સ્વિચ્ડ ટેલિફોન નેટવર્ક થાય છે. 'પી.એસ.ટી.એન.' શબ્દનો અર્થ પી.એસ.ટી.એન. (એક્સચેન્જ) માં સ્વિચિંગ પદ્ધતિઓના આંતર-જોડાણથી છે. સ્વિચિંગ નેટવર્કનો અર્થ સ્વિચિંગ પદ્ધતિની અંદર આવેલો તે ઘટક છે, જે એક પરિપથને બીજા પરિપથ સાથે સ્વિચ કરે છે.

(સી) ઇન્ટરકનેક્શનનો બિંદુ (પી.ઓ.આઈ.): તે એવો બિંદુ છે જ્યાં યુ.એ.એસ.એલ. ના મોબાઇલ નેટવર્કનો જી.એમ.એસ.સી. અને બી.એસ.એન.એલ. નો ગેટવે સ્વિચ ઇન્ટરકનેક્શન માંગનાર (આ કિસ્સામાં રિલાયન્સ) ની ઇન્ટરકનેક્શન સુવિધા દ્વારા પરસ્પર જોડાયેલા હોય છે.

(ડી) ટ્રંક ગ્રુપ: તેમાં સ્થાનિક ટેલિફોન કંપની અથવા અન્ય કોઈ વાહક દ્વારા સમૂહરૂપે ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી અનેક ટ્રંક લાઈનોનો સમાવેશ થાય છે. ટ્રંક ગ્રુપ, પી.ઓ.આઈ. નો એક ભાગ છે (કલમ ૨.૧.૧૩ જુઓ).

(ઈ) એકીકૃત પ્રવેશ સેવાઓ: તેનો અર્થ એવો ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવા થાય છે, જે તારયુક્ત અથવા તારરહિત ટેલિગ્રાફી દ્વારા સંદેશાઓના વહન માટે ટેલિકોમ્યુનિકેશન પ્રણાલી દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવે છે. એકીકૃત પ્રવેશ સેવાઓનો સંદર્ભ પરવાનાધારકના નેટવર્ક (આ કેસમાં રિલાયન્સ) ઉપર અવાજ અથવા બિન-અવાજ સંદેશાઓના પ્રસારણ સાથે છે. તેમ છતાં, તેમાં સંદેશાઓના પ્રસારણ-પ્રસારનો સમાવેશ થતો નથી. જોકે, ગ્રાહકનું નોંધણી બિંદુએ નેટવર્ક પર નોંધણી કરાયેલ અને પ્રમાણિત હોવું આવશ્યક છે અને મંજૂર નંબરિંગ યોજના લાગુ પડશે. તેથી, યુ.એ.એસ.પી. એ "એકીકૃત પ્રવેશ સેવા પ્રદાતા" અભિવ્યક્તિનું સંક્ષિપ્ત રૂપ છે.

(એફ) આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે: ગેટવે એ નેટવર્કનો એવો બિંદુ છે જે અન્ય નેટવર્કમાં પ્રવેશદ્વાર તરીકે કાર્ય કરે છે. સંકલ્પનાત્મક રીતે, તે આંતર-જોડાણનો બિંદુ (પી.ઓ.આઈ.) છે, અર્થાત્ ભારતના ટેલિકોમ નેટવર્કમાં આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ માટેનો પ્રવેશ બિંદુ. પી.ઓ.આઈ. એ પરસ્પર સંમતિથી નક્કી કરાયેલ સીમા-નિર્ધારણનો બિંદુ છે, જ્યાં બે ટેલિકોમ નેટવર્ક વચ્ચે ટ્રાફિકનું આદાન-પ્રદાન થાય છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ ટ્રાફિકના કિસ્સામાં, અર્થાત્ દેશાંતર ટેલિકોમ્યુનિકેશનમાં, પી.ઓ.આઈ. આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે હોય છે. વર્તમાન કિસ્સામાં, અમે બી.એસ.એન.એલ.ના આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે સાથે સંબંધિત

છીએ. જોકે, દેશાંતર્ગત કોલ ટ્રાફિક માટે, દરેક સ્થાનિક ટેલિકોમ નેટવર્ક પ્રદાતા (આ કિસ્સામાં રિલાયન્સ) દ્વારા સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. સ્થાપિત કરવાનું અનુમાનિત છે, જે તમામ આવનાર ટેલિકોમ ટ્રાફિક માટે પ્રવેશ બિંદુ તરીકે કાર્ય કરે છે. સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. તે સ્થાનિક ટેલિકોમ પ્રદાતાની દેખરેખ અને નિયંત્રણ હેઠળ હોવો આવશ્યક છે, જેના નેટવર્ક માટે સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પ્રવેશ બિંદુ તરીકે કાર્ય કરે છે. આ સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. એ તે સ્થળ છે જ્યાં તમામ આવનાર લેવિંગ ટેલિકોમ ટ્રાફિકની વિગતો, એટલે કે, સીએલઆઈ નંબર, તેમનો ગંતવ્ય નંબર, તેમની સમય-મુદ્દાની વિગતો, તેમનો સમયગાળો, વગેરે, ભાવિ હિસાબી અને શોધ-પત્તા સંબંધિત આવશ્યકતાઓ માટે નોંધવામાં આવવી જરૂરી છે. તેથી, અમારી પાસે પી.ઓ.આઈ.ના બે પ્રકારો છે, એટલે કે, આંતરરાષ્ટ્રીય પી.ઓ.આઈ. અને સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. એ જ રીતે, અમારી પાસે સીએલઆઈના પણ બે પ્રકારો છે, એટલે કે, સ્થાનિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય સીએલઆઈ.

(જી) કોલિંગ લાઈન ઓળખાણ (સીએલઆઈ): સીએલઆઈનો અર્થ નેટવર્કની એવી ક્ષમતા દ્વારા ઉત્પન્ન થતી માહિતી, જે પરસ્પર જોડાયેલા બીએસએનએલના/યુએસએસએલના નેટવર્ક દ્વારા કોલ કરનારનો નંબર ઓળખે છે અને આગળ મોકલે છે.

(એચ) ગેટવે સ્વિચ: તે એવો સ્વિચ છે, જેને ગેટવે કાર્યો નિભાવવાની ક્ષમતા હોય છે, જેમ કે સંકેતો મોકલવા અને પ્રાપ્ત કરવા, બહુ-સંચાલક પરિસ્થિતિમાં અન્ય સંચાલકોના નેટવર્કને સંચાલકોની ઓળખ, ચાર્જિંગ વિસ્તારની માહિતી

વગેરે જેવી વિવિધ પ્રકારની માહિતી મોકલવી અને પ્રાપ્ત કરવી, તેમજ સીએલઆઈનું પરિવહન કરવું, ઓફલાઈન બિલિંગ પ્રણાલી માટે કૉલના હિસાબોના યોગ્ય સમાયોજન માટે જરૂરી તમામ વિગતો આપતા કૉલ ડેટા રેકૉર્ડ્સ (સીડીઆર્સ) ઉત્પન્ન કરવું અને સુરક્ષા નિરીક્ષણના કાર્યો કરવું.

(૧) નેશનલ લૉંગ ડિસ્ટન્સ સર્વિસ ઓપરેટર (એનએલડીઓ): એવો ટેલિકોમ ઓપરેટર, જે પરવાના ની વ્યાપ્તિની અંદર લાંબા અંતરની દૂરસંચાર સેવા વહન કરવા માટે આવશ્યક ડિજિટલ ક્ષમતા પ્રદાન કરે છે, જેમાં અવાજ, માહિતી, ફેક્સ, લખિત સંદેશ, વિડિયો અને બહુમાધ્યમ વગેરે જેવી વિવિધ પ્રકારની સેવાઓનો સમાવેશ થઈ શકે છે.

(જે) ટૂંકા અંતરના શુલ્ક વસુલાત કેન્દ્ર (એસ.ડી.સી.સી.): તે રાષ્ટ્રીય મૂળભૂત યોજનામાં વ્યાખ્યાયિત મુજબ લાંબા અંતરની ટૂંક કૉલોના શુલ્ક નિર્ધારણના હેતુ માટે તેમ જાહેર કરાયેલા ટૂંકા અંતરના શુલ્ક વસુલાત ક્ષેત્રમાં આવેલ એક વિનિમય કેન્દ્ર છે.

(કે) લંબ અંતર શુલ્ક કેન્દ્ર (એલ.ડી.સી.સી.): તેનો અર્થ લંબ અંતર શુલ્ક ક્ષેત્રમાં આવેલ એવો ટૂંક એક્સચેન્જ થાય છે, જેને લંબ અંતરની કોલોના શુલ્ક વસૂલવાના હેતુઓ માટે તે રીતે જાહેર કરવામાં આવ્યો હોય.

(એલ) કર: તેનો અર્થ ટૂંક ઓટોમેટિક એક્સચેન્જ થાય છે.

(એમ) બિલિંગ: તેની વ્યાખ્યા ઇન્ટરકનેક્ટ કરારની કલમ ૬.૨.૧ માં કરવામાં આવી છે. લાઈસન્સધારક (રિલાયન્સ) ના નેટવર્કમાંથી ઉદ્ભવતા અને બીએસએનએલ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવતા દરેક એસટીડી/આઈએસડી કૉલ

માટે, એલડીસીસી એક્સચેન્જમાં વિગતવાર બિલિંગ રેકૉર્ડ તૈયાર થાય છે. આ હેતુસર, વિગતવાર બિલિંગના હેતુ માટે ગ્રાહકની ઓળખ લાઇસન્સધારક (રિલાયન્સ) દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવશે.

(એન) આંતર-જોડાણ ઉપયોગ શુલ્ક (૧ યુ સી): યુ એ એસ એલ (રિલાયન્સ) ના જાળમાં ઉદ્ભવતી અને ત્યારબાદ બી એસ એન એલ ના જાળને સોંપવામાં આવતી કૉલ્સ માટે આંતર-જોડાણ કરાર હેઠળ યુ એ એસ એલ (રિલાયન્સ) દ્વારા બી એસ એન એલ ને ૧ યુ સી ચૂકવવાપાત્ર છે. ૧ યુ સી માં, જે લાગુ પડતું હોય તે મુજબ, સમાપન શુલ્ક, વહન શુલ્ક, ટ્રાન્ઝિટ શુલ્ક અને પ્રવેશ ખાધ શુલ્ક (એ ડી સી) નો સમાવેશ થાય છે.

(ઓ) એક્સેસ ડેફિસિટ ચાર્જ (એ.ડી.સી.): એક્સેસ ડેફિસિટ ચાર્જ એ એવી રકમ છે, જે કોઈ નિશ્ચિત સેવા પૂરી પાડવાની વાસ્તવિક કિંમત અને સબસ્ક્રાઇબરોના કોઈ વર્ગને, સામાન્ય રીતે ગ્રામ્ય વિસ્તારના સબસ્ક્રાઇબરોને, તે સેવા પૂરી પાડવા માટે નિર્ધારિત નીચા દર વચ્ચેના તફાવતની ભરપાઈ કરવા માટે ઓપરેટરને આપવામાં આવે છે. એ.ડી.સી. વળતરાત્મક સ્વરૂપનું છે, તે અર્થમાં કે સંબંધિત સમયે ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં સેવા ન આપતા ખાનગી સેવા પ્રદાતાઓ દ્વારા બી.એસ.એન.એલ.ના ગ્રામ્ય આધારીય ઢાંચાકીય પ્રોજેક્ટોને અનુદાન આપવા માટે એ.ડી.સી. નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું હતું. આઈ.યુ.સી.માં વહન, સમાપ્તિ અને એક્સેસ ડેફિસિટ ચાર્જનો સમાવેશ થતો હતો (કલમ ૬.૪.૧ જુઓ).

(૩) કરાર હેઠળ યુએએસએલ પરવાનાધારકોની ફરજો

૧૩. સરળ સમજણ માટે, ઉપરોક્ત કરારમાં આવેલા શબ્દોનો વિચાર ભારત તરફ આવતી આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સના પરિપ્રેક્ષ્યમાં કરવો જરૂરી છે, તેનો ઉલટો નહીં.

૧૪. કલમ ૬.૪.૬નો મૂળભૂત આધારભૂત સિદ્ધાંત એ છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ ઉદ્ભવના બિંદુથી સમાપ્તિના બિંદુ સુધી સંપૂર્ણપણે આંતરરાષ્ટ્રીય જ રહેશે.

૧૫. શરૂઆતમાં ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૬ના રોજના પરિશિષ્ટો દ્વારા સુધારાયેલા કરાર હેઠળ યુ.એ.એસ.એલ. (આ કેસમાં રિલાયન્સ) ની કરારજન્ય જવાબદારીઓ શું છે તે નિશ્ચિત કરવું આવશ્યક છે.

૧૬. ઇન્ટરકનેક્શન કરારમાં તે શરતો અને નિયમો નિર્ધારિત કરવામાં આવે છે, જેના આધારે બે લાઇસન્સધારકો અથવા સેવા પ્રદાતાઓ પોતાના-પોતાના સબસ્ક્રાઇબરોને એકબીજાના નેટવર્કમાં અપરોધરહિત પ્રવેશ મળી રહે તે માટે તેમના નેટવર્કો પરસ્પર જોડે છે. આ એક બાધ્યક કરાર છે, જે પ્રત્યેક કરારબદ્ધ પક્ષને ઇન્ટરકનેક્શનની વ્યવસ્થાઓ, જેમાં વાણિજ્યિક, તકનીકી અને સંચાલકીય બાબતોનો સમાવેશ થાય છે, તેના સંદર્ભે બંધનકારક છે. તેમ છતાં, આવા દરેક કરારનો વ્યાપ અને વિષયવસ્તુ ભિન્ન હોઈ શકે છે. ઉક્ત કરાર હેઠળ, આઈ.યુ.સી. ચુકવણીઓ ચાર મથાળા હેઠળ વહેંચવામાં આવે છે: (૧) ઓરિજિનેટિંગ શુલ્ક; (૨) કેરેજ શુલ્ક; (૩) ટર્મિનેશન શુલ્ક; અને (૪) એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ. એ.ડી.સી. ચુકવણી, એક સંકલ્પના તરીકે, સેલ્યુલર, યુ.એ.એસ., રાષ્ટ્રીય લાંબા અંતર અને આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના સબસ્ક્રાઇબરો દ્વારા ચૂકવવામાં આવતી ફી છે. બદલામાં કોઈ સેવા આપવામાં

આવતી ન હોવાથી, આ ચુકવણી કરના સ્વરૂપની છે. એ.ડી.સી. ચુકવણીઓનો હેતુ બીએસએનએલને ગેરલાભકારી વિસ્તારોમાં તેના ફિક્સ્ડ નેટવર્કના વિકાસ માટે કોસ-સબસિડી આપવાનો છે. લાઇસન્સધારક(ઓ) તેમના સમાયોજિત કુલ આવકના આધારે એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ કરે છે. આ ચુકવણીઓ બાદમાં બીએસએનએલને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવે છે. તેથી, આઇ.યુ.સી. શુલ્ક એ એક સેવા પ્રદાતા દ્વારા બીજા સેવા પ્રદાતાને કૉલની શરૂઆત કરવા, પરિવહન કરવા અથવા સમાપ્ત કરવા માટે નેટવર્ક ઘટકોના ઉપયોગ બદલ કરવામાં આવતી ચુકવણી છે. બીએસએનએલને ફિક્સ્ડ નંબરો પર કરવામાં આવતી આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો માટે એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ મળે છે. આ ચુકવણીઓ તે વસૂલ કરનાર રાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના લાઇસન્સધારક(ઓ) અથવા આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરના લાઇસન્સધારક(ઓ) દ્વારા કરવામાં આવે છે. સેલ્યુલર અને મર્યાદિત ગતિશીલતા નંબરો પરથી આવતી તમામ આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો માટે બીએસએનએલને એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ મળે છે. આ ચુકવણીઓ આઇએલડીઓઓ દ્વારા વસૂલવામાં આવે છે અને બીએસએનએલને આપવામાં આવે છે. તેવી જ રીતે, આંતરરાષ્ટ્રીય રોમિંગ સબ્સ્ક્રાઇબરોની કૉલો પરની એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ હોસ્ટ સેવા પ્રદાતાઓ દ્વારા વસૂલવામાં આવે છે અને બીએસએનએલને ચૂકવવામાં આવે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો માટેની એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ રાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરની અથવા સ્થાનિક કૉલો માટેની સમાન ચુકવણીઓ કરતાં વધુ હોય છે. આ કારણે કેટલાક લાઇસન્સધારકો એ.ડી.સી. ચુકવણીઓ ટાળવા માટે ચાલાકીભરી યોજનાઓ અપનાવવા પ્રેરાયા છે. આવી

જ એક યોજના મરિંગ છે. કૉલ મરિંગ ત્યારે થાય છે જ્યારે કોઈ લાઈસન્સધારક ઇન્ટરકનેક્શન બિંદુ, અર્થાત્ પી.ઓ.આઈ., પર બીજા સેવા પ્રદાતાને કૉલ સોંપતા પહેલાં આવતી આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલની ઓળખ જાણબૂઝીને બદલી નાખે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ કરનાર પક્ષની ઓળખ મિટાવી દેવામાં આવે છે (અર્થાત્ આંતરરાષ્ટ્રીય સીએલઆઈ કાઢી નાખવામાં આવે છે) અને ઉક્ત આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલને એવું દર્શાવવામાં આવે છે કે જાણે તે સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય નંબર પરથી હોય. આ પદ્ધતિ આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો માટેના ઊંચા દરે લાગુ પડતી એ.ડી.સી. ચુકવણીઓથી બચી જવાની સગવડ આપે છે. આજકાલ તમામ ખાનગી ઓટોમેટેડ બ્રાન્ચ એક્સચેન્જો (પીબીએક્સ) કમ્પ્યુટરીકૃત છે. નોંધવું અગત્યનું છે કે કોલર આઈ.ડી. (સીઆઈડી) એક સંકેત છે. મોટા ભાગના સબસ્ક્રાઈબરો પાસે તેમના નિવાસસ્થાને કોલર આઈ.ડી. દર્શક એકમ હોય છે, જે કોલર આઈ.ડી. સંકેતો પ્રાપ્ત કરે છે અને કૉલનું સ્વરૂપ પણ દર્શાવે છે કે તે સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય. જેમ જણાવ્યું, જ્યારે મોબાઈલ સબસ્ક્રાઈબર માટેની કૉલ મોબાઈલ નેટવર્કની બહારથી આવે છે અથવા તેનો ઉલટો થાય છે, ત્યારે કૉલને વિશેષ પ્રકારના ગેટવે સ્વિચ મારફતે માર્ગિત કરવામાં આવે છે, જેને જીએમએસસી કહેવામાં આવે છે. તે મોબાઈલ સ્વિચિંગ સેન્ટર અને પીએસટીએન, જે એક નેટવર્ક છે, વચ્ચે ઇન્ટરકનેક્શન તરીકે કાર્ય કરે છે. તેમ છતાં, પી.ઓ.આઈ. (ઇન્ટરકનેક્શન બિંદુ) પર જ યુએએસએલના મોબાઈલ નેટવર્કનું જીએમએસસી ઇન્ટરકનેક્શન માંગનારની સુવિધા દ્વારા (જે આ કિસ્સામાં રિલાયન્સ છે) બીએસએનએલના જીએમએસસી સાથે પરસ્પર

જોડાય છે. વ્યાપક રીતે જોવામાં આવે તો, પી.ઓ.આઇ.ના બે પ્રકાર છે, એટલે કે આંતરરાષ્ટ્રીય અને સ્થાનિક પી.ઓ.આઇ. કરાર હેઠળ, યુએસએલ એ સુનિશ્ચિત કરવા સંમત થાય છે કે દરેક પી.ઓ.આઇ. પર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી તેની ઇન્ટરકનેક્ટ સુવિધાઓ ઇન્ટરકનેક્શન માટે નિર્ધારિત ધોરણોને અનુરૂપ હશે અને યુએસએલ પી.ઓ.આઇ.ની પોતાની બાજુએ આવી તમામ ઇન્ટરકનેક્શન સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરાવવા, સ્થાપિત કરવા, પરીક્ષણ કરવા વગેરે માટે જવાબદાર રહેશે. તેથી, દરેક પી.ઓ.આઇ.ની બે બાજુઓ હોય છે. ઉદાહરણ તરીકે, અમારા કિસ્સામાં પી.ઓ.આઇ.ની એક બાજુ બીએસએનએલની છે અને બીજી બાજુ રિલાયન્સની છે. કોલિંગ લાઇન આઇડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઇ) નો અર્થ એ છે કે નેટવર્ક ક્ષમતા દ્વારા ઉત્પન્ન થતી એવી માહિતી, જે કૉલ કરનાર નંબરની ઓળખ કરે છે અને પરસ્પર જોડાયેલા બીએસએનએલના નેટવર્ક મારફતે તેને આગળ મોકલે છે. કલમ ૨.૧.૧૩ હેઠળ, ટ્રંક ગ્રુપ પી.ઓ.આઇ.નો એક ભાગ છે. એ ધ્યાનમાં રાખવું જરૂરી છે કે ઉપરોક્ત પાસાઓ માત્ર તકનીકી જ નથી, પરંતુ બિલિંગ અને હિસાબી હેતુઓ માટે પણ જાળવવામાં આવે છે. તે આઇએલડીઓના આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે એક્સચેન્જમાં (આંતરરાષ્ટ્રીય પી.ઓ.આઇ.), એનએલડીઓના ટ્રંક ઓટોમેટિક એક્સચેન્જમાં (રાષ્ટ્રીય પી.ઓ.આઇ.) અને બીએસઓના સ્થાનિક ટેલિફોન એક્સચેન્જમાં (અમારી સમજ માટે સ્થાનિક પી.ઓ.આઇ.) વિગતવાર સીડીઆર અને બિલિંગ રેકૉર્ડના સ્વરૂપમાં માહિતી ઉત્પન્ન કરે છે. દરેક તબક્કે બિલિંગ રેકૉર્ડ ઉત્પન્ન કરવામાં આવે છે, જેથી જો

કોઈ યુએએસએલ બીએસએનએલના નેટવર્કનો ઉપયોગ કરી રહી હોય, તો પ્રથમોક્તને આવતી આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ માટે સમયગાળા વગેરેના હિસાબે ચૂકવણી કરવી પડે અને સ્થાનિક અથવા રાષ્ટ્રીય કૉલોના મામલે, જેમાં અંતરના પરિમાણનો પણ સમાવેશ થાય છે, તેમાં પણ તે જ રીતે ચૂકવણી કરવી પડે. કલમ ૨.૧.૧૩ હેઠળ, યુએએસએલની સંપૂર્ણ મોબાઇલ, મર્યાદિત મોબાઇલ અને ફિક્સ્ડ સેવાઓના નેટવર્ક માટે બીએસએનએલ સાથે અલગ-અલગ પી.ઓ.આઇ. હશે, જેને સેટઅપ ખર્ચ, પોર્ટ શુલ્ક વગેરે માટે અલગથી ગણવામાં આવશે. કલમ ૨.૧.૧૫.૩.૩ હેઠળ, આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલના હેતુસર યુએએસએલ કૉલને મૂળ લાંબા અંતર ચાર્જિંગ સેન્ટર (અર્થાત્ એલડીસીસી ટેક્સ) ખાતે બીએસએનએલને સોંપશે. અંતમાં, કલમ ૬.૪.૭ હેઠળ, અનુસૂચિ ૧ માં નિર્ધારિત મુજબ માસિક પ્રમાણપત્રના સ્વરૂપમાં આવશ્યક બધી માહિતી યુએએસએલ દ્વારા બીએસએનએલને સુપરત કરવામાં આવશે. તે બીએસએનએલ મારફતે એનએલડીઓ/આઇએલડીઓ તરીકે માર્ગિત ન થયેલા ટ્રાફિકની વિગતો દર્શાવશે, જે આંતરરાષ્ટ્રીય લાંબા અંતરની કૉલો (આવતી તેમજ જતી બન્ને) સંબંધિત છે. તે આઇએસડી કૉલો (આવતી તેમજ જતી બન્ને) સંબંધે અન્ય બાબતો સાથે એ.ડી.સી.નું બિલિંગ અને વસૂલી કરવાની પ્રક્રિયા પણ દર્શાવે છે. આ બાબત એટલા માટે પણ સંબંધિત છે કે કલમ ૨.૧.૫.૨ હેઠળ, જુદા સેવા ક્ષેત્રના અન્ય ટેલિકોમ સેવા પ્રદાતાઓના સંપૂર્ણ મોબાઇલ સબસ્ક્રાઇબરો (રાષ્ટ્રીય રોમિંગ) અથવા અન્ય દેશના (આંતરરાષ્ટ્રીય રોમિંગ) કૉલો યુએએસએલ દ્વારા તે સેવા ક્ષેત્રના બીએસએનએલના ગેટવે ટેક્સ પર

અલગ ટ્રંક ગ્રુપો પર બીએસએનએલને સોંપવાની રહે છે. કલમ ૨.૧.૯.૨ હેઠળ, નિર્ધારિત પી.ઓ.આઈ. સિવાય અન્ય કોઈ પી.ઓ.આઈ. પર ટ્રાફિક પહોંચાડીને કોઈપણ પક્ષ દ્વારા ટ્રાફિકનો બાયપાસ કરવામાં આવશે નહીં અને જો રૂટિંગમાં અનધિકૃત વળાંક ધ્યાનમાં આવે, તો બીએસએનએલ તે વિસ્તારમાં તે પી.ઓ.આઈ.નું જોડાણ તોડી મૂકવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે. આથી, કરાર હેઠળ જો રિલાયન્સ જેવી યુએએસએલ તેના એક્સચેન્જ પર કોઈ આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ પ્રાપ્ત કરે, તો કરાર મુજબ તેની પ્રાથમિક ફરજ તેની ઓળખ કરવાની અને તેને બીએસએનએલના યોગ્ય ટ્રંક ગ્રુપમાં આગળ મોકલવાની રહેશે. હવે, જેમ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે, જો આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ(ઓ) રિલાયન્સના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર ઉતરે, તો પાછળોક્ત પર કરાર મુજબ એ ફરજ છે કે તે કૉલની ઓળખ કરે કે તે સ્થાનિક છે, રાષ્ટ્રીય છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય, અને તે મુજબ તેને બીએસએનએલના યોગ્ય ટ્રંક ગ્રુપમાં આગળ મોકલે. ઉપરોક્ત કારણોસર, કલમ ૨.૯.૧ માં (જે નેટવર્ક અખંડિતતા અને સ્કિનિંગ સંબંધિત છે) એવું પણ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે કે ખોટા પ્રસારણને અટકાવવાની ફરજ યુએએસએલની રહેશે. વાસ્તવમાં, કલમો ૨.૯.૨ અને ૨.૯.૩ હેઠળ, ટી.ઈ.સી.ની પરસ્પર કાર્યકારી વિશિષ્ટતાની બહારના સંકેતો શોધી શકાય તે માટે તેના ગેટવે પર યોગ્ય સ્કિનિંગ કાર્ય સ્થાપિત કરવું યુએએસએલની જવાબદારી રહેશે. તેના અનુસંગ તરીકે, કલમ ૬.૪.૬(અ) અન્ય બાબતો સાથે એવી જોગવાઈ કરે છે કે નિર્ધારિત ન થયેલા ટ્રંક ગ્રુપો પર આવતી કૉલો (જેમ કે સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર ઉતરતી આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો), જો શોધાય, અને જેના

માટે લાગુ પડતો આઈ.યુ.સી. દર વધુ હોય (ઉદાહરણ તરીકે, આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો માટેનો આઈ.યુ.સી. દર સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય કૉલો માટેના આઈ.યુ.સી. દરો કરતાં ઘણો વધુ હોય છે), તો આવી અનધિકૃત કૉલો માટે ઊંચો આઈ.યુ.સી. દર લાગુ પડશે. આવા કિસ્સામાં, બીએસએનએલને આ પી.ઓ.આઈ.ઓ પર નોંધાયેલી તમામ કૉલો માટે, તે પી.ઓ.આઈ. [આ કિસ્સામાં વડોદરા ખાતે] ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી તારીખથી અથવા અગાઉના બે મહિનાથી, જેમાંથી જે ઓછું હોય તે સમયગાળાથી, યુએએસએલ પાસેથી ઊંચો આઈ.યુ.સી. વસૂલવાનો અધિકાર રહેશે. તેવી જ રીતે, કલમ ૬.૪.૬(બ) હેઠળ, જો યુએએસએલ આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલને સ્થાનિક કૉલ તરીકે મસ્ક કરે અથવા છુપાવે, તો એવી યુએએસએલને તે પી.ઓ.આઈ. ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી તારીખથી અથવા અગાઉના બે મહિનાથી, જેમાંથી જે ઓછું હોય તે સમયગાળા માટે, આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલો માટે નિર્ધારિત ઊંચો આઈ.યુ.સી. દર બીએસએનએલને ચૂકવવો પડશે. અતએવ, જો યુ.એ.એસ.એલ.ના ટેલિફોનમાંથી ઉત્પન્ન થયેલા અને આગળ મોકલાયેલા કૉલ્સ માટે સી.એલ.આઈ.નું માર્કિંગ કરવામાં આવે, તો આવા દુરુપયોગને રોકવાની પ્રાથમિક ફરજ તે યુ.એ.એસ.એલ.ની રહેશે અને તે કરવામાં નિષ્ફળ જાય તો બી.એસ.એન.એલ.ને કલમ ૬.૪.૬ અમલમાં મૂકવાની સંપૂર્ણ છૂટ રહેશે. નોંધનીય છે કે કલમ ૬.૪.૬ હેઠળનો પ્રભાર છેલ્લા પૂર્વવર્તી બે મહિનાઓ સુધી મર્યાદિત છે. કલમ ૬.૪.૬ હેઠળનો પ્રભાર કૉલ્સની સંખ્યાપર આધારિત નથી અને સેવાઓના દુરુપયોગનો સમયગાળો પણ છેલ્લા પૂર્વવર્તી બે મહિનાઓ સુધી

જ મર્યાદિત છે. તેથી, જેમ કે વર્તમાન મામલામાં છે, જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે, ત્યારે તેને કૉલનું સ્વરૂપ જાણીતું હોય છે. આંતરરાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. અને સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. વચ્ચે તફાવત છે. તે પી.ઓ.આઈ.નો બિલિંગ રેકૉર્ડ કૉલનું સ્વરૂપ દર્શાવે છે. બિલિંગ રેકૉર્ડની વિગતવાર જાળવણી કરવી (જેમાં સી.ડી.આર. તથા નિર્ધારિત નમૂનામાં માસિક પ્રમાણપત્રનો સમાવેશ થાય છે) યુ.એ.એસ.એલ.ની કરારગત બાધ્યતા છે. વધુમાં, જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ્સ યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે, ત્યારે આવતો ટ્રાફિક અધિકૃત માર્ગને બાજુએ મૂકી પસાર થાય છે – એટલે કે બી.એસ.એન.એલ.ના આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે એક્સચેન્જ, એન.એલ.ડી.ઓ.ના એન.એલ.ડી.ઓ. ટ્રંક એક્સચેન્જ અને બી.એસ.ઓ.ના સ્થાનિક ટેલિફોન એક્સચેન્જને. પરિણામે, ભૂલકર્તા યુ.એ.એસ.એલ. બિલિંગ રેકૉર્ડ જાળવવામાં નિષ્ફળ જાય છે (જેમાં દરેક તબક્કાના સી.ડી.આર.નો સમાવેશ થાય છે). તેથી વિગતોનું ગોપન થાય છે, જેના પરિણામે ભૂલકર્તા યુ.એ.એસ.એલ. દ્વારા આઈ.યુ.સી. પ્રભારનું ઓછું ચૂકવણું થાય છે અને આ રીતે તેને ઓછો એ.ડી.સી. ચૂકવવાનો અનધિકૃત લાભ મળે છે, જે સંબંધિત સમયે આઈ.યુ.સી.નો મુખ્ય ઘટક હતો, અને જેના કારણે સેવાઓ પૂરી પાડવાનો ખર્ચ ઘટે છે, જે આગળ જઈને “સમસ્તરીય સ્પર્ધાના સિદ્ધાંત”ને નષ્ટ કરે છે; અને આ સિદ્ધાંત નિયમનકારી વ્યવસ્થામાં અત્યંત મહત્વનો છે, કારણ કે આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં સેવાઓના મૂલ્યનિર્ધારણની તેમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા છે. ઉપરોક્ત કાર્યપદ્ધતિ ભૂલકર્તા

યુ.એ.એસ.એલ.ને તેની વસ્તુ (સેવાઓ) વિદેશમાં એવા દરે વેચવામાં સક્ષમ બનાવે છે, જે બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા વસૂલવામાં આવતા દરોની સરખામણીએ ઓછો હોઈ શકે છે (જે પોતે પણ સ્પર્ધા સેવા પ્રદાતા છે). અનધિકૃત કૉલ્સના કારણે ભૂલકર્તા યુ.એ.એસ.એલ.ને માત્ર ખર્ચમાં ઘટાડાથી વધુ નફો જ મળતો નથી, પરંતુ સ્પર્ધાત્મક દરોથી નીચેના દરે તેને વધુ વ્યવસાય પણ મળે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ્સને સ્થાનિક કૉલ્સ તરીકે માર્કિંગ કરવાના કિસ્સામાં પણ સ્થિતિ એવી જ છે. આ સંદર્ભમાં નોંધવું મહત્વનું છે કે જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય કૉલ્સ યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે, ત્યારે પછીનો પક્ષ પોતાના છેડે રહેલી પ્રદર્શિત કરવાની પદ્ધતિ પરથી (જેમ તેના છેડે રહેલો ગ્રાહક જાણી શકે તેમ) જાણે છે કે કૉલ આંતરરાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. ધરાવે છે અને એ જ કારણસર માર્કિંગ કરવામાં આવે છે. અન્યથા સી.એલ.આઈ.નું માર્કિંગ કરવાની જરૂર પડતી નથી. બન્ને કિસ્સાઓમાં, અર્થાત્ કલમ ૬.૪.૬(એ) અને ૬.૪.૬(બી) હેઠળ, સમાન આર્થિક અને નાણાકીય પરિણામો ઉપજે છે અને એ જ કારણસર કલમ ૬.૪.૬ નુકસાનના ચુકિતસંગત પૂર્વઆંકલન માટે જોગવાઈ કરે છે. એક વધુ કારણ પણ છે. આવા દરેક અનધિકૃત કૉલનું, ખાસ કરીને તેનું સ્વરૂપ, એટલે કે તે કયા સ્થળેથી ઉત્પન્ન થયું, તે શોધી કાઢવું શક્ય નથી; અને જો શક્ય હોય તો પણ આવા કૉલ્સને શોધી કાઢવાનો ખર્ચ, જો વાસ્તવિક નુકસાન નિર્ધારિત કરી શકાય તેમ હોય, તો તેનાથી ઘણો વધુ થઈ શકે; અને તેથી કલમ ૬.૪.૬માં “સરળ અને વ્યવહારુ

માપદંડ" આપેલો છે, અને તે માપદંડ નુકસાનના ચુકિતસંગત પૂર્વઆંકલનરૂપ છે.

(૪) શું કલમ ૬.૪.૬ નુકસાન માટેની દંડજોગવાઈ દર્શાવે છે કે વાજબી વળતરના પૂર્વ-અંદાજને દર્શાવે છે—

૧૭. ચિટ્ટી ઓન કોન્ટ્રાક્ટ્સ મુજબ, "કોઈ જોગવાઈને દંડાત્મક ગણવી કે નહીં તે અર્થઘટનનો પ્રશ્ન છે, જેનો નિરાકરણ આ પ્રશ્ન પૂછીને કરવો પડે કે કરાર કરવામાં આવ્યો તે સમયે તે જોગવાઈનું મુખ્ય કરારાત્મક કાર્ય પક્ષકારને કરારનો ભંગ કરવાથી અટકાવવાનું હતું કે ભંગ બદલ નિર્દોષ પક્ષકારને વળતર આપવાનું હતું. હંમેશા પૂછવાનો પ્રશ્ન એ છે કે આક્ષેપિત દંડાત્મક કલમ નુકસાનના વાસ્તવિક પૂર્વ-અંદાજ તરીકે સ્વીકાર્ય ઠરી શકે છે કે નહીં". (ચિટ્ટી ઓન કોન્ટ્રાક્ટ્સ, ૩૦મી આવૃત્તિના ફક્ત ૨૬-૧૨૬ જુઓ) હાનિનું ચોક્કસ મૂલ્યાંકન કરવું મુશ્કેલ હોય તે હકીકત આ અનુમાનને વધુ મજબૂત બનાવે છે કે પક્ષકારો વચ્ચે નક્કી કરવામાં આવેલી રકમ તેનો અંદાજ લગાવવાનો વાસ્તવિક પ્રયાસ દર્શાવે છે અને નીચલી અદાલતમાં પુરાવાની મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા માટે રાખવામાં આવી છે. જી.એચ. ટ્રાઈટેલ દ્વારા લખાયેલ લો ઓફ કોન્ટ્રાક્ટ (૧૦મી આવૃત્તિ) મુજબ, કોઈ કલમ દંડાત્મક ત્યારે ગણાય જ્યારે તે "દોષિત પક્ષકારને કરારનું પાલન કરવા માટે બાધ્ય બનાવવા, તેના પર ભયનો પ્રભાવ પેદા કરવા હેતુથી નિર્ધારિત ચુકવણી"ની જોગવાઈ કરે. બીજી તરફ, જો તે કલમ ભંગથી થનારી હાનિનો અગાઉથી અંદાજ કરવાનો પ્રયાસ હોય, તો તે નિશ્ચિતીકૃત નુકસાનભરપાઈની કલમ છે. કોઈ કલમ દંડાત્મક છે કે નુકસાનના પૂર્વ-અંદાજરૂપ છે તે પ્રશ્ન તેનું

અર્થઘટન અને કરાર કરવામાં આવ્યો તે સમયની આસપાસની પરિસ્થિતિઓ પર આધાર રાખે છે". અંતે, કરારના ભંગ પર ચૂકવવાની થતી રકમને કરારમાં "ઈન્ડ" અથવા "નિશ્ચિતીકૃત નુકસાનભરપાઈ" તરીકે વર્ણવવામાં આવી છે તે વર્ગીકરણ માટે સંબંધિત છે, પરંતુ નિર્ણાયક નથી.

૧૮. ઉપરોક્ત કસોટીઓને આ કેસના તથ્યો પર લાગુ કરતાં, અમને જણાય છે કે પ્રશ્નાધીન ઇન્ટરકનેક્ટ કરારને નિયમનકારી વ્યવસ્થાના પરિપ્રેક્ષ્યમાં જોવો જોઈએ. આ કેસમાં, અમે સેવા તરીકે ટેલિકોમ વિષે સંબંધિત છીએ. આ સૌથી મહત્વપૂર્ણ પરિસ્થિતિ છે, જેને ઇન્ટરકનેક્ટ કરારની આસપાસ રહેલી મુખ્ય પરિસ્થિતિઓમાંની એક તરીકે ધ્યાનમાં લેવાની છે. ઇન્ટરકનેક્ટ કરાર મુજબ, યુ.એ.એસ.એલ. તેના એક્સચેન્જ/પી.ઓ.આઈ.ની અખંડિતતા જાળવવા માટે બાધ્ય છે. નોંધવાનું મહત્વપૂર્ણ છે કે બી.એસ.એન.એલ. સહિતનો દરેક સેવા પ્રદાતા, બજારનો ભાગીદાર/હિતધારક છે. દરેક યુ.એ.એસ.એલ. સમાન સ્પર્ધાત્મક પરિસ્થિતિ મેળવવા હકદાર છે. અનુરૂપ સી.એલ.આઈ. દ્વારા દર્શાવાતી કોલની પ્રકૃતિ, તે સ્થાનિક હોય કે રાષ્ટ્રીય કે આંતરરાષ્ટ્રીય, આઈ.યુ.સી. (એ.ડી.સી. સહિત) વસૂલવાના આધારરૂપ છે. જો કોલોના ખોટા રૂટિંગ દ્વારા અથવા ઓળખ છુપાવીને સેવાઓ પૂરી પાડવાનો ખર્ચ ઘટાડવામાં આવે, તો સંબંધિત ઓપરેટરને માત્ર ભારતીય બજારમાં અન્ય સ્પર્ધાત્મક ઓપરેટરોની સરખામણીમાં જ નહીં પરંતુ આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં પણ અયોગ્ય લાભ મળે છે. બિલિંગ આ કેસના અત્યંત મહત્વના પાસાઓમાંથી એક છે. ટેકનોલોજીના કારણે, આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવી શકે,

પરંતુ તે સ્થિતિમાં સંબંધિત ઓપરેટર કોલની ઓળખ માટે જવાબદાર છે. જે કોલો યોગ્ય રીતે રૂટ કરવામાં આવ્યા હોય તેવા મામલામાં, સબસ્ક્રાઇબર પાસેની દર્શક પડદે સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે કોલ પર આંતરરાષ્ટ્રીય કે સ્થાનિક/રાષ્ટ્રીય સી.એલ.આઈ. છે. તે જ રીતે, જ્યારે ગેટવે બાયપાસ કૌભાંડ થાય છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય કોલો સ્થાનિક પી.ઓ.આઈ. પર આવે છે, જે નિર્દિષ્ટ ટ્રંક ગ્રૂપ/પી.ઓ.આઈ. પર મોકલવામાં આવતા નથી, ત્યારે માત્ર આંતરરાષ્ટ્રીય ગેટવે/પી.ઓ.આઈ. અને રાષ્ટ્રીય પી.ઓ.આઈ.નો બાયપાસ જ થતો નથી, પરંતુ દરેક પી.ઓ.આઈ. પર વિગતવાર બિલિંગ નોંધો જાળવવાની ફરજનું પણ ઉદ્બંધન થાય છે.

૧૯. આ બધાનું પરિણામ એ થાય છે કે આઈ.યુ.સી.નું ચુકવણું ઓછી દરે થાય છે. આ બધાથી ભંગકર્તા યુ.એ.એસ.એલ. માટે ખર્ચમાં ઘટાડો થાય છે, જેનાથી તેને માત્ર તેના નફામાં વધારો જ થતો નથી પરંતુ અન્ય સ્પર્ધકોની સરખામણીએ (બી.એસ.એન.એલ. સહિત) આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં તેને લાભ પણ મળે છે, કારણ કે ભંગકર્તા યુ.એ.એસ.એલ. પોતાનું ઉત્પાદન આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં સહેલાઈથી ઓછી દરે મૂલ્યાંકિત કરી શકે છે અને તે અર્થમાં બી.એસ.એન.એલ.ને નુકસાન થાય છે. તેવી જ રીતે, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, માર્કિંગ થાય છે કારણ કે આંતરરાષ્ટ્રીય સીએલઆઈને સહેલાઈથી ઓળખી શકાય છે, ભલે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ યુ.એ.એસ.એલ.ના સ્થાનિક પીઓઆઈ પર આવી પહોંચે, તેથી ભંગકર્તા યુ.એ.એસ.એલ. માર્કિંગનો આશરો લે છે. તેથી, માત્ર માસ્ક કરાયેલા નંબર પરથી આવેલ

આંતરરાષ્ટ્રીય કોલને જ ગણતરીમાં લઈ શકાય નહીં. આમ, અમારી દષ્ટિએ, કલમો ૬.૪.૬(એ) અને ૬.૪.૬(બી) નુકસાનની પૂર્વઅંદાજિત રકમ માટે જોગવાઈ કરે છે. એવું એક વધુ કારણસર પણ છે. ઉપર જણાવ્યા મુજબ, આ કલમ કોલ માટે લાગુ કરવામાં આવેલ ઊંચા આઈ.યુ.સી. દરને માત્ર અગાઉના છેલ્લા બે મહિનાઓ સુધી મર્યાદિત રાખે છે, છેલ્લા ત્રણ વર્ષ અથવા વધુ લાંબા ગાળાના સમય માટે નહીં. આ સમયમર્યાદાઓ એ દર્શાવતું સૂચક છે કે કલમ ૬.૪.૬ દંડાત્મક નથી, પરંતુ કરારમાં પ્રવેશ કરતી વેળાએ અનુમાનિત થયેલ નુકસાન માટે વાજબી વળતરની પૂર્વઅંદાજિત રકમ છે. અંતમાં, નોંધવું યોગ્ય છે કે નિશ્ચિત કરાયેલ નુકસાનભરપાઈનો હેતુ વિવાદપ્રક્રિયા ટાળવાનો અને વ્યાપારી નિશ્ચિતતાને પ્રોત્સાહન આપવાનો ઉપયોગી હેતુ સિદ્ધ કરે છે અને તેથી, અદાલતે નિશ્ચિત કરાયેલ નુકસાનભરપાઈ તરીકે વર્ણવવામાં આવેલી કલમોને દંડાત્મક તરીકે વર્ગીકૃત કરવા વિશેષ ચતુરાઈ દાખવવી જોઈએ નહીં. આ સિદ્ધાંત નિયમનકારી વ્યવસ્થાઓ માટે પ્રાસંગિક છે. નુકસાનભરપાઈને "દંડાત્મક" અથવા "નિશ્ચિત કરાયેલ નુકસાનભરપાઈ" તરીકે વર્ગીકૃત કરતી વખતે, આ કરારોના મૂલ્યનિર્ધારણની સંકલ્પના અને સંચાલકોને આપવામાં આવેલ સમાન સ્પર્ધાત્મક પરિસ્થિતિ ધ્યાનમાં રાખવી આવશ્યક છે, કારણ કે બી.એસ.એન.એલ.ને થયેલ નુકસાન ખર્ચ અને મૂલ્યનિર્ધારણના આધારે માપવામાં આવે છે અને તેથી, સંબંધિત અવધિ દરમિયાનના તમામ કોલોને જોવાના રહે છે. [વિક્રમ રાઘવન દ્વારા લખાયેલ ઈન્ડિયામાં કોમ્પ્યુનિકેશન્સ લૉ, પાનું ૬૩૯ જુઓ]. કારણ કે કલમ ૬.૪.૬ વાજબી વળતરની પૂર્વઅંદાજિત રકમ

દર્શાવે છે, કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૪નો ભંગ થતો નથી. તેથી, કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૪ હેઠળ આ અદાલતના વિવિધ ચુકાદાઓની ચર્ચા કરવી આવશ્યક નથી.

નિષ્કર્ષ

૨૦. અમે સ્પષ્ટતા કરવાની આવશ્યકતા અનુભવીએ છીએ કે આ કેસમાં અમારો ચુકાદો માત્ર ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬નું એડેન્ડા સાથે વાંચતાં થતા અર્થઘટન સુધી જ મર્યાદિત છે. ઉપર જણાવ્યા મુજબ, અમે ઠરાવ્યું છે કે કલમ ૬.૪.૬, બી.એસ.એન.એલ.ને થયેલ નુકસાન માટે યુક્તિપૂર્ણ વળતરના પૂર્વઅનુમાનનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. તેથી, અમે આક્ષેપિત ચુકાદો રદ કરીએ છીએ અને મામલો ટી.ડી.એસ.એ.ટી.ને અહીં ઉપર પ્રતિપાદિત કાયદા અનુસાર નવેસરથી નિર્ણય કરવા માટે પરત મોકલીએ છીએ. તેમ છતાં, અમારે એક પાસા તરફ ધ્યાન દોરવું જરૂરી છે. બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા રિલાયન્સને સંબોધીને તા. ૧૩મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૪ના પત્રમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે કોલ્સ વડોદરા એસ.એસ.એ.માં મેસર્સ રિલાયન્સ ઇન્ફોકોમ લિ.ના કરેલીબાગ, પાનીગેટ, અલકાપુરી, મકરપુરા, પડરા, ડભોઈ અને મિયાગામ એક્સચેન્જિસ ખાતે આવેલા પી.ઓ.આઈ.ઝ પર ઉતર્યા હતા. ઉક્ત પત્રમાં એક વધુ મહત્વપૂર્ણ પાસા ઉપર પણ પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો છે. એવો આક્ષેપ છે કે સંબંધિત અવધિ દરમિયાન ૨૮૧૩૦૪૧૦૦૦ ન બર રિલાયન્સ સાથે અનફાળવેલ નંબર હતો. આ પાસાનું હકીકતોના આધારે ટી.ડી.એસ.એ.ટી. દ્વારા પરીક્ષણ થવું જરૂરી છે.

૨૧. તદનુસાર, દીવાની અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને ખર્ચ બાબતે કોઈ આદેશ કરવામાં આવતો નથી.

The translation of this judgment has been provided by
M/s. Hyperlink E-solutions Pvt. Ltd.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.
